

มาตรการทางภาษีเงินได้นิติบุคคลเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจัดให้พนักงาน
ทำงานจากบ้าน (Work From Home) ในช่วงการแพร่ระบาดของ
ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

นางสาวสุภารัตน์ เอกจิตราอมร

เอกัตศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2563

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของเอกัตศึกษาที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของเอกัตศึกษาที่ส่งผ่านทางคณะที่สังกัด

The abstract and full text of individual study in Chulalongkorn University Intellectual Repository(CUIR)

are the individual study authors' files submitted through the faculty.

หัวข้อเอกัตศึกษา   มาตรการทางภาษีเงินได้นิติบุคคลเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ
จัดให้พนักงานทำงานจากบ้าน (Work From Home)
ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

โดย   นางสาวสุภารัตน์ เอกจิตราอมร

รหัสประจำตัว   628 02030 34

หลักสูตร   ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมวดวิชา   ภาษีอากร

อาจารย์ที่ปรึกษา   ดร.วุฒิพงษ์ ศิริจันทรานนท์

ปีการศึกษา   2563

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้เอกัตศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ

ลงชื่อ..........อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร.วุฒิพงษ์ ศิริจันทรานนท์)

บทคัดย่อ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2562 ที่ผ่านมานั้น ก่อให้เกิดผลกระทบในวงกว้าง ทั้งมีผลต่อสุขภาพ สังคม อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของทุกประเทศ ทำให้ทุกภาคส่วนต้องดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น หนึ่งในมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดที่ได้ผลดีคือ การขอความร่วมมือให้ข้าราชการ พนักงานของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนทำงานจากที่บ้าน (Work From Home) เพื่อเป็นการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ลดความเสี่ยงของการติดเชื้อ และช่วยชะลอการแพร่ระบาดไม่ให้จำนวนผู้ป่วยสูงจนเกินขีดความสามารถของระบบสาธารณสุข ในช่วงที่การฉีดวัคซีนยังไม่ทั่วถึงเพียงพอที่จะหยุดการแพร่ระบาดของเชื้อโรคได้

กรมสรรพากร ได้ออกมาตรการทางภาษี ภายใต้หลักปฏิบัติ 4 ประการ ได้แก่ “เลื่อน เร่ง ลด และเพิ่มแรงจูงใจ” อย่างไรก็ตามมาตรการทางภาษีของประเทศไทย เป็นเพียงการบรรเทาภาระภาษี ลดภาระการจ่ายเงินค่าภาษี ของผู้ประกอบการ อันสืบเนื่องมาจากการได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งมาตรการทางภาษีดังกล่าว ยังไม่มีมาตรการใด ที่จัดได้ว่าเป็นการสนับสนุน ส่งเสริมผู้ประกอบการจัดให้พนักงานในองค์กรของตนทำงานในรูปแบบ Work From Home และไม่มีมาตรการบรรเทาภาระภาษีสำหรับผู้ประกอบการที่ได้จัดให้มีการ Work From Home ดังกล่าว ดังนั้น รัฐบาลควรนำแนวคิดด้านหลักความเป็นกลาง และการแทรกแซงทางภาษี และแนวคิดเกี่ยวกับการบรรเทาภาระภาษีมาปรับใช้ เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการด้านสภาพคล่อง การมีมาตรการทางภาษีที่จูงใจ ชัดเจน สามารถนำมาปฏิบัติได้ และเห็นผลเป็นรูปธรรม ย่อมได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากผู้ประกอบการ ถือเป็น การส่งเสริมและปฏิบัติตามนโยบายของภาครัฐ

จากการศึกษามาตรการทางภาษีของประเทศสหราชอาณาจักร พบว่ามาตรการทางภาษีบางประการสามารถนำมาปรับใช้กับประเทศไทยได้ คือ การสนับสนุนเครื่องพิมพ์เอกสารให้พนักงานทำงานจากที่บ้าน และการจ่ายเงินชดเชยสำหรับค่าใช้จ่ายภายในบ้านของพนักงานที่เพิ่มขึ้นจากการ Work From Home โดยบริษัทสามารถนำมาบันทึกเป็นรายจ่ายทางภาษีได้เต็มจำนวน และหักจากกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล อีกทั้งไม่ถือเป็นเงินได้หรือประโยชน์ส่วนเพิ่มสำหรับพนักงาน จึงได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และผู้วิจัยได้นำเสนอแนวทางการขยายระยะเวลาการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่ผู้ประกอบการ Work From Home ที่ขึ้นทะเบียนกับกรมสรรพากร และการขยายระยะเวลาการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากผลขาดทุนสะสมยกมาไม่เกิน 5 รอบบัญชี รวมถึงมาตรการเพิ่มสภาพคล่องโดยการเร่งคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้ประกอบการแบบ Work From Home เพื่อเป็นการจูงใจและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ซึ่งจะส่งผลดีกับการแก้ปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

เอกัตศึกษาเล่มนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยได้รับความเมตตาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากท่านอาจารย์ ดร.วุฒิพงษ์ ศิริจันทร์านนท์ ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ในขณะที่ท่านมีภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบมากมาย ท่านได้สละเวลาอันมีค่าในการให้คำแนะนำ ให้ความรู้ มุมมองข้อเสนอแนะ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ ตลอดจนตรวจสอบและพิจารณาแนวทางแก้ไขข้อบกพร่อง เพื่อให้เอกัตศึกษานี้เสร็จสมบูรณ์ตามความมุ่งหมาย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณคณาจารย์และคณาจารย์พิเศษทุกท่านของหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจทางด้านกฎหมาย ธุรกิจและภาษีอากร รวมถึงกระบวนการความคิดตลอดระยะเวลาการศึกษา และชี้แนะแนวทาง ประเด็นปัญหา ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำมาคิดวิเคราะห์และให้คำแนะนำข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยในการทำเอกัตศึกษานี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ประจำหลักสูตรศิลปศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุก ๆ ท่าน สำหรับการประสานงาน อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือและให้คำแนะนำในด้านต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยด้วยความกรุณาโดยตลอด รวมถึงขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ห้องสมุดคณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการค้นหาข้อมูลและจัดส่งหนังสือมาให้ผู้วิจัย จนเอกัตศึกษานี้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกท่านกำลังใจจากครอบครัวและเพื่อน ๆ ที่ให้ความสนับสนุน และสุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเพื่อนนิสิตหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ รุ่นที่ 22 ที่ให้ความช่วยเหลือ แบ่งปันความรู้และกำลังใจ เป็นแรงผลักดันให้ผู้วิจัยตั้งใจศึกษาตลอดจนสามารถทำเอกัตศึกษานี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกัตศึกษานี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจ ทั้งนี้หากเอกัตศึกษานี้มีข้อบกพร่องประการใดผู้วิจัยขอน้อมรับไว้และขออภัยมา ณ ที่นี้

สุภารัตน์ เอกจิตรามร

สารบัญ

บทคัดย่อ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	ง
สารบัญ.....	จ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ซ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา.....	2
1.3 สมมติฐานการศึกษา.....	2
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	3
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
บทที่ 2 แนวคิดในการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลและหลักการทางภาษีอากรที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 แนวคิดและหลักการทั่วไปของกฎหมายภาษีอากร.....	5
2.1.1 หลักการทำรายได้.....	5
2.1.2 หลักการบริหารภาษีที่ดี.....	6
2.2 หลักการพื้นฐานกฎหมายภาษีอากร.....	8
2.2.1 หลักความเสมอภาคทางภาษีอากร.....	8
2.2.2 หลักความเป็นกลางและการแทรกแซงทางภาษี.....	9
2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับการบรรเทาภาระภาษี.....	10
2.4 แนวคิดในการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล.....	13
บทที่ 3 การนำมาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจัดให้พนักงานทำงานจากบ้าน (WORK FROM HOME).....	15
3.1 เหตุผลและความจำเป็นเพื่อสนับสนุน WORK FROM HOME.....	19
3.1.1 ความร้ายแรงของการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ที่กระทบ ต่อผู้ประกอบการ.....	25
3.1.2 การปรับตัวของผู้ประกอบการต่อสถานการณ์การแพร่ระบาด.....	30

3.1.3 ความจำเป็นของการ Work From Home	34
3.1.4 การสนับสนุน Work From Home จากภาครัฐและภาคเอกชน	38
3.2 การนำมาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจัดให้ WORK FROM HOME ในประเทศไทย	45
3.2.1 สถานการณ์ Work From Home ของประเทศไทยในปัจจุบัน	45
3.2.2 ตัวอย่างมาตรการทางภาษีในอดีตที่รัฐประกาศใช้ในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ	48
3.2.3 มาตรการทางภาษีเพื่อเยียวยาผู้ประกอบการจากผลกระทบของการแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	53
บทที่ 4 มาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจัดให้ WORK FROM HOME ในต่างประเทศ.....	63
4.1 มาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจัดให้ WORK FROM HOME ของประเทศไทยและประเทศสหราชอาณาจักร	63
4.2 เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจัดให้ WORK FROM HOME ของประเทศไทยและประเทศสหราชอาณาจักร	69
4.3 วิเคราะห์มาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจัดให้ WORK FROM HOME ของประเทศไทยและประเทศสหราชอาณาจักร	71
บทที่ 5 วิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหา	74
5.1 ประเด็นปัญหาในการใช้มาตรการทางภาษีของประเทศไทยในการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ จัดให้ WORK FROM HOME	74
5.1.1 ความท้าทายจากภาคเอกชน	79
5.1.2 ความท้าทายจากภาครัฐ.....	80
5.2 แนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหาโดยใช้มาตรการทางภาษีของต่างประเทศมาปรับใช้ กับประเทศไทย	81
บทที่ 6 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	86
6.1 บทสรุป	86
6.2 ข้อเสนอแนะ	87
บรรณานุกรม	89
ภาคผนวก	99

สารบัญตาราง

ตารางที่ 1 แสดงมาตรการทางภาษีเพื่อเยียวยาผู้ประกอบการจากผลกระทบของการแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	54
ตารางที่ 2 แสดงผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากมาตรการค่าไฟฟ้าฟรี และขยายระยะเวลา การชำระค่าไฟ	61
ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบมาตรการทางภาษี/กฎหมายเพื่อสนับสนุน WORK FROM HOME สำหรับผู้ประกอบการของประเทศไทย และประเทศสหราชอาณาจักร.....	69

สารบัญภาพ

รูปที่ 1	แสดงอาการของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019.....	17
รูปที่ 2	แสดงสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั่วโลก ข้อมูล ณ วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2564.....	20
รูปที่ 3	แสดงรายงานสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทย ข้อมูล ณ วันที่ 21 พฤษภาคม 2564	23
รูปที่ 4	มาตรการที่ผู้ประกอบการทำระหว่างการล็อกดาวน์โดยรัฐบาล.....	32
รูปที่ 5	แสดงปริมาณการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงกลุ่มเบนซินต่อวัน (หน่วยเป็นล้านลิตร).....	36
รูปที่ 6	แสดงปริมาณการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงกลุ่มดีเซลต่อวัน (หน่วยเป็นล้านลิตร)	37

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ที่เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2562 ที่ผ่านมาได้ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างมากต่อประชากรโลก และประชาชนชาวไทย ทั้งมีผลกระทบต่อสุขภาพ สังคม การดำเนินชีวิตของประชาชนที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งยังส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อระบบเศรษฐกิจของทุกประเทศ ในหลายอุตสาหกรรม ทำให้ทุกภาคส่วนต้องดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

ในช่วงต้นปี พ.ศ. 2563 ประเทศไทยสามารถควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ในระดับที่น่าพึงพอใจ ซึ่งหนึ่งในมาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดที่รัฐบาลได้นำมาปรับใช้คือ การขอความร่วมมือให้ข้าราชการ พนักงานของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ทำงานจากที่บ้าน (Work From Home) เพื่อเป็นการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ลดความเสี่ยงของการติดเชื้อ และการแพร่กระจายเชื้อ โดยสามารถลดการพบปะพูดคุย หรือรวมตัวกันในพื้นที่แออัด เพื่อช่วยชะลอการแพร่ระบาดไม่ให้จำนวนผู้ป่วยสูงจนเกินขีดความสามารถของระบบสาธารณสุข ในช่วงที่ยังไม่มีวัคซีน หรือการฉีดวัคซีนอย่างไม่ทั่วถึงเพียงพอที่จะหยุดการแพร่ระบาดของเชื้อโรคได้

โดยการ Work From Home ที่กล่าวถึงในที่นี้ คือการที่ผู้ประกอบจัดให้พนักงานปฏิบัติงาน จากบ้านพักอาศัยของตน เพื่อเป็นการลดการเดินทาง ลดความแออัดในระบบขนส่งสาธารณะ ตลอดจนลดความหนาแน่นของประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ส่งผลให้ลดการแพร่ระบาดและเพื่อให้รัฐบาลสามารถแก้ไขปัญหาและจัดการกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ ทั้งนี้ การ Work From Home ไม่รวมถึงการที่พนักงานออกจากสถานประกอบการของนายจ้าง ไปปฏิบัติงานต่อที่บ้านพักอาศัยของตนในเวลาหลังเลิกงานหรือในวันหยุดต่าง ๆ

จากผลการศึกษาของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) ในหัวข้อผลกระทบของการ Work From home ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 กรณีศึกษาของทีดีอาร์ไอ พบว่า การทำงานที่บ้านมีผลดีทั้งต่อองค์กรและพนักงาน ทั้งด้านค่าใช้จ่าย โดยตรงที่ลดลง เช่น ค่าเดินทาง ค่ากิจกรรมสันทนาการ ค่าเครื่องแต่งกาย และ ค่าเครื่องสำอาง รวมถึงเวลาที่ประหยัดได้จากการเดินทางที่ลดลง และผลผลิตภาพในการทำงานที่เพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม พนักงานมีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมจากการทำงานที่บ้านคือ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา และค่าอินเทอร์เน็ต โดยทีดีอาร์ไอ ได้เสนอด้วยว่า ควรดำเนินการลดอุปสรรคสำคัญที่ทำให้คนบางส่วนไม่สามารถทำงานที่บ้านได้ ซึ่งรวมถึงการขาดอุปกรณ์ เช่น คอมพิวเตอร์ที่ใช้ในการทำงานที่บ้าน เป็นต้น

เมื่อศึกษามาตรการทางด้านภาษีที่รัฐจัดให้มีขึ้นเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการในการส่งเสริมให้พนักงาน Work From home ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประเทศไทย กรมสรรพากร ได้ออกมาตรการ ภายใต้หลักปฏิบัติ 4 ประการ ได้แก่ “เลื่อน เร่ง ลด และเพิ่มแรงจูงใจ” พบว่า มาตรการที่สนับสนุนการทำงานที่บ้าน มีเพียงมาตรการบรรเทา โดยให้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อันได้แก่ การขยายระยะเวลาการยื่นแบบแสดงรายการฯ ผ่านระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อลด ความเสี่ยง เพิ่มความคล่องตัวในการทำงาน และมาตรการสนับสนุนให้ชำระเงินผ่านอิเล็กทรอนิกส์ (e-Payment) เท่านั้น

แต่เมื่อไปศึกษามาตรการเยียวยาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ในต่างประเทศ พบว่า มีบางประเทศได้มีการนำมาตรการทางภาษีมานับสนุนให้องค์กรต่าง ๆ นำมาตรการ Work From Home มาใช้ เช่น ประเทศสหราชอาณาจักร จึงเป็นเรื่องน่าสนใจที่จะศึกษาและนำมาเปรียบเทียบกับมาตรการทางภาษีของประเทศไทย เพื่อที่จะได้นำเสนอแนวทางในการสนับสนุนและจูงใจผู้ประกอบการให้ส่งเสริมพนักงาน Work From home ด้วยมาตรการทางภาษี

1.2 วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาและทำความเข้าใจแนวทางในการใช้มาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการดำเนินการให้พนักงาน Work From Home ซึ่งจะทำให้ลดการเดินทางออกจากบ้าน และลดความเสี่ยงจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

2. เพื่อศึกษามาตรการ ในประเทศสหราชอาณาจักร และนำมาเปรียบเทียบกับมาตรการด้านภาษีเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการดำเนินการให้พนักงาน Work From Home ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทย

3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการออกมาตรการทางภาษีทั้งการยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับพนักงานเมื่อได้รับเงินช่วยเหลือจากภาครัฐในวิกฤตโรคระบาดร้ายแรง การจ่ายเงินชดเชยจากนายจ้างสำหรับค่าใช้จ่ายในบ้านของพนักงานที่เพิ่มขึ้นจากการ Work From Home และการขยายระยะเวลาในการชำระภาษีเงินได้นิติบุคคล เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการดำเนินการให้พนักงาน Work From Home มากขึ้น

1.3 สมมติฐานการศึกษา

มาตรการทางภาษีที่ประเทศไทยประกาศใช้ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ผ่านมา ยังไม่เพียงพอที่จะจูงใจให้ผู้ประกอบการจัดให้พนักงานทำงานจากที่บ้าน (Work From Home) รัฐจึงควรมีแนวทางประกาศมาตรการทางภาษีเพิ่มเติม โดยนำตัวอย่างจากประเทศสหราชอาณาจักรมาเป็นกรณีศึกษาเพื่อให้มาตรการ Work From Home

สามารถนำมาใช้ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคมไทย ยังคงคุณภาพในการทำงาน และช่วยจูงใจให้ผู้ประกอบการสนับสนุนให้พนักงาน Work From Home ในช่วงการแพร่ระบาดของดังกล่าว

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

1. ศึกษามาตรการทางภาษีที่ประเทศไทยได้ประกาศใช้ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการ

2. ศึกษามาตรการภาษีที่ประเทศสหราชอาณาจักรได้ประกาศใช้ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยเฉพาะการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการดำเนินการให้พนักงาน Work From home

3. ศึกษามาตรการทางภาษีที่ออกมาเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการดำเนินมาตรการเพื่อประโยชน์สาธารณะ โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์ฉุกเฉินของประเทศ

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

เอกัตศึกษาเล่มนี้ ผู้ศึกษาได้ใช้วิธีการศึกษาด้วยการวิจัยเอกสาร และการหาข้อมูลเพิ่มเติมทั่วไป โดยการวิจัยเอกสารนั้นจะเป็นการวิจัยด้านหลักการและตัวอย่างในอดีตของการออกมาตรการภาษีเพื่อสนับสนุนนโยบายของรัฐ มาตรการภาษีที่ประเทศไทยได้ประกาศใช้เพื่อเยียวยาผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รวมถึงศึกษามาตรการภาษีที่ประเทศสหราชอาณาจักรประกาศใช้เพื่อการสนับสนุน Work From Home และการหาข้อมูลเพิ่มเติมทั่วไปนั้น เป็นการค้นคว้าบทความจากหนังสือ วารสาร บทความ เอกสารเผยแพร่ต่าง ๆ รวมไปถึงการรวบรวมข้อมูลจากอินเทอร์เน็ตที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การแก้ปัญหาการแพร่ระบาดดังกล่าว โดยเฉพาะแนวทางในการปฏิบัติงานในรูปแบบ Work From Home เพื่อจัดให้มีมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ซึ่งนำไปสู่การออกมาตรการต่าง ๆ จากภาครัฐเพื่อเยียวยาและแก้ปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการออกมาตรการด้านภาษี รวมถึงอาจมีการใช้วิธีการสอบถามข้อมูล สัมภาษณ์ เพื่อนำข้อมูลมาใช้วิเคราะห์และนำเสนอแนวทางการส่งเสริมให้พนักงาน Work From Home โดยใช้มาตรการด้านภาษี รวมถึงผลดี ผลเสีย และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากมาตรการดังกล่าว

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเข้าใจหลักการของมาตรการทางภาษีที่ประเทศไทยได้ประกาศใช้ในช่วงการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการ

2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบมาตรการด้านภาษี ในการสนับสนุนส่งเสริม Work From Home ของประเทศไทย และประเทศสหราชอาณาจักร เพื่อเยียวยาและแก้ปัญหาการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

3. เพื่อหาแนวทางการส่งเสริมให้มีการ Work From Home โดยใช้มาตรการด้านภาษี ที่เหมาะสม ซึ่งจะช่วยบรรเทาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้

บทที่ 2

แนวคิดในการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคลและหลักการทางภาษีอากรที่เกี่ยวข้อง

บทบาทและหน้าที่ที่สำคัญของรัฐบาลอย่างหนึ่ง คือ การบริหารและพัฒนาประเทศให้เกิดความเจริญก้าวหน้า มีเสถียรภาพและความมั่นคง ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง ด้านการคมนาคม สาธารณสุข การศึกษา และพัฒนาเยาวชน รวมไปถึงระบบสาธารณสุขโรค และการสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในประเทศ ดังนั้นรัฐบาลจึงมีความจำเป็นที่ต้องหารายได้เพื่อนำมาเป็นเงินงบประมาณแผ่นดิน และนำงบประมาณดังกล่าว มาจัดสรรเพื่อพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ และรูปแบบการหารายได้ของรัฐบาลคือ ภาษีอากร ซึ่งจัดเก็บจากประชาชนของประเทศนั้น ๆ ทั้งในรูปแบบของบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล จึงถือได้ว่าภาษีอากรมีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ

2.1 แนวคิดและหลักการทั่วไปของกฎหมายภาษีอากร

ภาษีอากร เป็นสิ่งที่รัฐบาลบังคับจัดเก็บจากประชาชน และนำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนรวมในการบริหาร พัฒนาประเทศและรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ โดยมีได้มีสิ่งตอบแทนโดยตรงแก่ผู้เสียภาษี การเสียภาษีอากรถือเป็นหน้าที่ของคนไทยทุกคนที่ต้องดำเนินการตามกฎหมาย และรวมถึงผู้ประกอบการในประเทศไทย ซึ่งถือได้ว่าเป็นหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญไทย มาตรา 50 (9) ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

2.1.1 หลักการทำรายได้¹

การจัดเก็บภาษีอากรเป็นการจัดหารายได้หลักของประเทศไทย จำนวนภาษีที่รัฐจัดเก็บจึงต้องเพียงพอต่อค่าใช้จ่ายของประเทศ หลักการทำรายได้จึงมีบทบาทสำคัญที่จะทำให้การจัดเก็บภาษีมียาได้ดี มีความมั่นคง และมีความยืดหยุ่น ซึ่งเป็นสาระสำคัญของหลักการทำรายได้

การทำรายได้ดี ได้แก่ การมีจำนวนรายได้ที่มากเพียงพอที่สามารถนำไปใช้จ่ายสาธารณะซึ่งภาษีทางอ้อมเป็นภาษีที่ทำรายได้ดี เนื่องจากผู้เสียภาษีที่แท้จริงมักไม่รู้สึกรังเกียจภาระภาษีที่ตนแบกรับ เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ตรงข้ามกับภาษีทางตรง เช่น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ซึ่งผู้มีเงินได้ได้รับรู้ถึงส่วนของรายได้ที่ต้องนำไปเสียภาษี เนื่องจากเป็นผู้มีหน้าที่เสียภาษีให้แก่รัฐโดยตรง จำนวนรายได้ภาษีต้องไม่ผันแปรไปตามลำดับการขึ้นลงหรือความเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางเศรษฐกิจ เพราะหากประเทศประสบภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจ รายได้ภาษีก็น่าจะลดน้อยลง เนื่องจากไม่สามารถเพิ่มอัตรา

---

¹ ศุภลักษณ์ พินิจภูวดล, กฎหมายภาษีอากร, พิมพ์ครั้งที่ 5 ปรับปรุงใหม่, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, 2563), หน้า 79.

ภาษี กรณีดังกล่าวนี้มีมากกว่าภาษีทางอ้อม เป็นภาษีที่ผันแปรตามสภาวะเศรษฐกิจ เนื่องจากเป็นภาษีการบริโภค ในขณะที่ภาษีทางตรงมีความมั่นคงกว่า²

อย่างไรก็ตามเมื่อเกิดเหตุการณ์ไม่ปกติ ดังเช่น สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งส่งผลกระทบต่อเป็นวงกว้าง และกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศ การจัดเก็บภาษีทั้งทางอ้อมและทางตรง ต่างได้รับผลกระทบ จากกรณีมาตรการที่ภาครัฐประกาศใช้ เพื่อลดความรุนแรงของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบต่อหลายธุรกิจ ผู้ประกอบ และประชาชนลดการบริโภคลง อีกทั้งจากปัญหาการเลิกจ้าง ทำให้จำนวนผู้ว่างงานเพิ่มสูงขึ้น และอาจส่งผลให้รัฐจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้ลดน้อยลง นอกจากนี้มาตรการการปิดประเทศ การลี้ภัยคน การสั่งงดกิจกรรมบางอย่างเป็นการชั่วคราว เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดดังกล่าว ทำให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากต่างชาติลดลง ก่อให้เกิดผลกระทบต่อหลายธุรกิจ เช่น ธุรกิจสายการบิน ธุรกิจโรงแรม ธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และธุรกิจร้านอาหาร ซึ่งได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดและจากมาตรการดังกล่าว ดังนั้นย่อมส่งผลกระทบต่อการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล และภาษีอื่น ๆ ของภาครัฐ

นอกจากนี้ ภาษีต้องมีลักษณะที่ยืดหยุ่น³ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งส่งผลกระทบต่อทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป มาตรการทางภาษีเป็นหนึ่งในมาตรการที่รัฐบาลประกาศใช้ เพื่อให้การช่วยเหลือภาคเอกชน และประชาชนที่ได้รับผลกระทบ เช่น การขยายเวลายื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีและชำระภาษี การลดอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย การเร่งคืนภาษีมูลค่าเพิ่มสำหรับผู้ส่งออกให้เร็วขึ้น การปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับเครื่องบินไอพ่น และการขยายระยะเวลาช่วยเหลือสำหรับมาตรการทางภาษีด้านต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อก่อให้เกิดความยืดหยุ่นและสอดคล้องกับสถานการณ์การแพร่ระบาดที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน โดยรายละเอียดของมาตรการทางภาษีต่างๆ จะได้กล่าวในบทต่อไป

2.1.2 หลักการบริหารภาษีที่ดี⁴

หลักการบริหารภาษีอากรที่ดีของ Adam Smith เป็นหลักเกณฑ์พื้นฐานของการจัดเก็บภาษีอากรในอดีต และยังสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาการจัดเก็บภาษีอากรในปัจจุบัน

² เรื่องเดียวกัน หน้า 80.

³ เรื่องเดียวกัน หน้า 81.

⁴ เรื่องเดียวกัน หน้า 82.

ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชาติและประชาชนส่วนรวม สาระสำคัญของหลักการบริหารภาษีที่ดีดังกล่าวนี้นี้

หลักความเป็นธรรม (Equity)

การจัดเก็บภาษีมีลักษณะบังคับจัดเก็บจากประชาชนโดยภาครัฐ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศ ดังนั้นการจัดเก็บภาษีจึงควรมีความยุติธรรม และต้องสัมพันธ์กับความสามารถหรือสิ่งที่แสดงความสามารถของผู้เสียภาษี (เงินได้ ทรัพย์สิน การบริโภค) รวมทั้งหลักเกณฑ์ในการวัดความสามารถต้องเป็นหลักเกณฑ์ที่ใช้บังคับโดยทั่วกัน⁵ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในภาครัฐ ผู้ซึ่งนำภาษีไปใช้ในการพัฒนาประเทศ และก่อให้เกิดผลเสียน้อยที่สุดกับผู้เสียภาษีคือภาครัฐกิจและประชาชน ซึ่งต้องแบกรับภาระภาษีและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง

หลักความแน่นอน (Certainly)

รัฐในฐานะผู้มีหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีต้องบัญญัติหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการคำนวณภาษีฐานภาษี อัตราภาษี ตลอดจนวิธีการในการคำนวณภาษีอย่างชัดเจน โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของเหตุผลและไม่คลุมเครือ ผู้เสียภาษีสามารถคำนวณภาษีที่ตนต้องชำระได้ รวมทั้งมีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ที่ชัดเจนแน่นอน การจัดเก็บภาษีที่ไม่เคารพหรือสอดคล้องกับหลักความแน่นอนย่อมนำมาซึ่งความเดือดร้อนของประชาชน⁶

สำหรับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มาตรการทางภาษีหลายอย่างที่รัฐบาลนำมาใช้เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ และประชาชน มาตรการเหล่านี้จำเป็นต้องมีความชัดเจน การกำหนดวันที่และอัตราภาษีที่แน่นอน โดยผู้เสียภาษีสามารถคำนวณจำนวนภาษีที่ต้องชำระได้อย่างถูกต้อง และกำหนดวันที่ได้รับการผ่อนผัน วันสิ้นสุดการผ่อนผัน ตลอดจนกำหนดวันจ่ายชำระภาษีที่ชัดเจน เป็นต้น

หลักความสะดวก (Convenience)

การชำระภาษีต้องคำนึงถึงความสะดวกของผู้ชำระภาษีเป็นหลัก ซึ่งอาจรวมถึงช่วงเวลา que ผู้เสียภาษีมีความสะดวกที่จะชำระภาษี โดยรัฐบาลได้กำหนดสถานที่ชำระภาษีเงินได้ โดยกรมสรรพากรได้จัดแบ่งเขตการให้บริการรับชำระภาษีแก่ผู้เสียภาษี เพื่อให้ผู้เสียภาษีเดินทางมาชำระภาษีได้อย่างสะดวก พร้อมทั้งพิมพ์รูปแบบเอกสารการแสดงรายการเสียภาษีที่เข้าใจง่าย และใช้กันอย่างแพร่หลายโดยทั่วไป⁷ ผู้เสียภาษีสามารถจัดพิมพ์แบบแสดงรายการเสียภาษีต่างๆ

⁵ เรื่องเดียวกัน หน้า 83.

⁶ เรื่องเดียวกัน หน้า 86.

⁷ เรื่องเดียวกัน หน้า 90.

ล่วงหน้าได้ด้วยตนเอง เพื่อเป็นการประหยัดเวลาในการชำระภาษี และนอกจากนี้ปัจจุบัน กรมสรรพากรจัดให้มีบริการการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีทางออนไลน์ และสามารถจ่ายชำระภาษีได้โดยวิธีอิเล็กทรอนิกส์ โดยที่ผู้เสียภาษีไม่ต้องเดินทางมาชำระภาษีด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับมาตรการการเว้นระยะห่างทางสังคม ลดความแออัดของจำนวนผู้เสียภาษี ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

หลักความประหยัด (Economy)

การเสียภาษีซึ่งมีลักษณะเป็นภาคบังคับจัดเก็บจากประชาชนผู้เสียภาษี ดังนั้นรัฐจึงควรคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีที่อาจเกิดขึ้น ทั้งภาครัฐควรเสียค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษีให้น้อยที่สุด และผู้เสียภาษีควรเสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับภาษีนั้นๆให้น้อยที่สุดเช่นเดียวกัน เนื่องจากผู้เสียภาษีมีค่าใช้จ่ายอย่างอื่นที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการเสียภาษี⁸ เช่น ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง และอื่น ๆ ที่อาจเกิดจากวิธีการชำระภาษี เช่น ค่าธรรมเนียมธนาคารในการชำระภาษี เป็นต้น ดังนั้นรัฐจึงต้องมีมาตรการควบคุมการใช้จ่ายในการจัดเก็บ เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์กับระบบภาษีมามากที่สุด และเป็นการลดภาระที่เกิดขึ้นกับผู้เสียภาษี

2.2 หลักการพื้นฐานกฎหมายภาษีอากร⁹

เนื่องจากภาษีอากรมีลักษณะเป็นการบังคับและจัดเก็บจากประชาชน จึงต้องมีความเป็นธรรม หลักการพื้นฐานกฎหมายภาษีอากรคือหลักการพื้นฐานที่สำคัญที่นำมาใช้ เพื่อให้ภาษีอากรมีความเหมาะสม ชัดเจน และเป็นธรรม ซึ่งในหัวข้อนี้จะขอกล่าวเฉพาะหลักการพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่จะนำมาวิเคราะห์

2.2.1 หลักความเสมอภาคทางภาษีอากร¹⁰

ประเทศไทยหลักความเสมอภาคได้กฎหมาย ได้ปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญ โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 27¹¹ วางหลักว่า หลักความเสมอภาคภายใต้กฎหมายเป็นหลักการทำให้มีการปฏิบัติต่อบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ อย่างเท่าเทียมกัน หรือไม่เลือกปฏิบัติ ทั้งนี้การปฏิบัติตามหลักความเสมอนั้นจะต้องปฏิบัติต่อสิ่งที่มีสาระสำคัญ

⁸ เรื่องเดียวกัน หน้า 91.

⁹ เรื่องเดียวกัน หน้า 99.

¹⁰ เรื่องเดียวกัน หน้า 142.

¹¹ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๗.

เหมือนกันอย่างเท่าเทียมกัน และจะต้องปฏิบัติต่อสิ่งที่มีสาระสำคัญแตกต่างกันให้แตกต่างกันไปตามลักษณะของเรื่องนั้น ๆ จึงจะทำให้เกิดความยุติธรรมภายใต้หลักความเสมอภาคขึ้นได้¹²

สำหรับหลักความเสมอภาคทางภาษีอากร มีที่มาจากหลักความเสมอภาคในทางกฎหมาย และหลักความเป็นธรรมทางสังคม ซึ่งกำหนดให้บุคคลย่อมมีสิทธิในการมีโอกาสเท่าเทียมกันตั้งแต่เกิด อันเป็นสิทธิทางธรรมชาติ¹³ และเมื่อนำหลักความเสมอภาคในทางกฎหมายมาพิจารณาถึงขอบเขตของหลักความเสมอภาคในทางกฎหมายภาษีอากร ทำให้สามารถกำหนดความหมายหลักความเสมอภาคในทางกฎหมายภาษีได้ว่าหมายถึง การที่บทบัญญัติกฎหมายภาษีอากรจะต้องมีลักษณะเป็นการทั่วไป มิใช่เป็นกฎหมายที่มีลักษณะเป็นการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมโดยยกเหตุจากการมีถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ศาสนา ฯลฯ ดังนั้น จึงสามารถกำหนดบทบัญญัติกฎหมายภาษีอากร (ระบบภาษี) ที่บังคับใช้แก่บุคคลแตกต่างกันได้ หากบุคคลนั้นมีสาระสำคัญ หรือพฤติกรรมทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นสภาพทางครอบครัว สถานภาพที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพ รวมถึงการออกมาตรการทางกฎหมายภาษีเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป¹⁴

จากแนวคิดหลักความเสมอภาคทางภาษีอากรข้างต้น กล่าวคือ จะต้องปฏิบัติต่อสิ่งที่มีสาระสำคัญเหมือนกันอย่างเท่าเทียมกัน และปฏิบัติต่อสิ่งที่มีสาระสำคัญแตกต่างกัน หากบุคคลนั้นมีสาระสำคัญ หรือพฤติกรรมทางเศรษฐกิจแตกต่างกัน และรวมถึงการออกมาตรการทางกฎหมายภาษีตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น โครงการช่วยเหลือผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โดยรัฐบาลจะให้เงินใส่ไปในบัตรสวัสดิการให้ผู้ที่มียาได้น้อยที่มาลงทะเบียน เพื่อนำไปซื้อสินค้าอุปโภคบริโภค เป็นโครงการช่วยเหลือประชาชนที่มีความจำกัดด้านการเงิน ในการลดภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือน เพื่อแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย และเงินที่ได้รับจากรัฐผ่านบัตรสวัสดิการดังกล่าว ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา เป็นต้น

2.2.2 หลักความเป็นกลางและการแทรกแซงทางภาษี¹⁵

แนวคิดยุคเก่า เป็นแนวคิดแบบเสรีนิยมที่ยอมรับว่า รัฐควรรักษาความเป็นกลาง โดยไม่ดำเนินการทางการเงินอันมีวัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจหรือสังคม รัฐไม่มีหน้าที่ที่จะประกัน

¹² เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์, หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชน, พิมพ์ครั้งที่ 3 แก้ไขเพิ่มเติม, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, 2558), หน้า 133.

¹³ ศุภลักษณ์ พิณภูวดล, กฎหมายภาษีอากร, พิมพ์ครั้งที่ 5 ปรับปรุงใหม่, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, 2563), หน้า 142.

¹⁴ เรื่องเดียวกัน หน้า 146.

¹⁵ เรื่องเดียวกัน หน้า 183.

ดุลยภาพทางเศรษฐกิจ เนื่องจากดุลยภาพทางเศรษฐกิจต้องถูกกำหนดขึ้นเองตามกลไกของตลาด ซึ่งจะเกิดได้ต่อเมื่อรัฐไม่เข้าไปแทรกแซงกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ดังนั้น บทบาทสำคัญของรัฐในทางการคลังคือการรักษาความเป็นกลางไม่แทรกแซงกลไกตลาด เพราะกลไกราคาจะสามารถกำหนดจุดดุลยภาพได้เอง¹⁶

ต่อมายุคใหม่มีความเห็นว่า รัฐควรมีหน้าที่ในการแทรกแซงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม โดยมีเครื่องมือที่จำเป็นข้อหนึ่ง คือ ภาษีอากร¹⁷ และได้วิเคราะห์ในรายละเอียด โดยวิเคราะห์ถึงการใช้จ่ายงบประมาณการหารายได้เพื่อให้เกิดผลทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองโดยการแทรกแซงของรัฐ กิจกรรมทางเศรษฐกิจและสังคมต้องกระจายไปในลักษณะที่เหมาะสม ดุลยภาพของงบประมาณจึงเป็นเรื่องของมูลค่าและความเหมาะสมในการดำเนินการที่มีลักษณะสมดุลกัน และการแทรกแซงของรัฐจะก่อให้เกิดดุลยภาพในหลายลักษณะ ได้แก่ ดุลยภาพระหว่างการผลิตรายการแลกเปลี่ยนสินค้า¹⁸ เป็นต้น

เมื่อผสมผสานทั้งสองแนวคิด จึงทำให้เกิดแนวความคิดเรื่อง หลักความเป็นกลางทางภาษี และหลักการแทรกแซงทางภาษี¹⁹

จากการผสมผสานทั้งสองแนวคิดดังกล่าว สรุปได้ว่าหากรัฐบาลต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานของทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน จากการทำงานรูปแบบดั้งเดิมคือ การทำงานในหน่วยงานหรือสำนักงาน และมีเวลาการทำงานที่แน่นอนกำหนดเป็นระเบียบแบบแผน เปลี่ยนมาเป็นการทำงานแบบ Work From Home เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะ ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และด้านการสาธารณสุข เพื่อลดความหนาแน่นของจำนวนประชาชนที่ใช้บริการเดินทางสาธารณะ และปฏิบัติตามมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) เพื่อลดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งกำลังแพร่ระบาดเป็นระลอกที่สามในประเทศไทยในปัจจุบัน ดังนั้นรัฐจึงควรใช้หลักการแทรกแซงทางภาษี เพื่อให้เกิดพฤติกรรมดังกล่าว

2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับการการบรรเทาภาระภาษี

ภาระภาษี หมายถึง ส่วนของรายได้ที่ลดลงเนื่องจากการจัดเก็บภาษีอากรของรัฐ ภาษีเป็นภาระที่ตกอยู่กับประชาชน และมีผลทำให้รายได้ของประชาชนลดลง ไม่ว่าจะเป็นการจัดเก็บภาษี

¹⁶ เรื่องเดียวกัน หน้า 186.

¹⁷ เรื่องเดียวกัน หน้า 190.

¹⁸ เรื่องเดียวกัน หน้า 193.

¹⁹ เรื่องเดียวกัน หน้า 194.

ในรูปแบบใดก็ตาม ภาระภาษีอาจมีได้ 2 กรณี คือ เป็นภาษีที่ชำระโดยตรงจากผู้มีหน้าที่เสียภาษี ตามกฎหมาย (ภาษีทางตรง) หรือเป็นภาษีที่ผู้มีหน้าที่เสียภาษีตามกฎหมายผลักภาระไปให้บุคคลภายนอกชำระภาษี (ภาษีทางอ้อม)²⁰ เช่นภาษีจากการบริโภคซึ่งผู้มีหน้าที่เสียภาษีสามารถผลักภาระไปให้ผู้บริโภคแทนได้ โดยภาษีดังกล่าวได้ถูกรวมในมูลค่าราคาสินค้าที่บริโภค มีผลทำให้ผู้บริโภคเป็นผู้รับภาระภาษีที่แท้จริงจากการผลักภาระภาษีทางอ้อม ดังกล่าว

การมีรูปแบบของภาษีหลายประเภท อาจทำให้เกิดการผลักภาระภาษีไปในวงกว้าง ซึ่งกระทบต่อความเป็นอยู่ และรายได้ของประชาชน ดังนั้น ภาครัฐได้จัดให้มีมาตรการ ที่เป็นการบรรเทาภาระภาษีเพื่อสร้างแรงจูงใจในการให้ผู้มีภาระภาษี เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม บางอย่างเพื่อแลกกับการที่เสียภาษีน้อยลง และมาตรา 47 แห่งประมวลรัษฎากร ได้บัญญัติ เรื่องการบรรเทาภาระภาษี ซึ่งวัตถุประสงค์ของการบรรเทาภาระภาษีตามมาตรา 47 แห่งประมวล รัษฎากร มี 3 ประการคือ (1) สนับสนุนทางเศรษฐกิจ (การลงทุนและการออมทรัพย์) (2) สนับสนุน ทางสังคม (สร้างความมั่นคงให้ชีวิตและควบคุมประชากร) และ (3) ด้านอื่น ๆ (ด้านการศึกษา และศีลธรรม) ทั้งนี้ การบรรเทาภาระภาษีแบ่งได้เป็น 2 ประเภท แบบแรกคือบรรเทาภาษี เชิงโครงสร้าง เช่น การหักค่าใช้จ่าย ค่าลดหย่อนส่วนบุคคล ค่าลดหย่อนแบบเหมา เป็นต้น และการบรรเทาภาษีที่ไม่ใช่แบบโครงสร้าง เช่น การยกเว้นภาษี การลดหย่อนตามรายการ ซึ่งถูกนำมาใช้เพื่อประโยชน์ของบุคคลหรือกิจกรรมบางประเภท²¹

การบรรเทาภาระภาษี มีแนวคิด 3 ประการ คือ การหักค่าลดหย่อน การยกเว้นภาษี และการเครดิตภาษี โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (สำหรับเครดิตภาษี จะไม่เกี่ยวข้องกับมาตรการทางภาษี ของรัฐในเรื่อง Work From Home จึงไม่ขอกล่าวถึงในที่นี้)

การหักค่าลดหย่อน²²

การหักค่าลดหย่อน เป็นการบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้มีเงินได้ มีผลทำให้เสียภาษีน้อยลง หรืออาจจะไม่มีภาษีให้เสียเลยก็เป็นได้ อีกทั้งเป็นเครื่องมือของภาครัฐในการแก้ปัญหาหากประเทศ กำลังเผชิญกับวิกฤตหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจโดยรวม ดังเช่น สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่กำลังระบาดในปัจจุบัน

²⁰ เรื่องเดียวกัน หน้า 94.

²¹ ผาสุก พงษ์ไพจิตรและคณะ, โครงการวิจัย “แนวทางการปฏิรูปภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและการวิเคราะห์การกระจาย รายได้ของผู้มีเงินได้พึงประเมิน” 2560, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.knowledgefarm.in.th/tax-deduction-and-inequality/>, [30 เมษายน 2564]

²² ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม, คำสอนวิชากฎหมายภาษีอากร, พิมพ์ครั้งที่ 13 แก้ไขเพิ่มเติม, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท ธนอรุณการ พิมพ์ จำกัด, 2563), หน้า 330.

(เมษายน พ.ศ. 2564) มาตรการการให้หักค่าลดหย่อนได้เพิ่มขึ้น ทำให้เงินได้เพื่อเสียภาษีลดลง และส่งผลให้ภาษีที่ต้องเสียให้ภาครัฐมีจำนวนลดลง เป็นการลดภาระภาษีที่ประชาชนแบกรับ ทำให้ประชาชนมีเงินเหลือสำหรับการบริโภคมากขึ้น เป็นการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจอีกทางหนึ่งในสภาวะที่เกิดวิกฤตการณ์ที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจเป็นกว้าง

สำหรับภาษีเงินได้นิติบุคคล เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษี รายจ่ายบางรายการหลักบัญชีภาษีอากรยอมให้หักเป็นรายจ่ายได้มากกว่าหลักบัญชีการเงิน ทำให้รายจ่ายทางภาษีมากกว่ารายจ่ายทางบัญชี ดังนั้นกำไรสุทธิที่ต้องเสียภาษีน้อยกว่ากำไรสุทธิทางบัญชี²³ สำหรับรายจ่ายที่ทางภาษีหักได้มากกว่ารายจ่ายทางบัญชี เช่น การรับคนพิการเข้าทำงานในสถานประกอบการ เนื่องจากรัฐต้องการส่งเสริมการจ้างงานของคนพิการ จึงออกมาตรการในการจูงใจและลดภาระภาษีของผู้ประกอบการจากการจ้างงานคนพิการดังกล่าว ดังนี้ กรณีที่บริษัทมีลูกจ้างตั้งแต่ 200 คนขึ้นไป ต้องรับคนพิการเข้าทำงาน 1 คน เศษของ 200 คน ถ้าเกิน 100 คนให้ถือเป็น 200 คน เช่นถ้ามีพนักงาน 301 คน ต้องจ้างคนพิการเข้าทำงาน 2 คน กรณีนี้ค่าจ้างที่จ่ายให้คนพิการนั้น ในทางภาษีหักเป็นรายจ่ายเพิ่มขึ้น ได้อีก 1 เท่า ในขณะที่ทางบัญชียังคงหักได้ 1 เท่าดังเดิม ฉะนั้น กำไรสุทธิทางภาษีก็จะน้อยกว่ากำไรสุทธิทางบัญชี²⁴

การยกเว้นภาษี

การยกเว้นภาษี คือ การยกเว้นภาษีให้เงินได้บางประเภทที่กฎหมายระบุไว้ชัดเจนว่าไม่อยู่ในข่ายที่ต้องเสียภาษี มีผลทำให้เงินได้เหล่านั้นไม่ต้องเสียภาษีเหมือนเงินได้ทั่วไป²⁵ เป็นมาตรการในการจูงใจของภาครัฐ เพื่อจูงใจให้ภาคเอกชนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม หรือมีส่วนร่วมในการสนับสนุนกิจกรรมบางอย่างที่รัฐบาลต้องการความร่วมมือจากประชาชนและจากภาคเอกชน เช่น การยกเว้นภาษีเงินได้ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ และอากรแสตมป์ สำหรับการบริจาคเงิน หรือทรัพย์สินให้แก่สถานศึกษาของรัฐ เป็นต้น ทั้งนี้ มาตรการการยกเว้นภาษีได้ถูกนำมาปรับใช้กับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อเป็นการช่วยเหลือประชาชนและผู้ประกอบการ อีกทั้งยังเป็นการลดผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดดังกล่าว นอกจากนี้ ถือว่าเป็นการช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจ เสริมสภาพคล่อง ทำให้เกิดการบริโภคเพิ่มขึ้น เช่น การยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้ 4 โครงการรัฐ อันได้แก่ “เราไม่ทิ้งกัน-เราเที่ยวด้วยกัน-กำลังใจ-

²³ เรื่องเดียวกัน หน้า 637.

²⁴ เรื่องเดียวกัน หน้า 638.

²⁵ ITAX, เงินได้ที่ได้รับยกเว้นภาษี, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.itax.in.th/pedia/>, [9 เมษายน 2564]

คนละครั้ง”²⁶ และการยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับเงินได้เป็นจำนวนร้อยละห้าสิบของรายจ่ายที่เป็นดอกเบี้ยเงินกู้ยืมตามมาตราการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ เพื่อช่วยเหลือ และแบ่งเบาภาระให้แก่ผู้ประกอบการบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลซึ่งเป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม²⁷ ที่ได้รับผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

2.4 แนวคิดในการจัดเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล

ภาษีเงินได้นิติบุคคล เป็นการจัดเก็บภาษีจากบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล การจัดเก็บภาษีจากทั้งฐานกำไรสุทธิ ฐานรายได้ก่อนหักรายจ่าย ฐานกำไรส่งออกและการจำหน่ายเงินกำไรไปต่างประเทศ ส่วนใหญ่จัดเก็บจากฐานกำไรสุทธิตามรอบระยะเวลาบัญชีที่กำหนด และเสียตามอัตราที่ประมวลรัษฎากรกำหนดไว้²⁸ โดยอาศัยหลักการทางบัญชีตามมาตรฐานการบัญชี

ทั้งนี้ ภาษีเงินได้นิติบุคคล มุ่งจัดเก็บจากกำไรสุทธิที่ได้จากกิจการหรือเนื่องจากกิจการที่ได้กระทำในรอบระยะเวลาบัญชีของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ตามหลักความสามารถในการเสียภาษีอากร ซึ่งวัดจากกำไรสุทธิ โดยอาศัยพื้นฐานในการจัดทำบัญชีตามหลักการหรือมาตรฐานการบัญชี ทั้งนี้ หากกิจการมีผลขาดทุนสุทธิทางภาษีในรอบระยะเวลาบัญชีใด ก็ไม่ต้องคำนวณและเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลในรอบระยะเวลาบัญชีปีนั้นๆ โดยรอบระยะเวลาบัญชีโดยทั่วไปมีกำหนด 12 เดือนใด ๆ ซึ่งไม่จำเป็นต้องตรงตามปีปฏิทิน และจะแสดงรายได้ รายจ่าย ผิดจากรอบระยะเวลาบัญชีไม่ได้ ซึ่งอาจมีโทษตามกฎหมาย

ภาษีเงินได้นิติบุคคลโดยเฉพาะที่จัดเก็บจากฐานกำไรสุทธิจัดเป็นภาษีทางตรง ซึ่งผู้มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้ต้องรับภาระภาษีเงินได้นิติบุคคลไว้เอง ไม่สามารถผลักภาระภาษีไปยังบุคคลได้ด้วยเหตุนี้ ในทางกฎหมายภาษีเงินได้นิติบุคคลจึงกำหนดห้ามมิให้บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลนำภาษีเงินได้นิติบุคคลที่จะต้องเสียตามประมวลรัษฎากร ไปถือเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิหรือขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ ทั้งนี้ ตามมาตรา 65 ตรี (6) แห่งประมวลรัษฎากร และภาษีเงินได้นิติบุคคลจัดอยู่ในประเภทภาษีอากรประเมิน กล่าวคือ กฎหมายกำหนดให้บริษัท

²⁶ กรมสรรพากร, Revenue Department News เลขที่ข่าว ปชส.16/2564 เรื่อง ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินหรือประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการเยียวยาและฟื้นฟูผลกระทบจากโรค COVID-19 วันที่ 12 มกราคม 2564, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://www.rd.go.th/fileadmin/user_upload/news/2564thai/news16_2564.pdf, [10 เมษายน 2564]

²⁷ กรมสรรพากร, รวมกฎหมายภาษี พระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 707 พ.ศ. 2563, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.rd.go.th/1603.html>, [10 เมษายน 2564]

²⁸ ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม และดุลยลักษณ์ ตราชูธรรม, กฎหมายบัญชีภาษีอากร, พิมพ์ครั้งที่ 1, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, 2562), หน้า 65.

หรือหักหุ้นส่วนนิติบุคคล รวมทั้งผู้จ่ายเงินได้ที่มีหน้าที่ต้องคำนวณหักภาษีเงินได้นิติบุคคล ณ ที่จ่าย มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการตามแบบที่อธิบดีกรมสรรพากรกำหนด พร้อมกับชำระภาษีเงินได้นิติบุคคล ภายในเวลาที่กฎหมายกำหนด เพื่อประเมินรายได้ รายจ่าย ตลอดจนจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคล ที่ได้คำนวณตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราที่กฎหมายกำหนด และให้เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินความถูกต้องของจำนวนภาษีเงินได้นิติบุคคล ในกรณีที่พบว่า มีการเสียภาษีหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ถูกต้อง เจ้าพนักงานประเมินมีอำนาจประเมินเพิ่มหรือดำเนินการตามกรอบของกฎหมาย²⁹

โดยฐานภาษีในความหมายอย่างกว้าง หมายถึงสิ่งที่เป็นมูลเหตุให้บุคคลต้องเสียภาษี ในความหมายอย่างแคบคือสิ่งที่รองรับอัตราภาษี ซึ่งฐานภาษีในความหมายอย่างกว้างก็คือเงินได้ และความหมายอย่างแคบคือกำไรสุทธิ ซึ่งกำไรสุทธิมาจากรายได้หักด้วยรายจ่าย รายได้มากกว่า รายจ่ายถือเป็นกำไรสุทธิ หากรายได้น้อยกว่ารายจ่ายถือเป็นขาดทุนสุทธิ³⁰ การคำนวณกำไรสุทธิ และขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจะต้องคำนวณจากรายได้และรายจ่ายที่เกิดขึ้น ในรอบระยะเวลาบัญชีเดียวกันตามหลักเกณฑ์สิทธิ (Accrual Basis) จะใช้เกณฑ์อื่น เช่น เกณฑ์เงินสด (Cash Basis) ได้ ก็ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมสรรพากร (ประมวลรัษฎากร มาตรา 65) โดยใช้หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการคำนวณกำไรสุทธิและขาดทุนสุทธิเพื่อเสียภาษี ตามเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา 65 ทวิและ 65 ตรี แห่งประมวลรัษฎากร³¹

---

²⁹ Taxguruthai, แนวคิดภาษีเงินได้นิติบุคคล, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.taxguruthai.com/topic/46/แนวคิดภาษีเงินได้นิติบุคคล/>, [10 เมษายน 2564]

³⁰ ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม, คำสอนวิชากฎหมายภาษีอากร, พิมพ์ครั้งที่ 13 แก้ไขเพิ่มเติม, (กรุงเทพมหานคร: บริษัท ธนอรุณการพิมพ์ จำกัด, 2563), หน้า 480.

³¹ เรื่องเดียวกัน หน้า 550 และ 551.

บทที่ 3

การนำมาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจัดให้พนักงานทำงานจากบ้าน (Work From Home)

เนื่องจากเกิดเหตุการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ เริ่มต้นขึ้นในเดือน ธันวาคม พ.ศ. 2562 โดยค้นพบครั้งแรกในนครอู่ฮั่น เมืองหลวงของมณฑลหูเป่ย์ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยหลังจาก เก็บตัวอย่างไวรัสจากคนไข้นำไปวิเคราะห์ในห้องปฏิบัติการ ในเวลาต่อมา ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนและองค์การอนามัยโลก ระบุว่า ไวรัสชนิดนี้คือ เชื้อไวรัสโคโรนา ซึ่งไวรัสโคโรนาเป็นสาเหตุของโรคทั้งในสัตว์และคน ในคนนั้นไวรัสโคโรนาหลายสายพันธุ์ทำให้เกิดโรคระบบทางเดินหายใจตั้งแต่โรคหัดธรรมดาจนถึงโรคที่มีอาการรุนแรง เช่น โรคทางเดินหายใจตะวันออกกลาง (MERS) และโรคระบบทางเดินหายใจเฉียบพลันร้ายแรง (SARS)³² ไวรัสโคโรนาที่ค้นพบล่าสุดทำให้เกิดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 องค์การอนามัยโลก ประกาศชื่อที่เป็นทางการสำหรับใช้เรียกโรคทางเดินหายใจที่เกิดจากไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ว่า โควิด-19³³ อันเนื่องมาจากเป็นโรคอุบัติใหม่ที่ค้นพบในปี พ.ศ. 2562 หรือ ค.ศ. 2019

ขณะนี้ยังไม่สามารถระบุได้ชัดเจนถึงแหล่งกำเนิดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ ก่อนหน้านี้มีการสันนิษฐานว่า ไวรัสชนิดนี้อาจเริ่มติดต่อกันจากสัตว์ป่ามาสู่คน โดยมีต้นตอของการแพร่ระบาดจากงูเห่าจีน (Chinese cobra) และงูสามเหลี่ยมจีน (Chinese krait) ที่นำมาวางจำหน่ายในตลาดสดเมืองอู่ฮั่น ซึ่งเป็นสถานที่พบผู้ติดเชื้อกลุ่มแรก ๆ ทีมผู้วิจัยสันนิษฐานว่า อาจเป็นสัตว์ตัวกลางที่ส่งต่อเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่จากค้างคาวมาสู่คน เนื่องจากงูพิษที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติล่าค้างคาวในถ้าเป็นอาหาร แต่ก็ยังคงมีข้อสงสัยว่า ไวรัสโคโรนาสามารถปรับตัวให้อยู่อาศัยและขยายพันธุ์ในร่างกายของทั้งสัตว์เลือดเย็นและสัตว์เลือดอุ่นได้อย่างไร ล่าสุด นักวิทยาศาสตร์สันนิษฐานว่า ตัวนิ่ม สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมที่ชาวจีนเชื่อว่ามีสรรพคุณตามตำรายาแผนโบราณนั้น อาจเป็นพาหะนำเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่จากค้างคาวมาแพร่สู่คนที่ตลาดค้าสัตว์ป่าเมืองอู่ฮั่น นักวิทยาศาสตร์

---

³² World Health Organization, Coronavirus disease (COVID-19) questions and answers 2563, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.who.int/thailand/emergencies/novel-coronavirus-2019/q-a-on-covid-19>, [10 เมษายน 2564]

³³ World Health Organization, Naming the coronavirus disease (COVID-19) and the virus that causes it (February 2020), [ออนไลน์], แหล่งที่มา : [https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/naming-the-coronavirus-disease-\(covid-2019\)-and-the-virus-that-causes-it](https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/naming-the-coronavirus-disease-(covid-2019)-and-the-virus-that-causes-it), [10 เมษายน 2564]

ตั้งข้อสังเกตว่า ตัวนิ่มซึ่งใช้ลึนตัวตักดินและแมลงตามพื้นดินนั้นอาจได้รับเชื้อจากการสูญหายใจ มูลค่างคาวที่ตกอยู่ตามพื้นดินเข้าไป³⁴

องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้ประกาศให้การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ เป็น "การระบาดใหญ่" หรือ pandemic หลังจากเชื้อลุกลามไปอย่างรวดเร็วในทุกภูมิภาคของโลก³⁵

อาการทั่วไปของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่พบมากที่สุดคือ ไข้ ไอ และอ่อนเพลีย อาการที่พบน้อยกว่าแต่อาจมีผลต่อผู้ป่วยบางรายคือปวดเมื่อย คัดจมูก น้ำมูกไหล เจ็บคอ ท้องเสีย ลิ้นไม่รับรส จมูกไม่ได้กลิ่น หรือผื่นตามผิวหนัง หรือสีผิวเปลี่ยนตามนิ้วมือนิ้วเท้า อาการเหล่านี้ มักจะไม่รุนแรงนักและค่อยๆเริ่มที่ละน้อย บางรายติดเชื้อแต่มีอาการไม่รุนแรง ผู้ป่วยส่วนมาก (80%) หายป่วยได้โดยไม่ต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล ประมาณ 1 ใน 5 ของผู้ติดเชื้อโควิด 19 มีอาการหนัก และหายใจลำบาก ผู้สูงอายุและมีโรคประจำตัวเช่น ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ โรคเบาหวาน หรือมะเร็งมีแนวโน้มที่จะมีอาการป่วยรุนแรงกว่า อย่างไรก็ตามทุกคนสามารถติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ และอาจป่วยรุนแรง คนทุกเพศทุกวัยที่มีอาการไข้ และ/หรือไอร่วมกับอาการหายใจลำบากติดขัด เจ็บหน้าอก เสียหาย หรือเคลื่อนไหวไม่ได้ในบางราย³⁶

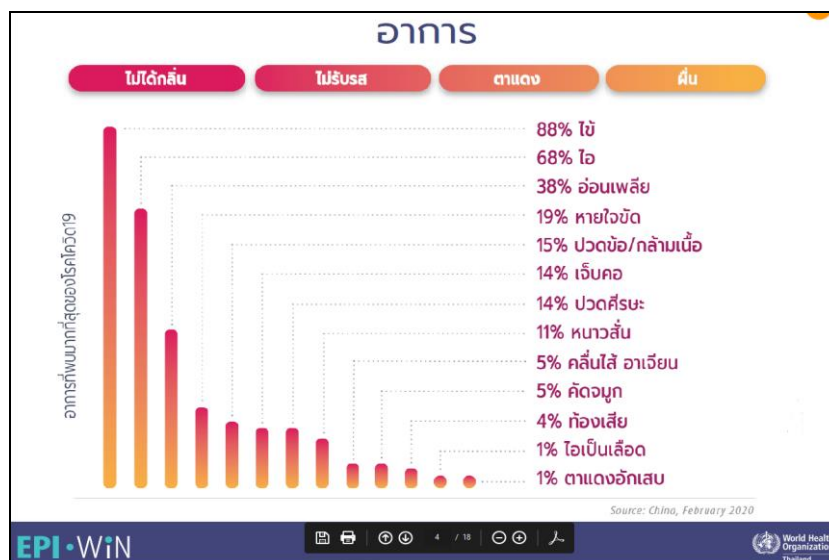
³⁴ BBC NEWS ประเทศไทย, ไวรัสโคโรนา : ที่มา อาการ การรักษา และการป้องกันโรคโควิด-19, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.bbc.com/thai/features-51734255> [14 เมษายน 2564]

³⁵ World Health Organization Thailand, โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด 19) รายงานสถานการณ์โดยองค์การอนามัยโลก (WHO) ประเทศไทย – 12 มี.ค. 2563, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://www.who.int/docs/default-source/searo/thailand/2020-03-12-tha-sitre-19-covid19-pb-th.pdf?sfvrsn=1e179bd4_2 [10 เมษายน 2564]

³⁶ World Health Organization, Coronavirus disease (COVID-19) questions and answers, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.who.int/thailand/emergencies/novel-coronavirus-2019/q-a-on-covid-19> [14 เมษายน 2564]

รูปที่ 1 แสดงอาการของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

แหล่งที่มา : World Health Organization³⁷

การแพร่เชื้อโรคนี้สามารถแพร่จากคนสู่คนผ่านทางละอองน้ำมูก น้ำลายจากจุกหรือปาก ซึ่งออกมาเมื่อผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ไอ จามหรือพูด ละอองเหล่านี้ค่อนข้างหนักไปไม่ได้ไกล และจะตกลงสู่พื้นอย่างรวดเร็ว สามารถรับเชื้อโรคได้จากการหายใจเอาละอองเข้าไปจากผู้ป่วย ละอองเหล่านี้ยังตกลงสู่วัตถุและพื้นผิวต่าง ๆ เช่น โต๊ะ ลูกบิดประตู ราวจับ และเมื่อคนเอามือไปจับพื้นผิวเหล่านั้นแล้วมาจับตา จุกหรือปาก ก็จะมีเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกาย ระยะเวลาห่างจากการติดเชื้อและการแสดงอาการ (ระยะฟักตัว) มีตั้งแต่ 1-14 วัน และมีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 5-6 วัน เกิน 97% ของผู้ป่วยเริ่มมีอาการภายใน 14 วัน การเพิ่มจำนวนของไวรัสเกิดขึ้นในระบบทางเดินหายใจส่วนบนและในปอด การแพร่เชื่อน่าจะเกิดขึ้นในช่วงแรกที่แสดงอาการและลดลงหลังจากนั้น สำหรับการแพร่เชื่อก่อนแสดงอาการอาจเกิดขึ้นได้ อย่างไรก็ตาม หากไม่มีอาการไอ (กลไกหลักในการขับไวรัสออกมา) อาจจำกัดการแพร่เชื้อในช่วงนั้น การระบาดเป็นวงกว้างเกิดเมื่อคนหนึ่งคนแพร่เชื้อไวรัสไปสู่คนกลุ่มใหญ่ผิดปกติ สถานการณ์ที่จะทวีความรุนแรงของการระบาดเป็นวงกว้างรวมถึง การชุมนุมขนาดใหญ่ ประชากรสูงอายุอยู่อาศัยรวมกัน ประชากรไร้ถิ่นฐาน การสัมผัสโรคจากต่างประเทศ ความหนาแน่นของเขตเมือง ระบบสาธารณสุขไม่เข้มแข็ง รัฐบาลขาดความโปร่งใส สื่อขาดเสรีภาพ เป็นต้น³⁸

³⁷ World Health Organization, โรคโควิด 19 คืออะไร, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://www.who.int/docs/default-source/searo/thailand/update-28-covid-19-what-we-know---june2020---thai.pdf?sfvrsn=724d2ce3_0 [10 เมษายน 2564]

³⁸ เรื่องเดียวกัน

อัตราการแพร่เชื้อและความรุนแรงซึ่งเป็นลักษณะจำเพาะของโรค อ้างอิงได้จาก Basic Reproductive Rate (R0) คือ ค่าเฉลี่ยที่ผู้ป่วย 1 คนจะแพร่เชื้อให้ผู้อื่นในกลุ่มประชากรที่มีความไวต่อการรับเชื้อ ค่า R0 ของโรคอยู่ที่ประมาณ 2 – 4 คน, Clinical Onset Interval คือ ช่วงเวลาแสดงอาการในผู้ป่วยรายต่อ ๆ กันในห่วงโซ่ของการแพร่ระบาด ส่วนใหญ่ เวลาเฉลี่ยอยู่ที่ 4 ถึง 5 วันและ Case Fatality Ratio (CFR) หรืออัตราการเสียชีวิต คือ สัดส่วนของผู้ป่วยที่ถึงแก่ชีวิต อัตราคร่าว ๆ ของทั่วโลกอยู่ที่ 7% (ธันวาคม 2019 - พฤษภาคม 2020)³⁹

การลดความเสี่ยงในการติดเชื้อหรือการลดการแพร่ระบาดสามารถกระทำได้ด้วยการปฏิบัติตามข้อควรระวังดังนี้ ล้างมือบ่อย ๆ ให้สะอาดด้วยแอลกอฮอล์เจลหรือด้วยน้ำและสบู่ เพราะการทำความสะอาดมือด้วยสองวิธีนี้เป็นการฆ่าเชื้อโรคที่อยู่บนมือเราได้อย่างดี การรักษาระยะห่างอย่างน้อย 1 เมตร จากผู้อื่น เพราะเมื่อคนไอ จาม หรือ พูด จะทำให้เกิดฝอยละอองขนาดเล็กจากจมูกและลำคอซึ่งอาจมีเชื้อโรคได้ ถ้าอยู่ใกล้เกินไปก็จะหายใจเอาฝอยละอองเหล่านั้นเข้าไปด้วยซึ่งมีเชื้อโรคปนอยู่ในกรณีที่คุณคนนั้นไม่สบาย การเลี่ยงการไปพื้นที่หนาแน่น เพราะเมื่อคนมารวมตัวกันเป็นจำนวนมากจะมีโอกาสเสี่ยงที่จะเข้าไปใกล้ผู้ป่วย และเมื่อคนหนาแน่นก็จะรักษาระยะห่าง 1 เมตรได้ยาก การเลี่ยงเอามือสัมผัสผิวดา จมูกและปาก เนื่องจากมือไปสัมผัสอะไรมาหลายอย่างและอาจไปสัมผัสเชื้อโรคมาได้ เมื่อมือปนเปื้อนก็จะส่งต่อเชื้อโรคไปยังตา จมูกและปาก จากนั้นเชื้อโรคก็จะเข้าสู่ร่างกายและทำให้เกิดอาการป่วย ดังนั้นต้องปิดปากทุกครั้ง ไอหรือจามด้วยข้อศอกหรือด้วยกระดาษชำระ จากนั้นทิ้งกระดาษชำระทันทีและล้างมือ เพราะฝอยละอองสามารถแพร่เชื้อได้ ถ้ามีมารยาทในการไอ/จามที่ดี ก็จะสามารถป้องกันบุคคลจากเชื้อโรคอื่น ๆ ได้ด้วยเช่น หวัด ไข้หวัดและโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การไม่ออกจากบ้านและแยกตัวเองถึงแม้จะมีอาการเพียงเล็กน้อย เช่น ไอ ปวดศีรษะ ไข้ จนกว่าจะหายดี ให้ใครมาส่งเสบียงและสิ่งของจำเป็น แต่หากต้องออกจากบ้านใส่หน้ากากเพื่อป้องกันการแพร่เชื้อให้ผู้อื่น เพราะการเลี่ยงการสัมผัสกับผู้อื่นเป็นการป้องกันผู้อื่นจากเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 และเชื้อโรคอื่นๆ หากมีอาการไข้ และ/หรือไอ ร่วมกับอาการหายใจลำบาก ตัดขาด ควรปรึกษาแพทย์ทันที เพื่อเป็นการป้องกันตัวบุคคลเอง และป้องกันการแพร่กระจายของไวรัสและเชื้อโรคอื่นๆด้วย รวมถึงการติดตามข่าวสารข้อมูลจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ เช่น องค์การอนามัยโลกและหน่วยงานสาธารณสุข⁴⁰

สำหรับการรักษา ขณะนี้ยังไม่มียาด้านไวรัสที่ได้รับการขึ้นทะเบียนให้ใช้รักษาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แต่มีการพยายามศึกษาว่ามียาตัวใดบ้างที่อาจปรับวัตถุประสงค์การใช้เดิมเพื่อการรักษาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ องค์การอนามัยโลกกำลังประสานงานความร่วมมือ

³⁹ เรื่องเดียวกัน

⁴⁰ World Health Organization, Coronavirus disease (COVID-19) questions and answers, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.who.int/thailand/emergencies/novel-coronavirus-2019/q-a-on-covid-19> [14 เมษายน 2564]

ในโครงการขนาดใหญ่ชื่อ Solidarity Trial ในหลายประเทศเพื่อประเมินยา สูตรการรักษา 4 ชนิด ดังนี้⁴¹

- 1) Remdesivir (เดิมพัฒนาขึ้นเพื่ออีโบล่า)
- 2) Lopinavir / Ritonavir (การผสมกันของยาต้านเอชไอวี)
- 3) Lopinavir / Ritonavir + Interferon Beta (Interferon Beta มีคุณสมบัติต้านไวรัส)
- 4) Chloroquine (ยาด้านมาลาเรียที่มีคุณสมบัติต้านไวรัส)

กล่าวโดยสรุปคือ วิธีที่ได้ผลที่สุดที่จะป้องกันทุกคนจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คือ การล้างมือบ่อย ๆ เลี่ยงการนำมือมาสัมผัสตา จมูกและปาก การปิดปากและจมูกทุกครั้งเมื่อไอหรือจาม และล้างมือให้สะอาดทันทีเมื่อไอหรือจาม การไม่อยู่ในที่แออัด และการรักษาระยะห่างอย่างน้อย 1 เมตรจากผู้อื่น (Social Distancing)

3.1 เหตุผลและความจำเป็นเพื่อสนับสนุน Work From Home

สถานการณ์การแพร่ระบาดทั่วโลก พบว่าโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้แพร่กระจายไปอย่างรวดเร็ว ตั้งแต่มีการค้นพบครั้งแรกที่ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีนในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 จำนวนผู้ติดเชื้อได้ขยายวงกว้างไปในหลายภูมิภาคของโลก และมีรายงานประเทศที่พบผู้ติดเชื้อจำนวนเพิ่มขึ้น ซึ่งในปัจจุบันสำหรับข้อมูลล่าสุด ณ วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2564 พบว่า ผู้ติดเชื้อยืนยันสะสมทั่วโลกมีจำนวน 165,842,599 คน เสียชีวิตแล้วจำนวน 3,444,656 คน รักษาหายจำนวน 146,520,099 คน และประเทศที่พบผู้ป่วยมากที่สุดคือประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีผู้ติดเชื้อยืนยันสะสมจำนวน 33,833,181 คน เสียชีวิตแล้วจำนวน 602,616 คน อยู่ระหว่างดำเนินการรักษาจำนวน 5,871,914 คน ประเทศที่พบผู้ติดเชื้อมากเป็นอันดับสองคือ ประเทศอินเดีย โดยมีผู้ติดเชื้อยืนยันสะสมจำนวน 26,030,674 คน เสียชีวิตแล้วจำนวน 291,365 คน อยู่ระหว่างดำเนินการรักษาจำนวน 3,033,408 คน และประเทศที่พบผู้ติดเชื้อมากเป็นอันดับสามคือ ประเทศบราซิล โดยมีผู้ติดเชื้อยืนยันสะสมจำนวน 15,898,558 คน เสียชีวิตแล้วจำนวน 444,391 คน อยู่ระหว่างดำเนินการรักษา

---

⁴¹ World Health Organization, โรคโควิด 19 คืออะไร, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://www.who.int/docs/default-source/searo/thailand/update-28-covid-19-what-we-know---june2020---thai.pdf?sfvrsn=724d2ce3_0 [10 เมษายน 2564]

จำนวน 1,068,205 คน⁴² รวมถึงประเทศอื่นๆอีกหลากหลายประเทศและภูมิภาค เช่น ประเทศฝรั่งเศส ประเทศตุรกี ประเทศสหราชอาณาจักร ประเทศอิตาลี เป็นต้น

รูปที่ 2 แสดงสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั่วโลก ข้อมูล ณ วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2564

สถานการณ์ COVID-19 ทั่วโลก 218 ประเทศ 2 เขตบริหารพิเศษ 2 เรือสำราญ															
Confirmed		165,842,599		Severe		99,233		Recovered		146,520,099		Deaths		3,444,656	
		+ 651,684				- 890 (0.1%)				+ 778,212 (88.3%)				+ 13,032 (2.1%)	
PLACES	CONFIRMED	NEW CASES	DEATHS	ACTIVE CASES	PLACES	CONFIRMED	NEW CASES	DEATHS	ACTIVE CASES						
1 USA	33,833,181	30,214	602,616(659)	5,871,914	11 Argentina	3,447,044	35,884	72,699(434)	339,211						
2 India	26,030,674	259,269	291,365(4,209)	3,033,408	12 Colombia	3,177,212	16,086	83,233(490)	114,746						
3 Brazil	15,898,558	83,367	444,391(2,527)	1,068,205	13 Poland	2,861,351	2,086	72,500(250)	174,831						
4 France	5,568,551	15,415	108,314(133)	297,613	14 Iran	2,804,632	12,428	77,994(229)	436,025						
5 Turkey	5,160,423	9,385	45,626(207)	125,010	15 Mexico	2,390,140	2,000	221,080(104)	259,873						
6 Russia	4,974,908	9,232	117,361(396)	265,777	16 Ukraine	2,170,398	5,165	48,899(203)	205,305						
7 UK	4,455,221	2,874	12,770(7)	41,632	17 Peru	1,910,360	6,745	67,253(219)	122,442						
8 Italy	4,178,261	5,741	124,810(164)	299,486	18 Indonesia	1,758,898	5,797	48,887(218)	88,439						
9 Germany	3,638,504	10,727	87,639(234)	192,865	19 Czechia	1,656,202	777	29,967(7)	23,261						
10 Spain	3,631,661	5,733	79,601(33)	195,788	20 South Africa	1,625,003	3,641	55,568(61)	37,442						
91 Thailand 123,066(+3,481) cases 735(+32) Deaths															
(ข้อมูล ณ วันที่ 21 พฤษภาคม 2564 เวลา 10.00 น.) ที่มา : worldometers															

แหล่งที่มา : ศูนย์บริหารสถานการณ์ โควิด-19 (ศบค.)⁴³

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทย โดยค้นพบครั้งแรกเมื่อวันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2563 พบผู้ป่วยหญิงจากเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในไทยคนแรก กระทรวงสาธารณสุขของไทยประกาศเมื่อวันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2563 ว่าพบนักท่องเที่ยวหญิงวัย 61 ปี สัญชาติจีน ซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ที่เมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นับว่าเป็นการพบผู้ติดเชื้อคนแรกนอกประเทศจีน จากการสอบสวนโรค พบว่าผู้ป่วยเดินทางออกจากเมืองอู่ฮั่น ถึงท่าอากาศยานนานาชาติสุวรรณภูมิ เมื่อวันที่ 3 มกราคม พ.ศ. 2563 และอีก 2 วันต่อมาพบว่า มีอาการเจ็บคอ มีไข้ หนาวสั่น และปวดหัว จากนั้นในวันที่ 8 มกราคม พ.ศ. 2563 ได้เข้ารับการรักษาในห้องแยกโรคความดันลบของสถาบันบำราศนราดูร ผลทดสอบหาไวรัสโคโรนาเป็นบวก เมื่อทราบผลดังกล่าว ศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุม

⁴² กระทรวงสาธารณสุข, สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) ศูนย์บริหารสถานการณ์ โควิด-19 (ศบค.) วันที่ 21 พฤษภาคม 2564 [ออนไลน์], แหล่งที่มา :

https://media.thaigov.go.th/uploads/public_img/source/210564.pdf [23 พฤษภาคม 2564]

⁴³ เรื่องเดียวกัน หน้า 3.

โรคได้ติดตามอาการผู้สัมผัสผ้สความเสีงสูง 40 คน และรวบรวมข้อมูลสำหรับติดตามผู้สัมผัสผ้สความเสีงต่ำอีก 145 คน⁴⁴ การแพร่เชื้อในประเทศไทยที่มีรายงานรายแรกมีการยืนยันเมื่อ มกราคม พ.ศ. 2563 จำนวนผู้ป่วยยังมีน้อยตลอดเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 แต่จำนวนผู้ป่วยเพิ่มขึ้นมากในกลางเดือน มีนาคม พ.ศ. 2563 ซึ่งมีสาเหตุมาจากกลุ่มการแพร่เชื้อหลายกลุ่ม ทำให้ผู้ป่วยยืนยันแล้วเพิ่มเกิน 100 คนต่อวัน ในอีก 1 สัปดาห์ต่อมา การระบาดเกิดเป็นลักษณะกลุ่มก้อน มีดังนี้ คือ⁴⁵

กลุ่มที่ 1 สถานบันเทิงในกรุงเทพมหานคร วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2563 เป็นจุดแรกของการระบาดภายในประเทศ หลังจากมีรายงานว่าพบผู้ติดเชื้อรายใหม่ที่เป็นพนักงานเสิร์ฟที่สถานบันเทิงย่านทองหล่อ กรุงเทพมหานคร ในตอนแรกทางกรมควบคุมโรคระบุว่าคนไทยกลุ่มนี้ได้รับเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จากเพื่อนชาวฮ่องกง ต่อมาผู้ป่วยคนหนึ่งปฏิเสธว่าไม่เคยมีปฏิสัมพันธ์กับชาวฮ่องกงและระบุว่าเป็นการติดเชื้อจากคนไทยด้วยกันเอง โดยไม่สามารถหาที่มาที่ไปของเชื้อไวรัสได้

กลุ่มที่ 2 สนามมวยลุมพินี ราชดำเนิน อ้อมน้อย ทั้งนี้สนามมวยเวทีลุมพินีมีจัดการแข่งขันชกมวยรายการใหญ่ ซึ่งมีการจัดมวยที่มีชื่อเสียงขึ้นชกหลายคู่ ทำให้มีประชาชนเข้าชมเป็นจำนวนมาก ต่อมานักแสดงซึ่งเข้าร่วมงานแข่งขันชกมวยได้รับผลตรวจติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และจากนั้นก็พบผู้ติดเชื้อจากสนามมวยเวทีลุมพินีเพิ่มขึ้น และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในหลายพื้นที่เนื่องจากผู้เข้าชมและผู้เข้าแข่งขันมาจากหลายจังหวัด ซึ่งถือเป็นการระบาดระลอกแรกในประเทศไทย

จากหลากหลายมาตรการของรัฐและระบบสาธารณสุขของประเทศที่ดี อีกทั้งได้รับความร่วมมือร่วมใจจากประชาชนชาวไทย ทำให้สถานการณ์การแพร่ระบาดดีขึ้นเป็นลำดับในเดือน พฤษภาคมและมิถุนายน พ.ศ. 2563 อย่างไรก็ตามได้เกิดการแพร่ระบาดระลอกสองขึ้นในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2563 ซึ่งมีความแตกต่างจากการระบาดในระลอกแรก ทั้งในด้านความรวดเร็วของการแพร่ระบาดของเชื้อ และความรุนแรง⁴⁶ ในวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2563 กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศผู้ติดเชื้อจากกรณีตลาดกลางกุ้งจังหวัดสมุทรสาคร เพียงสามวันหลังจากมีการพบผู้ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ใน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวนผู้ป่วยจากโรคติดเชื้อ

⁴⁴ Thai PBS NEWS, วันที่ไทยรู้จัก Covid-19, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://news.thaipbs.or.th/content/290347> [15 เมษายน 2564]

⁴⁵ เรื่องเดียวกัน

⁴⁶ กระทรวงสาธารณสุข, รายงานสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค ฉบับที่ 359 วันที่ 27 ธันวาคม 2563 เวลา 12.00 น., [ออนไลน์], แหล่งที่มา :

<https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/file/situation/situation-no359-271263.pdf> [15 เมษายน 2564]

ไวรัสโคโรนา 2019 ในจังหวัดเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเป็นเกือบ 700 ราย ส่วนมากเป็นแรงงาน ชาวเมียนมาที่ทำงานในอุตสาหกรรมประมง นอกจากนี้ยังมีรายงานว่าพบผู้ติดเชื้อจากสมุทรสาคร กระจายอยู่ในพื้นที่อย่างน้อย 3 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร สมุทรปราการ และนครปฐม⁴⁷

ปัจจุบันในเดือนเมษายน พ.ศ. 2564 ได้เกิดการแพร่ระบาดของโรคติดต่อใหม่ขึ้นในประเทศไทย โดยมีสาเหตุใหญ่มาจากสถานบันเทิง บริเวณทองหล่อ ก่อนกระจายไปทั่วหลายพื้นที่ในต่างจังหวัด ทำให้ต้องมีการประกาศกักกันพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นพื้นที่สีแดง รวมถึงปทุมธานี นนทบุรี สมุทรปราการ และนครปฐม ซึ่งถือได้ว่าขณะนี้การแพร่ระบาดของโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทยได้เข้าสู่ระลอกที่สาม โดยบอกสาเหตุไม่ได้ว่าเชื้อมาจากที่ใด เพราะผู้ติดเชื้อไม่มีอาการ และได้แพร่เชื้อกระจายไปทั่วโดยไม่รู้ตัว และการเข้าไปในสถานที่อับ ยิ่งทำให้การแพร่เชื้อเพิ่มขึ้น และเข้าสู่ระลอกสามที่แท้จริง⁴⁸ ซึ่งในปัจจุบันสำหรับข้อมูลล่าสุด ณ วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2564 พบว่า ผู้ติดเชื้อรายใหม่วันนี้มีจำนวน 3,481 คน ผู้ติดเชื้อยืนยันสะสมในประเทศไทยมีจำนวน 94,203 คน เสียชีวิตสะสมจำนวน 641 คน รักษาหายจำนวน 52,078 คน อยู่ระหว่างดำเนินการรักษาจำนวน 42,827 คน⁴⁹

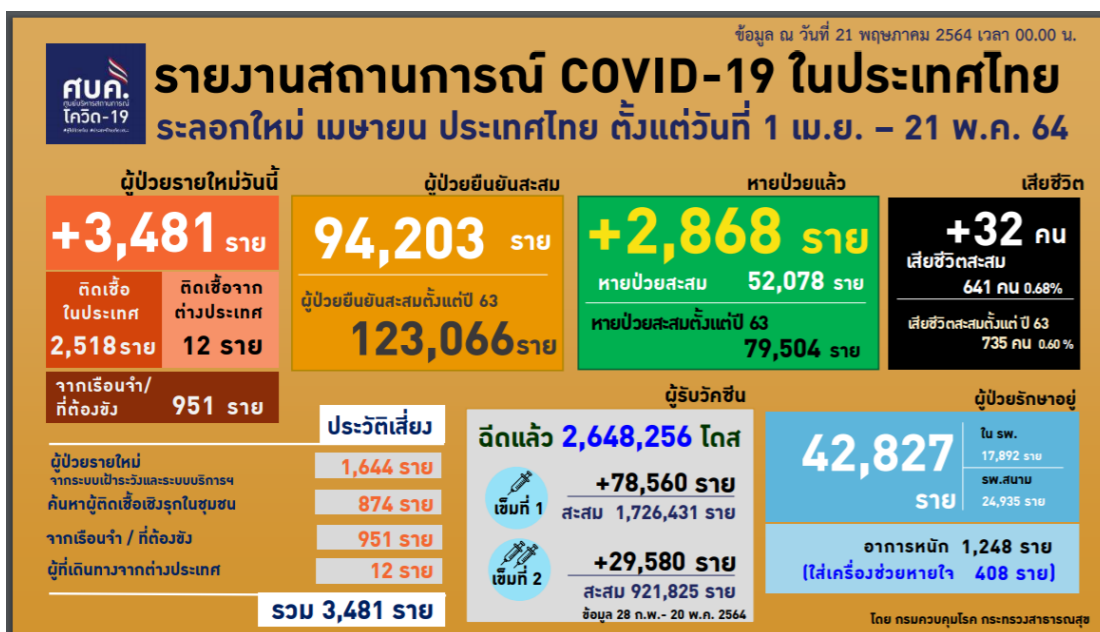
---

⁴⁷ BBC NEWS, โควิด-19 สธ. ประกาศการระบาดระลอกใหม่ในไทย ผู้ติดเชื้อจากกรณีสมุทรสาครเกือบ 700 รายใน 3 วัน, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.bbc.com/thai/thailand-55383363> [15 เมษายน 2564]

⁴⁸ ไทยรัฐออนไลน์, โควิดระลอก 3 ในไทย คนติดไม่มีอาการ แพร่เชื้อกระจายไปทั่วเตรียมปะทุหนัก, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.thairath.co.th/scoop/theissue/2064580> [15 เมษายน 2564]

⁴⁹ กระทรวงสาธารณสุข, สถานการณ์โรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019 Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 (ศบค.) วันที่ 21 พฤษภาคม 2564, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://media.thaigov.go.th/uploads/public_img/source/210564.pdf [23 พฤษภาคม 2564]

รูปที่ 3 แสดงรายงานสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทย ข้อมูล ณ วันที่ 21 พฤษภาคม 2564

แหล่งที่มา : ศูนย์บริหารสถานการณ์ โควิด-19 (ศบค.)⁵⁰

การแพร่ระบาดส่งผลกระทบต่อในวงกว้างอย่างรวดเร็ว สิ่งที่เป็นความหวังของรัฐบาลและประชาชนในขณะนี้คือ วัคซีนป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือเรียกสั้นว่า วัคซีนโควิด 19 หลายชนิดได้รับการพัฒนาและผลิตสำเร็จ วัคซีนบางชนิดได้รับอนุญาตทะเบียนแบบฉุกเฉิน (Emergency Use Authority: EUA) จากประเทศของบริษัทผู้ผลิตเองและจากประเทศที่นำวัคซีนไปใช้ และวัคซีนบางชนิดอาจจะยังไม่ได้รับอนุญาตทะเบียนแต่รัฐบาลบางประเทศก็นำไปใช้ก่อนสำหรับประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุขคำนึงถึงความปลอดภัยและประโยชน์ที่จะเกิดแก่ประชาชน ดังนั้นวัคซีนโรคติดเชื้อไวรัส 2019 ทุกชนิดที่นำมาใช้ในประเทศจะต้องผ่านการพิจารณาและยอมรับจากคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการด้านวิชาการ คณะอนุกรรมการอำนวยการบริหารจัดการการให้วัคซีนฯ และคณะทำงานหลายคณะ ซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิจากหลายสาขาและภาคส่วน ที่สำคัญจะต้องผ่านการพิจารณาอนุญาตขึ้นทะเบียนแบบพิเศษ เรียกว่า “Conditional approval for emergency use authorization” จากสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ในช่วงสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ประชาชน

⁵⁰ เรื่องเดียวกัน หน้า 5.

ทุกคนที่สมัครใจรับวัคซีน⁵¹ วัคซีนที่จะได้นำมาใช้ก่อนน่าจะเป็นวัคซีนของ Oxford–AstraZeneca และวัคซีนชนิดเชื้อตายของ Sinovac หรือ Sinopharm โดยมีกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มที่หนึ่งคือ บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุขทั้งภาครัฐและเอกชน กลุ่มที่สองคือ บุคคลที่มีโรคประจำตัว โรคทางเดินหายใจเรื้อรังรุนแรง เช่น ปอดอุดกั้นเรื้อรัง และโรคหอบหืดที่ควบคุมได้ไม่ดี โรคหัวใจ และหลอดเลือด โรคไตเรื้อรังระยะ 5 โรคหลอดเลือดสมอง โรคมะเร็งทุกชนิดที่อยู่ระหว่างเคมีบำบัด รังสีบำบัด และภูมิคุ้มกันบำบัด โรคเบาหวาน โรคอ้วน ที่มีน้ำหนัก >100 กิโลกรัม หรือ BMI >35 กิโลกรัมต่อตารางเมตร กลุ่มที่สามคือ ผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไป และกลุ่มที่สี่คือ เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่มีโอกาสสัมผัสผู้ป่วย⁵² สำหรับความก้าวหน้าในการฉีดวัคซีนโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทย มีรายละเอียดดังนี้ จำนวนผู้รับวัคซีนสะสม (28 กุมภาพันธ์ – 13 เมษายน พ.ศ. 2564) รวม 579,305 โดส ในพื้นที่ 77 จังหวัด โดยแบ่งเป็นผู้ได้รับวัคซีนเข็มที่ 1 จำนวน 505,744 ราย และผู้ได้รับวัคซีนเข็มที่ 2 จำนวน 73,561 ราย⁵³

เมื่อวันที่ 29 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 เว็บไซต์ราชกิจจานุเบกษาออกประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อ และอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2563 ลงนามโดย นายอนุทิน ชาญวีรกูล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ณ วันที่ 29 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2563 โดยระบุให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID - 19)) เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 เพื่อประโยชน์ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออันตราย โดยประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป นอกจากนี้ ในประกาศยังเพิ่มความใน (14) ระบุอาการโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 มีอาการไข้ ไอ เจ็บคอ หอบเหนื่อย หรือมีอาการของโรคปอดอักเสบ ในรายที่มีอาการรุนแรง จะมีอาการระบบทางเดินหายใจล้มเหลว และอาจถึงขั้นเสียชีวิต⁵⁴

จากสถานการณ์การแพร่ระบาดดังกล่าวทั้งในประเทศไทยและทั่วโลก จำนวนผู้ติดเชื้อยืนยันสะสมเพิ่มขึ้น รวมถึงยังไม่มียาด้านไวรัสที่ได้รับการขึ้นทะเบียนให้ใช้รักษาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา

⁵¹ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข, แนวทางการให้วัคซีนโควิด 19 ในสถานการณ์การระบาดปี 64 ของประเทศไทย, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://ddc.moph.go.th/uploads/files/1729520210301021023.pdf> [14 เมษายน 2564]

⁵² เรื่องเดียวกัน

⁵³ ไทยรัฐออนไลน์, อัปเดต 45 วัน ไทยฉีดวัคซีนโควิด-19 ใน 77 จังหวัดแล้วเฉียด 5.8 แสนโดส, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.thairath.co.th/news/local/2069052> [15 เมษายน 2564]

⁵⁴ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อ และอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2563, ราชกิจจานุเบกษา, 2563

2019 อีกทั้งการฉีดวัคซีนยังมีข้อจำกัด ดังนั้นการป้องกันตนเองและสังคมจึงเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่ง หนึ่งในมาตรการป้องกันที่มีประสิทธิภาพคือ การรักษาระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) เป็นการรักษาระยะห่างอย่างน้อย 1 เมตร จากผู้อื่น เพราะการไอ จาม หรือ พูด จะทำให้เกิดฝอยละอองขนาดเล็กจากจมูกและลำคอซึ่งอาจมีเชื้อโรคได้ ถ้าอยู่ใกล้เกินไปก็จะหายใจเอาฝอยละอองเหล่านั้นเข้าไปด้วยซึ่งมีเชื้อโรคปนอยู่ในกรณีที่บุคคลนั้นไม่สบาย การเลี่ยงการไปพื้นที่หนาแน่น เพราะเมื่อคนรวมตัวกันเป็นจำนวนมากจะมีโอกาสเสี่ยงที่จะเข้าไปใกล้ผู้ป่วย และเมื่อมีความหนาแน่นก็จะรักษาระยะห่าง 1 เมตรได้ยาก การเลี่ยงเอามือสัมผัสผิวดตา จมูกและปาก เนื่องจากมืออาจไปสัมผัสเชื้อโรคมาได้ เมื่อมือปนเปื้อนก็จะส่งต่อเชื้อโรคไปยังตา จมูกและปาก จากนั้นเชื้อโรคก็จะเข้าสู่ร่างกายและทำให้เกิดอาการป่วย ทั้งนี้การเดินทางโดยใช้บริการขนส่งสาธารณะเช่นรถไฟฟ้า รถประจำทาง หรือเรือโดยสาร อาจมีการเบียดเสียด และมีผู้ใช้บริการที่หนาแน่นโดยเฉพาะในช่วงเช้าและช่วงเย็น หรือช่วงชั่วโมงเร่งด่วน จึงทำให้การรักษาระยะห่างทางสังคมเป็นไปได้ค่อนข้างยากและมีข้อจำกัด ดังนั้นแนวคิดในเรื่องการทำงานจากที่บ้าน หรือ Work From Home จึงได้รับการสนับสนุนจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อให้พนักงานสามารถปฏิบัติงานจากที่บ้านได้ โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางมาทำงานที่สำนักงานทุกวัน หรือจัดให้มีการสลับวันทำงานทั้งทำงานในสำนักงานและบางวันทำงานจากที่บ้านได้ หรือการอนุญาตให้มีการเหลื่อมเวลาการมาทำงาน อนุญาตให้เข้าทำงานสายและกลับบ้านก่อนได้ในบางสถานการณ์ เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดและลดความแออัดของการเดินทางมาทำงานในช่วงเช้า และกลับบ้านในช่วงเย็น อีกทั้งโรงเรียนและสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้นำนโยบายในการเรียนหนังสือออนไลน์มาใช้ เพื่อให้นักเรียน นิสิต และนักศึกษาเรียนหนังสือจากที่บ้านได้ เป็นการลดความแออัดของการเดินทาง และถือเป็นการเว้นระยะห่างทางสังคมอีกทางหนึ่ง

3.1.1 ความร้ายแรงของการแพร่ระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ที่กระทบต่อผู้ประกอบการ

รัฐบาลได้ออกมาตรการต่าง ๆ มากมาย เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันการแพร่ระบาด ทั้งที่บังคับใช้กับภาครัฐบาล ภาคเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไป โดยเมื่อวันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2563 คณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบหมายให้สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีจัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อทำหน้าที่กำหนดนโยบายและมาตรการเร่งด่วนในการจัดการสถานการณ์การแพร่ระบาด โดยให้คณะกรรมการอำนวยการเตรียมความพร้อม ป้องกัน และแก้ไขปัญหาโรคติดต่ออุบัติใหม่แห่งชาติ และศูนย์ข้อมูลมาตรการแก้ไขปัญหาจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ปฏิบัติหน้าที่ภายใต้ศูนย์ดังกล่าว และเมื่อวันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2563 สำนักนายกรัฐมนตรีได้มีคำสั่งจัดตั้งศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Center for COVID-19 Situation Administration – CCSA) หรือศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 (ศบค.) ขึ้นในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ตั้งอยู่ในทำเนียบรัฐบาล

หรือสถานที่อื่นตามที่นายกรัฐมนตรีกำหนด และขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน⁵⁵

รัฐบาลได้ดำเนินการมาตรการคัดกรองผู้เดินทางเข้า-ออกประเทศ ณ ด่านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ ได้แก่ ท่าอากาศยาน ท่าเรือ และด่านพรมแดนทางบก ขณะเดียวกันในสถานพยาบาลมีการคัดกรองบุคคลต่าง ๆ อาทิ ผู้ที่มีไข้ และอาการระบบทางเดินหายใจอย่างใดอย่างหนึ่ง ร่วมกับมีประวัติเสี่ยงผู้ป่วยปอดอักเสบที่เข้าข่ายสงสัยติดเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019 และผู้ป่วยติดเชื้อระบบทางเดินหายใจแบบเป็นกลุ่มก้อนที่มีความเชื่อมโยงกันทางระบาดวิทยา รัฐบาลมีการเฝ้าระวังในชุมชน โดยให้ความรู้ประชาชน หากพบผู้เดินทางมาจากเขตโรคติดต่ออันตรายหรือพื้นที่เสี่ยงตามประกาศของคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด มีอาการป่วยเข้าข่ายกลุ่มเสี่ยง ให้แจ้งบุคลากรสาธารณสุขในพื้นที่ หรือสายด่วนกรมควบคุมโรค DDC Hotline 1422 รวมทั้งให้เจ้าหน้าที่หรืออาสาสมัครเข้าตรวจสอบหรือเข้มงวดในการกักกันตนเอง และปฏิบัติตัวที่ถูกต้อง นอกจากนี้ รัฐบาลได้มีข้อสั่งการต่าง ๆ ที่นอกเหนือมาตรการข้างต้น ได้แก่ แนวทางปฏิบัติสำหรับผู้ประกอบธุรกิจโรงแรม สถานบริการ หรือสถานที่ตากอากาศสำหรับนักท่องเที่ยว การแจ้งข้อมูลต่อเจ้าพนักงานควบคุมโรคติดต่อ ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 การขอความร่วมมือคัดกรองผู้ที่เดินทางออกจากกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล การขอความร่วมมือจัดทำแผนปฏิบัติการค้นหา เฝ้าระวัง และป้องกันโรค ระดับอำเภอและหมู่บ้าน กรณีผู้เดินทางกลับจากกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล และมาตรการเพื่อรองรับแรงงานไทยที่เดินทางกลับจากประเทศซึ่งเป็นพื้นที่เสี่ยงต่อการระบาดของโรค เป็นต้น⁵⁶

เมื่อสถานการณ์ทวีความรุนแรงขึ้น พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินทั่วราชอาณาจักรโดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉินฯ เพื่อควบคุมสถานการณ์การระบาดของโรค ตั้งแต่วันที่ 26 มีนาคม พ.ศ. 2563⁵⁷ และยกฐานะของศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ให้เป็นหน่วยงานพิเศษ ตามมาตรา 7 แห่งพระราชกำหนดฯ โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

⁵⁵ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สรุปมาตรการและการดำเนินงานของไทยต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙, [ออนไลน์], แหล่งที่มา :

https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=69274 [16 เมษายน 2564]

⁵⁶ เรื่องเดียวกัน

⁵⁷ ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร 25 มีนาคม พ.ศ.2563, ราชกิจจานุเบกษา, 2563

รับผิดชอบงานในภารกิจของส่วนราชการนั้น ๆ ทั้งนี้ เพื่อบูรณาการและสั่งการทุกส่วนราชการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว โดยจะมีการประชุมและรายงานให้ประชาชนทราบทุกวัน⁵⁸ ต่อมา พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ออกข้อกำหนด ตามพระราชกำหนดการบริหารราชการ ในสถานการณ์ฉุกเฉินฯ เพื่อควบคุมสถานการณ์ มีมาตรการที่เข้มข้นตามสถานการณ์ โดยประกาศ เคอร์ฟิว ทั่วประเทศ เริ่ม 3 เมษายน พ.ศ. 2563 โดยประกาศข้อกำหนดห้ามบุคคลออกนอก เคหะสถาน หรือ เคอร์ฟิว ตั้งแต่เวลา 22.00 - 04.00 น. ทั่วราชอาณาจักรโดยเว้นผู้ที่มีเหตุจำเป็น หรือผู้ปฏิบัติงานด้านการแพทย์ การธนาคาร การขนส่งสินค้าที่จำเป็นเพื่ออุปโภคบริโภค ยา เวชภัณฑ์ เครื่องมือแพทย์ เชื้อเพลิงรวมถึง การเดินทางของประชาชน เพื่อเข้าออกเวรทำงาน หรือการเดินทาง มาจากหรือไปสู่ท่าอากาศยาน โดยให้ขออนุญาตจากเจ้าหน้าที่ในเขตพื้นที่นั้นๆ ด้านสกัดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เกิดขึ้นทั่วประเทศ มาตรการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มข้น ถูกนำมาใช้ ประเทศไทย ควบคุมการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ด้วยมาตรการ เคอร์ฟิวเป็นเวลา 2 เดือน 11 วัน โดยสิ้นสุดมาตรการเคอร์ฟิว ในคืนวันที่ 14 มิถุนายน พ.ศ. 2563⁵⁹

มาตรการด้านกฎหมายภายหลังจากประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินแล้ว มีการบังคับใช้กฎหมาย ประกาศและกฎกระทรวงต่าง ๆ เพื่อควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศไทย ภายใต้อำนาจการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548 ในช่วงเดือนแรก มาตรการหลักจากส่วนกลาง คือกำหนดเวลาออกนอกเคหะสถานหรือช่วงเวลา เคอร์ฟิวทั่วประเทศ จำกัดกิจกรรมกลุ่ม เช่น ปิดโรงเรียนและชะลอวันหยุดปีใหม่ไทย/วันสงกรานต์ สถานที่ขนาดใหญ่ที่มีความเสี่ยงสูงเพราะจะมีคนจำนวนมากมารวมตัวกัน เช่น ห้างสรรพสินค้า สนามกีฬา และสถานบันเทิงต่าง ๆ ได้รับคำสั่งให้ปิดทำการชั่วคราว การปิดพื้นที่ (Lockdown measure) ถือเป็นมาตรการที่ผู้ว่าราชการของแต่ละจังหวัดจะประกาศปิดพื้นที่ห้ามเข้า-ออก ตามดุลยพินิจ⁶⁰ การล็อกดาวน์ เคอร์ฟิว ทำให้หลายกิจการหยุดชะงัก กิจกรรมในธุรกิจหลายประเภท ต้องหยุดดำเนินการชั่วคราว ทั้งห้างสรรพสินค้า ร้านอาหาร ร้านบริการ สถานบันเทิง สถานบริการ

⁵⁸ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, สรุปรายการและการดำเนินงานของไทยต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค ติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙, [ออนไลน์], แหล่งที่มา :

https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=69274 [16 เมษายน 2564]

⁵⁹ PPTV36, เคอร์ฟิว ล็อกดาวน์ โควิด-19 ชัตดาวน์โลก หยุดเพื่อชาติ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา :

<https://www.pptvhd36.com/news/%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%94%E0%B9%87%E0%B8%99%E0%B8%A3%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%99/138535> [17 เมษายน 2564]

⁶⁰ OpenDevelopment Thailand, โควิด 19 (COVID-19) ในประเทศไทย, [ออนไลน์], แหล่งที่มา :

<https://thailand.opendevlopmentmekong.net/th/topics/pandemics-covid-19/#ref-9339-1> [18 เมษายน 2564]

รวมทั้งมาตรการด้านสาธารณสุขในการป้องกันและสกัดกั้นการนำเชื้อเข้าสู่ประเทศไทย ชาวต่างชาติที่เดินทางจากประเทศ ซึ่งเป็นพื้นที่เขตติดโรคติดต่ออันตราย เขาเข้าต้องมีใบรับรองแพทย์อายุไม่เกิน 3 วัน ต้องมีประกันสุขภาพ ยินยอมใช้แอปพลิเคชัน ติดตามของรัฐ มาตรการนี้ใช้กับการเข้าเมืองทุกทาง ทั้งทางบก น้ำ อากาศ และใช้มาตรการกักกันของรัฐไว้สังเกตอาการ 14 วัน ชาวต่างชาติที่เดินทางมาจากประเทศที่เป็นพื้นที่ระบาดต่อเนื่อง (ยังไม่ประกาศเป็นเขตติดโรคติดต่ออันตราย) เขาเข้าต้องมีใบรับรองแพทย์อายุไม่เกิน 3 วัน ต้องมีประกันสุขภาพ มีที่พักที่สามารถติดต่อได้ในประเทศไทย ยินยอมใช้แอปพลิเคชันติดตามของรัฐ มาตรการนี้ใช้กับการเข้าเมืองทุกทาง ทั้งทางบก น้ำ อากาศ และใช้มาตรการกักกันของรัฐคุมไว้สังเกตอาการ 14 วัน ห้ามข้าราชการ พนักงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ เดินทางไปต่างประเทศ ยกเว้นมีเหตุจำเป็น และเตือนประชาชน ให้งดการเดินทางไปในประเทศซึ่งเป็นพื้นที่เขตติดโรคติดต่ออันตราย และพื้นที่ระบาดต่อเนื่อง การพัฒนาระบบและกลไกการกักกันผู้ที่เป็หรือผู้ที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคติดต่ออันตราย ที่พำนัก ตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 การแนะนำให้คนไทยที่พำนักอาศัย ในต่างประเทศชะลอการเดินทางกลับประเทศไทยจนกว่าสถานการณ์การระบาดของโรคในประเทศ จะดีขึ้น⁶¹ นอกจากนี้ มีมาตรการค้นหาผู้ป่วยเชิงรุก โดยการระบุเกณฑ์ผู้ป่วยภายใต้การสอบสวน (Patient under Investigation – PUI) โดยเน้นกลุ่มต้องสงสัยและกลุ่มเสี่ยงติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เช่น ผู้ที่ติดต่อกับคนที่เดินทางกลับจากประเทศเพื่อนบ้าน อีกทั้งประเทศไทยยังเข้าร่วม โครงการ Solidarity Trial ขององค์การอนามัยโลก ซึ่งเป็นโครงการวิจัยทางการแพทย์ ที่หลายประเทศร่วมกันคิดค้นยารักษาโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 การใช้เทคโนโลยีกลายเป็น องค์ประกอบสำคัญหนึ่งของแนวทางการจัดการการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของประเทศไทย ทั้งเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นใหม่อย่าง แชนบอท (เช่น Covid19Bot, สบายดีบอท, DGA Chatbot เป็นต้น) และแพลตฟอร์มที่ขับเคลื่อนด้วยข้อมูล (เช่น เว็บไซต์งานสถานการณ์ COVID-19, แผนที่ข่าว COVID-19 ฯลฯ) เป็นเครื่องมือสำคัญที่พัฒนาขึ้น โดยผู้เชี่ยวชาญอาสาหลายภาคส่วน เพื่อแจ้งให้สาธารณชนทราบข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้ติดเชื้อสะสม สถานที่เสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ของตำแหน่งร้านขายยาและโรงพยาบาลและเบอร์ติดต่อที่จำเป็น นอกจากนี้ ยังมีแอปพลิเคชันมือถือจำนวนมากที่พัฒนาให้มีฟังก์ชันติดตามการติดต่อของโรคไปจนถึงการประเมิน ระยะทางไปยังจุดบริการโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ใกล้เคียงที่สุด เช่น หมอชนะ,

⁶¹ RYT9 Thailand, COVID-19: กรม.คลอดมาตรการเข้มข้นลดแพร่เชื้อโควิด-19 ไม่ปิดเมือง-ไม่ปิดประเทศ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.ryt9.com/s/iq01/3106254> [17 เมษายน 2564]

Away Covid-19, Card2U, และ GooCare⁶² อีกทั้งรัฐบาลได้ออกคำสั่งให้หน่วยงานราชการทุกแห่ง จัดรูปแบบการทำงานที่บ้าน “Work From Home” อย่างเต็มรูปแบบหลังเทศกาลสงกรานต์ และกระทรวงสาธารณสุขขอความร่วมมือภาคเอกชนร่วมมือกับภาครัฐ จัดรูปแบบการทำงาน แบบ Work From Home อย่างน้อย 2 สัปดาห์ โดยเฉพาะในพื้นที่จังหวัดเสี่ยง เพื่อช่วยลด และควบคุมการแพร่ระบาดของเชื้อโรคไวรัสโคโรนา 2019⁶³

สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้เปิดเผยตัวเลขผลิตภัณฑ์มวลรวม ในประเทศ (จีดีพี) ของปี 2563 ลดลงร้อยละ 6.1⁶⁴ ซึ่งเป็นตัวเลขที่ต่ำสุดในรอบ 22 ปี ตั้งแต่ เกิดวิกฤตต้มยำกุ้ง ซึ่งเป็นผลมาจากผลกระทบของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้กระทบกับภาค การท่องเที่ยว และเศรษฐกิจภายในประเทศ การเมืองภายในประเทศยังไม่มีผลต่อการขยายตัว ของเศรษฐกิจ นอกจากนี้สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้คาดการณ์จีดีพีปี 2564 คาดว่าขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 2.5 – ร้อยละ 3.5 มีค่ากลางที่ร้อยละ 3 ซึ่งเป็นการปรับตัวลดลง จากคาดการณ์เดิมที่คาดว่าเศรษฐกิจไทยปีนี้จะขยายตัวในช่วงร้อยละ 3.5 – ร้อยละ 4.5 เนื่องจาก ยังมีผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รอบใหม่ ในไตรมาส 1 ของปี 2564 นี้⁶⁵

ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 รวมถึงมาตรการต่างๆ ของรัฐบาลเพื่อลดและป้องกันการแพร่ระบาดดังกล่าว มาตรการล็อกดาวน์ส่งผลต่อสภาพคล่อง ของธุรกิจ ภาคธุรกิจส่วนใหญ่ไม่สามารถรักษายอดขายและกำไรไว้ได้ บางบริษัทอาจมีกำไรลดลง และเงินทุนลดลง อีกทั้งการแพร่ระบาดในระลอกที่สามยังคงส่งกระทบอย่างต่อเนื่อง จากตัวเลข จำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่ต่อวันที่ยังคงมีจำนวนที่สูง ดังนั้น ผู้ประกอบการจึงควรปรับตัว และวางแผน ปรับกลยุทธ์ทางธุรกิจ และปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินงาน หากเกิดกรณีการแก้ปัญหา

⁶² OpenDevelopment Thailand, โควิด 19 (COVID-19) ใน ประเทศไทย, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://thailand.opendevlopmentmekong.net/th/topics/pandemics-covid-19/#ref-9339-1> [18 เมษายน 2564]

⁶³ รัฐบาลไทย (Royal Thai Government), รัฐบาลขอความร่วมมือทุกหน่วยงาน “Work from Home” ประกาศ ณ วันที่ 13 เมษายน 2564, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/40921> [21 พฤษภาคม 2564]

⁶⁴ กองบัญชาประชาชนชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไตรมาสที่ 4/2563 Gross Domestic Product : Q4/2020 วันจันทร์ที่ 15 กุมภาพันธ์ 2564 เวลา 9:30 น., [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=5176&filename=qgdp_page [17 เมษายน 2564]

⁶⁵ ประชาชาติธุรกิจ, สภาพัฒน์ชี้เศรษฐกิจไทยปี 63 ติดลบ 6.1% ต่ำสุดในรอบ 22 ปี, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.prachachat.net/finance/news-613697> [17 เมษายน 2564]

การแพร่ระบาดที่ยืดเยื้อและจำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยให้ธุรกิจสามารถผ่านพ้นวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดนี้ต่อไปได้

3.1.2 การปรับตัวของผู้ประกอบการต่อสถานการณ์การแพร่ระบาด

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโลก และเศรษฐกิจไทยขั้นรุนแรง โดยเฉพาะในประเทศไทยซึ่งขณะนี้ถือเป็นการแพร่ระบาดในระลอกที่สาม ซึ่งการนำมาตรการการปิดเมือง ปิดประเทศเพื่อควบคุมการแพร่ระบาดมาใช้ ทำให้กิจกรรมทางเศรษฐกิจหยุดชะงัก ภาคธุรกิจมีรายได้ลดลง มีปัญหาขาดสภาพคล่อง ปัญหาการจ้างงานตลอดจนประชาชนมีการบริโภคและกำลังซื้อน้อยลง เป็นผลกระทบที่ต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน เศรษฐกิจไทยจะเผชิญกับความท้าทายจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจที่ยังมีความไม่แน่นอน อีกทั้งความยาวนานของการแพร่ระบาดในระลอกที่สามในปัจจุบัน รวมถึงความเสี่ยงของการแพร่ระบาดระลอกใหม่ ส่งผลให้ผู้ประกอบการควรปรับแผนงานและปรับกลยุทธ์ต่างๆ เพื่อให้สามารถรักษาฐานลูกค้าเพื่อรักษารายได้ และสภาพคล่องของบริษัท เพื่อสร้างเสถียรภาพทางการเงินในอนาคต

ข้อมูลจากวิจัยกรุงศรีมองว่าหากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อยู่ต่อไป จะส่งผลต่อโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศ 6 ประการ ดังนี้

- 1) รายจ่ายด้านสุขภาพและสาธารณสุขเพิ่มขึ้น เนื่องจากภาครัฐต้องแบกรับต้นทุนการดูแลรักษา ขณะที่ภาคเอกชนและครัวเรือนมีค่าใช้จ่ายสูงขึ้นจากการป้องกันการแพร่ระบาด
- 2) มาตรการควบคุมการระบาดและข้อจำกัดการเดินทางจะลดกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะกิจกรรมที่มีการรวมตัวของคนจำนวนมาก เช่น การจัดแสดง การแข่งกีฬา และคอนเสิร์ต การท่องเที่ยวระหว่างประเทศ จะถูกกระทบอย่างยาวนานจากความเข้มงวดในการเดินทางระหว่างประเทศที่เพิ่มขึ้น
- 3) ต้นทุนของธุรกิจเพิ่มขึ้น ตามค่าใช้จ่ายของการป้องกันการโรคที่มากขึ้น นอกจากนี้ธุรกิจส่วนใหญ่แม้สามารถทำการเว้นระยะห่างทางกายภาพได้ แต่ต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริการและการทำงานใหม่ ซึ่งจะเพิ่มค่าใช้จ่ายของบริษัท โดยเฉพาะในธุรกิจหรืออุตสาหกรรมที่มีการพบปะ การเจรจาซึ่งหน้าค่อนข้างสูง
- 4) ประสิทธิภาพของแรงงานมีแนวโน้มต่ำลง จากการศึกษาของ Bank of England และ Stanford University ระบุว่าในช่วงที่มีการระบาด ประสิทธิภาพของแรงงานลดลงประมาณร้อยละ 10 เมื่อเทียบกับก่อนการระบาด และยังคงมีแนวโน้มลดลงราวร้อยละ 2 ภายหลังจากควบคุมการระบาดได้ ประสิทธิภาพของแรงงานที่ลดลงเกิดจากผลผลิตที่ได้ลดลงและต้นทุนการทำงานเพิ่มขึ้น

5) ภาคธุรกิจปรับใช้เทคโนโลยีเร็วขึ้น โดยเฉพาะเทคโนโลยีด้านดิจิทัล เพื่อรองรับความต้องการและพฤติกรรมของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลง นอกจากนี้ ภาคธุรกิจยังต้องปรับขบวนการทำงานเพื่อให้สามารถอยู่ได้ท่ามกลางการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

6) กำลังแรงงานและทรัพยากรจะถูกเคลื่อนย้ายระหว่างพื้นที่และอุตสาหกรรม การแพร่ระบาดของส่งผลกระทบต่อแรงงานและอุตสาหกรรมแตกต่างกัน การระบาดเป็นระยะเวลานาน จะทำให้มีการเคลื่อนย้ายทรัพยากร ไม่ว่าจะเป็นแรงงาน เงินทุน และวัตถุดิบจากอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบรุนแรงไปยังอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบน้อยกว่า ทั้งนี้ผลกระทบที่แตกต่างกัน ในเชิงพื้นที่ยังส่งผลให้มีการย้ายถิ่นของแรงงาน⁶⁶

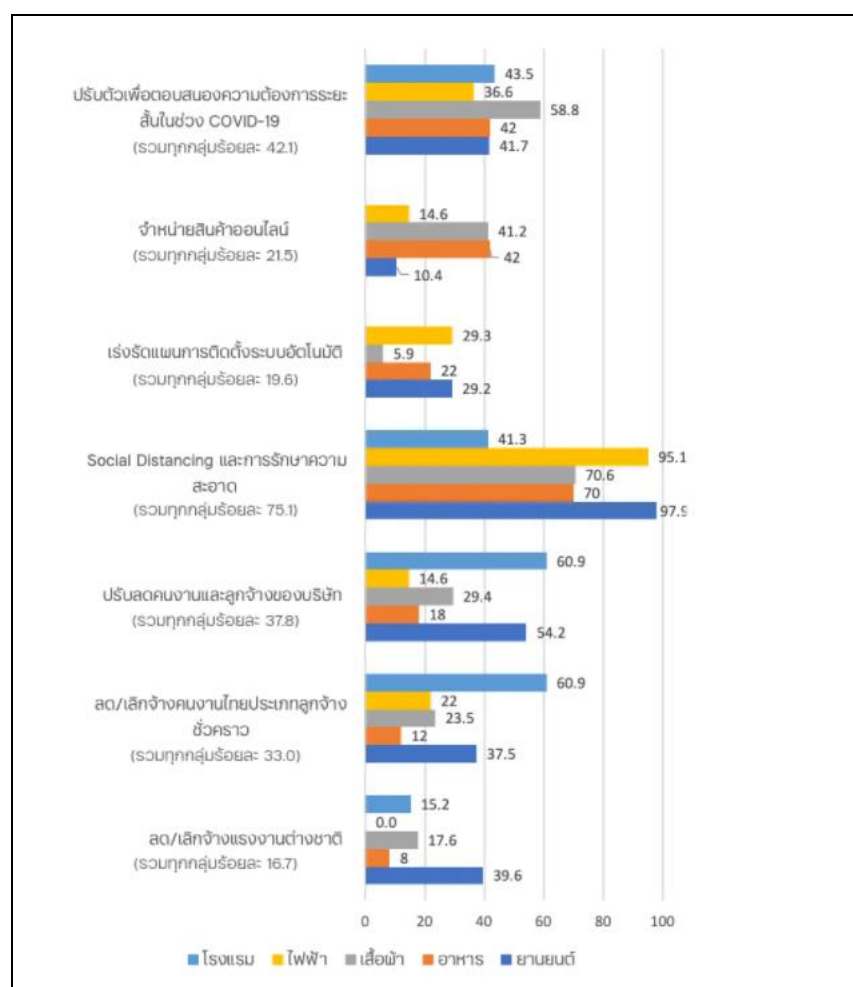
ภาคธุรกิจจึงต้องมีการปรับตัว เพื่อให้สามารถรักษาความสามารถในการแข่งขัน การทำกำไร รวมถึงเตรียมความพร้อมสำหรับค่าใช้จ่ายที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต อันได้แก่ การลงทุนด้านเทคโนโลยี เพื่อให้พนักงานสามารถทำงานจากที่บ้านได้ ค่าใช้จ่ายสำหรับการเว้นระยะห่างทางสังคม ซึ่งหมายถึงค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมในสำนักงาน และรวมถึงการเตรียมความพร้อมของเจ้าหน้าที่หรือพนักงาน เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่กำลังจะเปลี่ยนแปลงไป

ทั้งนี้ ข้อมูลจากรายงานการวิจัยของ รศ.ดร.อาชนัน เกาะไพบุลย์ หัวหน้า The International Competitiveness Research Cluster (ICRC) คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ อาจารย์เพชรธรินทร์ วงศ์เจริญ อาจารย์คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจของวิกฤติโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต่อผู้ประกอบการและนำเสนอประเด็นพิจารณาที่น่าจะผนวกเข้าไปในการออกแบบมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการในระยะต่อไปเพื่อให้สามารถฟื้นตัววิกฤติได้เหมาะสมขึ้น โดยเป็นการวิเคราะห์ใช้ข้อมูลแบบสอบถาม (Questionnaire) กับผู้ประกอบการ 5 กลุ่ม ได้แก่ ยานยนต์ (รถยนต์และชิ้นส่วน) กลุ่มไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ (อ้างถึงต่อไปว่ากลุ่มไฟฟ้าฯ) เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม อาหาร และโรงแรม โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 209 รายระหว่างวันที่ 28 เมษายน – 19 มิถุนายน 2563 โดยผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถามมากกว่าร้อยละ 80 เป็นผู้ประกอบการคนไทย นอกจากนี้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ประกอบการอีก 30 ราย ทั้ง 5 กลุ่มธุรกิจในช่วงเวลาดังกล่าวคู่ขนานเพื่อเพิ่มความเข้าใจปัญหาให้ถ่องแท้ขึ้น และทำให้การออกแบบมาตรการแก้ปัญหาทำได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงขึ้น พบว่า ผลกระทบของวิกฤติโรคติดเชื้อ

⁶⁶ วิจัยกรุงศรี, Research Intelligence เรื่อง เศรษฐกิจไทยจะเป็นอย่างไร หากเราต้องอยู่กับโควิด-19 ไปตลอดกาล ฉบับ กุมภาพันธ์ 2564, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://www.krungsri.com/getmedia/c23eecbc-1f73-48ff-8a59-c1d24427850e/RI_COVID_Recovery_210203_TH.pdf.aspx [25 เมษายน 2564]

ไวรัสโคโรนา 2019 ต่อภาคธุรกิจ คือ การปรับตัวลดลงของยอดขายอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการปรับตัวลำดับแรกของผู้ประกอบการ คือ การตัดลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นและหาทางเพิ่มรายได้เสริมให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ ควบคู่ไปกับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคมเพื่อให้สถานประกอบการปลอดภัย เชื่อไวรัสแม้จะมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นก็ตาม โดยมาตรการที่ผู้ประกอบการทำระหว่างการลือคดาวน์ แสดงได้ดังนี้

รูปที่ 4 มาตรการที่ผู้ประกอบการทำระหว่างการลือคดาวน์โดยรัฐบาล

แหล่งที่มา : ผลงานวิจัย บทวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจของวิกฤต COVID-19 ต่อผู้ประกอบการ โดยอาชนัน เกาะไพบูลย์ และเพชรธรินทร์ วงศ์เจริญ⁶⁷

⁶⁷ อาชนัน เกาะไพบูลย์ และเพชรธรินทร์ วงศ์เจริญ, ผลงานวิจัย บทวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจของวิกฤต COVID-19 ต่อผู้ประกอบการและนำเสนอประเด็นพิจารณาที่น่าจะผนวกเข้าไปในการออกแบบมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://waymagazine.org/covid-policy-brief-3/> [25 เมษายน 2564]

จากรูป สำหรับธุรกิจที่ได้รับผลกระทบทางลบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้แก่ โรงแรม ยานยนต์ และเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม การลดค่าใช้จ่ายด้านแรงงาน เป็นสิ่งที่ต้องทำในลำดับต้นๆ โดยเกิดขึ้นในหลายรูปแบบ เช่น การเลิกจ้างลูกจ้างชั่วคราวและแรงงานไร้ฝีมือต่างชาติ ตัดการทำงานล่วงเวลาลดชั่วโมงทำงาน ลดเงินเดือน และไปจนถึงหยุดกิจการชั่วคราว และให้พนักงานเข้ารับความช่วยเหลือจากกองทุนประกันสังคม จากผลการวิจัยการเว้นระยะห่างทางสังคม การฆ่าเชื้อและการรักษาความสะอาดภายในบริเวณสถานประกอบการของธุรกิจเป็นสิ่งที่ได้รับความนิยมสูงสุดในกลุ่มยานยนต์ได้ปฏิบัติตามมาตรการนี้สูงถึงร้อยละ 97.5 ถัดมาคือกลุ่มไฟฟ้า ซึ่งมีผลตอบรับสูงถึงร้อยละ 95.1 ลำดับถัดมากลุ่มเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม กลุ่มอาหาร และกลุ่มโรงแรม ในสัดส่วนร้อยละ 70.6 ร้อยละ 70.0 และร้อยละ 41.3⁶⁸ ของจำนวนผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ

จากผลการวิจัยการปรับตัวเพื่อตอบสนองความต้องการในระยะสั้นช่วงการแพร่ระบาด เป็นมาตรการที่ได้รับความนิยมเช่นเดียวกัน โดยธุรกิจกลุ่มเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มได้นำมาตรการนี้มาปรับใช้มากที่สุด คือร้อยละ 58.8 รองลงมาคือ กลุ่มโรงแรมร้อยละ 43.5 กลุ่มอาหาร กลุ่มยานยนต์ และกลุ่มไฟฟ้า ในสัดส่วนร้อยละ 42.0 ร้อยละ 41.7 และร้อยละ 36.6⁶⁹ ของจำนวนผู้ประกอบการที่ตอบแบบสอบถาม ตามลำดับ

ตัวอย่างของการปรับตัวเพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ของธุรกิจโรงแรม เช่น การลดราคาห้องพัก การปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริการ เน้นตลาดท่องเที่ยวในประเทศ ลดค่าใช้จ่าย และหารายได้จากธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น หลายโรงแรมเปิดให้บริการ Work From Hotel แทนการ Work From Home รวมถึงการให้บริการสั่งอาหารออนไลน์จากร้านอาหารในโรงแรม นอกจากนี้ โรงแรมบางแห่งยังร่วมมือกับสถานพยาบาล โรงพยาบาล เพื่อให้บริการใช้เป็นที่กักตัวในกรุงเทพฯ และ ปริมณฑล (Alternative State Quarantine: ASQ) และอีก 9 จังหวัด (Alternative Local State Quarantine: ALSQ) ได้แก่ ภูเก็ต สุราษฎร์ธานี (เกาะสมุย) ชลบุรี (พัทยา) ปราจีนบุรี บุรีรัมย์ มุกดาหาร เชียงใหม่ พังงา และเชียงราย (ข้อมูล ณ 8 มกราคม 2564)⁷⁰ เพื่อรองรับลูกค้าต่างชาติที่เข้ามาในไทยและต้องกักตัวตามนโยบายของภาครัฐ ในขณะที่เดียวกันมีโรงแรมขนาดกลางและเล็กหลายแห่งต้องปิดกิจการ

⁶⁸ เรื่องเดียวกัน

⁶⁹ เรื่องเดียวกัน

⁷⁰ วิจัยกรุงศรี, ธุรกิจท่องเที่ยวและโรงแรมหลัง COVID-19, [ออนไลน์], แหล่งที่มา :

<https://www.krungsri.com/th/research/research-intelligence/ri-future-of-tourism-21> [26 เมษายน 2564]

การปรับตัวของธุรกิจการบิน ในช่วงการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้มีแนวทางการปรับตัวโดยการนำอากาศยาน มาใช้เพื่อกิจการอื่นทดแทน นั่นคือ การปรับมาใช้เพื่อการขนส่งสินค้าและการส่งความช่วยเหลือทางการแพทย์ การดัดแปลงเครื่องบินโดยสารสำหรับการขนส่งสินค้าชั่วคราว โดยถอดที่นั่งโดยสารออก เพื่อเพิ่มพื้นที่ระวางสินค้า การลดค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายพนักงาน การเพิ่มช่องทางในการหารายได้ เช่น สายการบินไทย เน้นให้บริการขนส่งสินค้าทางอากาศเพิ่มขึ้น การขายอาหารที่ปรุงสำเร็จโดยครัวการบินไทย การขายเบเกอรี่ของ Puff & Pie ผ่านร้านค้า Puff & Pie และช่องทางออนไลน์ รวมถึงการขายปาต่องโก๋ของการบินไทย ในพื้นที่ที่ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย เช่น ถนนสีลม หรือในห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ สายการบินไทยแอร์เอเชีย มีการเปิดขายบัตรโดยสารล่วงหน้า และขายเบเกอรี่และเครื่องดื่มผ่านทางเดลิเวอรี่ สายการบินนกแอร์จัดรายการส่งเสริมการขาย ชื่อก่อน บินทีหลัง ด้วยการขายบัตรกำนัล (Voucher) ล่วงหน้าเพื่อนำไปใช้ในเวลาที่กำหนด เป็นต้น

3.1.3 ความจำเป็นของการ Work From Home

หนึ่งในมาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คือ การเว้นระยะห่าง ทางสังคม หรือ Social Distancing คือการรักษาระยะห่างอย่างน้อย 1 เมตร จากผู้อื่น เพื่อป้องกันการแพร่กระจาย ของละอองฝอยขนาดเล็กที่เกิดการหายใจ พูด ไอ หรือจาม และลดการสัมผัสสารคัดหลั่ง เช่น น้ำลาย น้ำมูก เหงื่อ เป็นต้น ซึ่งอาจมีเชื้อโรคปนเปื้อนอยู่ด้วย ถ้าอยู่ใกล้เกินไปก็จะหายใจหรือสัมผัสเอาละอองฝอยเข้าสู่ร่างกาย ทำให้เกิดการติดเชื้อจากผู้ป่วยไปสู่คนอื่นได้ ลดการออกนอกบ้านโดยไม่จำเป็น หลีกเลี่ยงการเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะ โดยเฉพาะในช่วงเวลาเร่งด่วน จะเห็นได้ว่า เมื่อเกิดการแพร่ระบาดในระลอกแรก ในช่วงต้นปี พ.ศ. 2563 ประเทศไทยสามารถควบคุมการแพร่ระบาดของโรคได้เป็นอย่างดี ซึ่งมาตรการในการป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคที่สำคัญประการหนึ่งที่น่ามาใช้คือ การขอความร่วมมือให้ข้าราชการ พนักงานของหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ทำงานจากที่บ้าน (Work From Home) เพื่อเว้นระยะห่างทางสังคม ลดความเสี่ยงของการติดเชื้อจากการพบปะในพื้นที่สาธารณะ และการเจรจาโดยตรง

Work From Home ถูกนำมาใช้เพื่อแก้ปัญหาวิกฤตน้ำมันในประเทศสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ. 1970⁷¹ เพื่อลดการใช้น้ำมันจากการเดินทาง และใช้เป็นมาตรการเพื่อลดต้นทุนเมื่อมีวิกฤตเศรษฐกิจ ตลอดจนใช้เป็นมาตรการเพื่อลดปัญหาการจราจร มลพิษทางอากาศ ปัญหาฝุ่นละออง

⁷¹ คณะทำงานจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ ในการขับเคลื่อนการทำงานที่บ้านและการทำงานนอกสำนักงานหลักของหน่วยงานภาครัฐ กระทรวงสาธารณสุข แต่งตั้งเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2563, ข้อเสนอเชิงนโยบายการขับเคลื่อนการทำงานที่บ้าน (work from home) และการทำงานนอกสถานที่ทำงานหลัก (remote work) ของหน่วยงานภาครัฐ, [ออนไลน์] [26 เมษายน 2564]

ขนาดเล็กในอากาศที่มีความหนาแน่นเกินกว่าค่ามาตรฐาน ในปัจจุบันความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลทำให้การทำงานจากที่บ้าน กำลังเป็นความปกติใหม่ของคนทำงานรุ่นใหม่และขององค์กรสมัยใหม่ หลายผู้ประกอบการมีการลงทุนในเทคโนโลยี ระบบสารสนเทศ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์มากขึ้น แม้การลงทุนดังกล่าวจะทำให้รายจ่ายของบริษัทเพิ่มขึ้นก็ตาม Work From Home สามารถทำได้ในหลายรูปแบบ เช่น การอนุญาตให้พนักงาน Work From Home ได้เป็นบางวัน เช่น 1 - 3 วันต่อสัปดาห์ การทำงานที่พนักงานใช้เวลาส่วนใหญ่ทำงานที่บ้าน และการอนุญาตให้พนักงาน Work From Home แบบเต็มเวลาและเดินทางเข้าสำนักงานเป็นบางวันหรือเฉพาะบางกิจกรรมเท่านั้น เช่นเมื่อมีการประชุมที่สำคัญ ๆ ซึ่งการกำหนดเวลาการทำงานในลักษณะนี้ยังทำให้สามารถหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับองค์กรได้มากขึ้น เนื่องจากลดข้อจำกัดด้านการเดินทาง หรือการย้ายที่อยู่ของบุคลากรได้

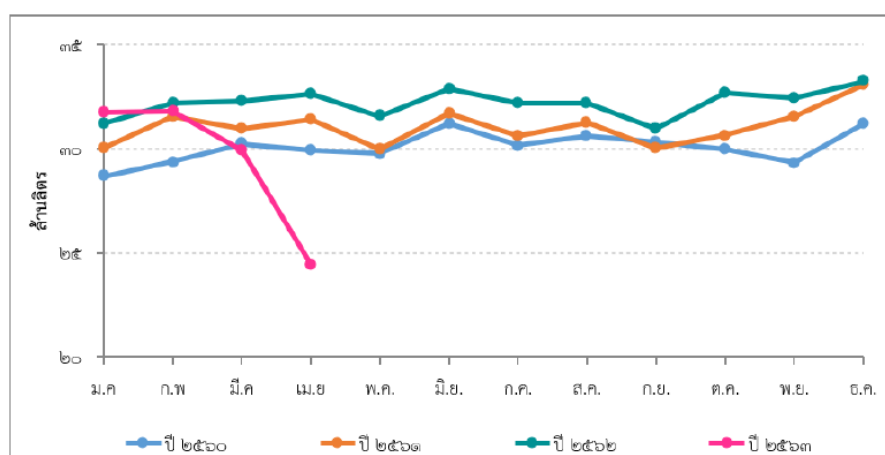
Work From Home มีประโยชน์มากมายหลายอย่าง ที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมที่สุด คือ ลดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เนื่องจากการจำกัดการติดต่อและลดการสัมผัสระหว่างคน ลดความแออัด จากการเดินทางโดยใช้บริการสาธารณะ ซึ่งช่วยลดอัตราการแพร่เชื้อโรคได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในระหว่างที่ยังไม่มียารักษาโรคอย่างเป็นทางการ Work From Home หากมีการบริหารจัดการที่ดี มีประโยชน์ต่อพนักงาน องค์กร และสังคม และประเทศ ทั้งในด้านพนักงานที่ทำงานที่บ้านจะมีเวลาเพิ่มขึ้น เนื่องจากไม่จำเป็นต้องรีบตื่นนอนตอนเช้าเพื่อเดินทางไปทำงาน ลดเวลาในการแต่งตัว และลดเวลาในการเดินทางไม่ต้องเสียเวลาไปกับการจราจรที่ติดขัดทำให้มีเวลาส่วนตัวหรือมีเวลาให้กับครอบครัวเพิ่มมากขึ้น เป็นการลดความตึงเครียดจากการรีบเร่ง และความตึงเครียด จากการเดินทางในสภาวะที่เบียดเสียดและแออัดจากการจราจรที่หนาแน่น ถือเป็นการเพิ่มคุณภาพชีวิตอีกทางหนึ่ง มีเวลามากขึ้นทั้งตอนเช้าและตอนเย็น ทำให้ชีวิตมีสมดุลมากขึ้นและหากปรับตัวได้เป็นอย่างดีจะทำให้เกิด Work Life Balance อีกด้วย และเมื่อความตึงเครียดลดลง สมองจึงปลอดโปร่งมากขึ้น เป็นผลให้เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน และยังเป็นการประหยัดค่าใช้จ่าย เนื่องจากเมื่อออกจากบ้านจะมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นเสมอ เช่น ค่าใช้จ่ายในการเดินทาง อันได้แก่ ค่าน้ำมัน ค่าทางด่วน ค่ารถโดยสาร ค่าใช้จ่ายในการจอดรถ และลดค่าอาหาร เครื่องดื่ม ขนมขบเคี้ยว และค่าใช้จ่ายในการเข้าสังคมต่างๆ ถือเป็นโอกาสในการเก็บออมเงินส่วนนี้ที่สามารถประหยัดได้อีกทางหนึ่ง

ประโยชน์ต่อองค์กร เช่น การลดรายจ่ายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนหรือการเช่าอาคารสำนักงานการประหยัดพื้นที่ใช้สอย ประหยัดค่าสาธารณูปโภค เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าเครื่องปรับอากาศ ค่าน้ำประปา การประหยัดพื้นที่เช่าเพื่อเป็นที่จอดรถ และเมื่อจำนวนผู้ใช้บริการลดลง ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษา ค่าซ่อมแซมต่าง ๆ เป็นต้น การได้รับผลลัพธ์จากการทำงานของพนักงานที่สูงขึ้นอันเนื่องมาจากพนักงานมีสภาวะความตึงเครียดที่น้อยลง และองค์กรสามารถรับบุคลากร

เข้ามาทำงานให้กับหน่วยงานได้อย่างกว้างขวางและหลากหลายมากขึ้น โดยไม่มีข้อจำกัดด้านการเดินทาง หรือการย้ายที่อยู่ พนักงานมีความผูกพันกับองค์กรมากขึ้น เป็นแรงจูงใจให้ทำงานกับองค์กรนานขึ้น อย่างไรก็ตาม เพื่อให้พนักงานขององค์กรสามารถทำงาน Work From Home ได้ องค์กรอาจมีค่าใช้จ่ายในการลงทุนด้านเทคโนโลยีระบบสารสนเทศ และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่สูงขึ้นในช่วงแรก แต่ระยะยาวอาจให้ผลตอบแทนที่ดีกว่าทั้งในด้านการเพิ่มผลผลิต และคุณภาพชีวิตของผู้บริหาร พนักงาน และลูกค้า เป็นต้น

ประเทศจะได้รับประโยชน์จากการมีประสิทธิภาพของการทำงานเพิ่มขึ้น เพิ่มผลผลิตของประเทศ และเป็นการลดปัญหาสังคม เนื่องจากครอบครัวมีเวลาให้กันมากขึ้น ครอบครัวได้รับความอบอุ่น ลดปัญหาอาชญากรรม อีกทั้งยังเป็นการแก้ไขปัญหาจราจรที่มีมาอย่างยาวนาน ลดความหนาแน่นของการจราจรบนท้องถนน แก้ไขปัญหาโรคติดต่อ ลดการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง ช่วยลดปัญหามลพิษทางอากาศ ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กในอากาศที่มีความหนาแน่นเกินกว่าค่ามาตรฐาน มลพิษทางเสียง และช่วยให้สุขภาพกายและสุขภาพจิตของประชาชนดีขึ้น จากข้อมูลของคณะทำงานข้อเสนอเชิงนโยบายการขับเคลื่อนการทำงานที่บ้าน พบว่า ประเทศได้รับประโยชน์จากการลดการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง โดยพบว่า การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในระลอกแรก ช่วงเดือนเมษายน พ.ศ. 2563 พบว่า ปริมาณการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงทั้งกลุ่มเบนซินและดีเซลลดลง ในช่วงเดือนเมษายน พ.ศ. 2563 โดยมีรายละเอียดในรูปดังต่อไปนี้

รูปที่ 5 แสดงปริมาณการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงกลุ่มเบนซินต่อวัน (หน่วยเป็นล้านลิตร)

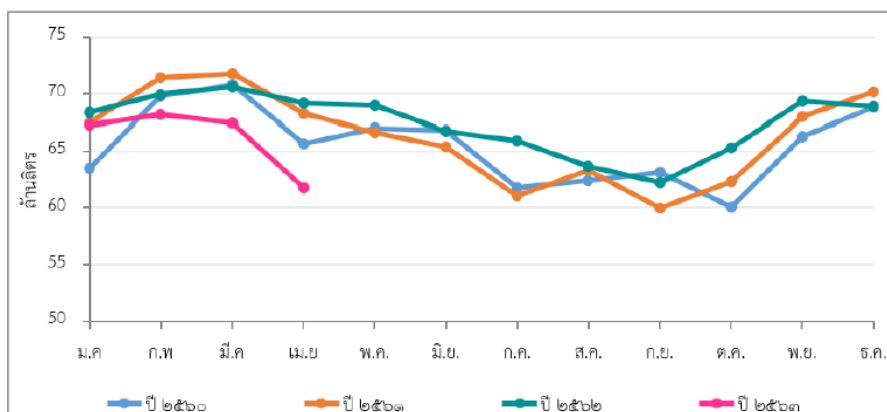

แหล่งที่มา : คณะทำงานจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ ในการขับเคลื่อนการทำงานที่บ้าน และการทำงานนอกสำนักงานหลักของหน่วยงานภาครัฐ กระทรวงสาธารณสุข⁷²

⁷² เรื่องเดียวกัน หน้า 6.

จากรูปพบว่า ปริมาณการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงกลุ่มเบนซินต่อวัน ลดลงในเดือนเมษายน พ.ศ. 2563 ซึ่งเป็นการแพร่ระบาดในระลอกแรก และเริ่มมีการขอความร่วมมือให้นำมาตรการ Work From Home และจำกัดการเดินทางเข้ามาใช้

รูปที่ 6 แสดงปริมาณการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงกลุ่มดีเซลต่อวัน (หน่วยเป็นล้านลิตร)

แหล่งที่มา : คณะทำงานจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ ในการขับเคลื่อนการทำงานที่บ้าน และการทำงานนอกสำนักงานหลักของหน่วยงานภาครัฐ กระทรวงสาธารณสุข⁷³

จากรูปพบว่า ปริมาณการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงกลุ่มดีเซลต่อวัน ลดลงในเดือนเมษายน พ.ศ. 2563 ซึ่งเป็นการแพร่ระบาดในระลอกแรก และเริ่มมีการขอความร่วมมือให้นำมาตรการ Work From Home และจำกัดการเดินทางเข้ามาใช้

ทั้งนี้ Work From Home มีผลกระทบด้านลบในบางประการ เช่น การทำงานอยู่กับบ้านเป็นเวลานานๆ โดยมีได้พบเพื่อนร่วมงานเพื่อพักกาย พุดคุย หรือปรับทุกข์เพื่อบรรเทาความตึงเครียดจากการทำงาน เพื่อเปลี่ยนบรรยากาศ การมิได้สังสรรค์กับเพื่อนร่วมงานในเวลาพักกลางวัน รวมถึงเวลาหลังเลิกงาน อาจทำให้เกิดความรู้สึกเหงาและโดดเดี่ยวบ้างในบางครั้ง การได้พบเพื่อนร่วมงาน เจรจา หรือมีกิจกรรมสนทนาการร่วมการ จะทำให้ผ่อนคลายความตึงเครียดจากการทำงานดังกล่าว และการ Work From Home อาจทำให้เกิดความรู้สึกบ้านและที่ทำงานคือสถานที่เดียวกัน ดังนั้นพนักงานอาจโดนติดตามทวงถามงานนอกเวลาทำการที่กำหนดได้ เพราะการทำงานที่บ้านอาจถูกคาดหวังว่าสามารถเตรียมพร้อมทำงานได้เสมอ ดังนั้นจึงควรบริหารเวลาและกำหนดงานที่ทำให้เสร็จสิ้นในแต่ละวัน เพื่อจะได้มีเวลาสำหรับพักผ่อนและทำกิจกรรมอย่างอื่น นอกจากนี้ ปัญหาใหญ่สำหรับหลาย ๆ คนที่ทำงาน Work From Home คือเรื่องของใช้โปรแกรมต่าง ๆ

⁷³ เรื่องเดียวกัน หน้า 6.

เช่น แอปพลิเคชันสำหรับการทำงาน หรือประชุมทางไกล หรือปัญหาการทำงานผ่านระบบ VPN ซึ่งอาจจะเกิดการล่ม ทำให้ไม่สามารถดูข้อมูลส่วนกลางได้ หรืออินเทอร์เน็ตที่บ้านไม่เสถียร ทำให้ไม่สามารถประชุมทางไกลได้อย่างต่อเนื่องตามต้องการ หรือรวมถึงปัญหาด้านฮาร์ดแวร์ ผ่านคอมพิวเตอร์ที่ขาดพนักงานที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีแก้ปัญหา จึงทำให้เกิดความไม่สะดวกและไม่สามารถปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องได้⁷⁴

อย่างไรก็ตาม การจัดการกับปัญหาการระบาดใหญ่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นั้น Work From Home นับเป็นมาตรการที่ช่วยลดความหนาแน่นของประชาชนในพื้นที่สาธารณะ ได้เป็นอย่างดี ช่วยเพิ่มระยะห่างระหว่างบุคคล เมื่อนำมาใช้ร่วมกับมาตรการการเลื่อนเวลาทำงาน จึงช่วยลดความหนาแน่นของประชาชนทั้งในระบบขนส่งสาธารณะ การจราจร และสถานที่ทำงาน และลดความเสี่ยงจากการรับเชื้อนอกบ้าน นับเป็นมาตรการที่สำคัญมาตรการหนึ่งซึ่งช่วยชะลอการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การทำงานที่บ้านหากมีการวางแผนที่ดี และร่วมมือกันทั้งภาครัฐและภาคเอกชน จะเป็นมาตรการที่สำคัญเป็นอย่างมากในการรับมือกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการระบาดได้เป็นอย่างดี เป็นการช่วยจำกัดจำนวนบุคลากรที่อาจได้รับผลกระทบจากการกักกันหากมีการแพร่ระบาดของโรคในสถานที่ทำงาน นอกจากนี้ถือเป็นการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในประเทศ ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องแม้ในภาวะวิกฤติอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

3.1.4 การสนับสนุน Work From Home จากภาครัฐและภาคเอกชน

ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่เกิดขึ้นหลายระลอกในประเทศไทยนับตั้งแต่เดือนมีนาคม พ.ศ. 2563 ทำให้หลายหน่วยงานทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน เห็นถึงความสำคัญของการ Work From Home โดยเฉพาะเมื่อมีการแพร่ระบาดระลอกที่สามในเดือนเมษายน พ.ศ. 2564 ซึ่งการแพร่ระบาดได้ขยายขอบเขตออกเป็นวงกว้างกระจายในหลายเขตพื้นที่อย่างรวดเร็วกว่าครั้งที่ผ่านมา โดยมีจำนวนผู้ติดเชื้อรายใหม่ต่อวันเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลต่อความเสี่ยงสูงของการแพร่ระบาดในประชาชนและเจ้าหน้าที่ของทุกหน่วยงาน ดังนั้นหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชนได้ให้ความร่วมมือกับมาตรการ Work From Home และได้นำมาปฏิบัติในหน่วยงานและองค์กรของตน โดยมีตัวอย่างดังนี้

⁷⁴ De Digital-ecom, การ WORK FROM HOME คืออะไร มีข้อดี ข้อเสียอย่างไรบ้าง, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.digital-ecom.com/th/digital-economy/work-from-home/> [27 เมษายน 2564]

หน่วยงานภาครัฐ และรัฐวิสาหกิจ

1) กระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขมีประกาศ ณ วันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2564 เรื่อง แนวทางการปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้ง (Work from Home) และหรือการปฏิบัติงานเหลื่อมเวลา อันเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ฉบับที่ 2 เพื่อรองรับสถานการณ์อันเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยบังคับใช้ทั้งส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค มีผลตั้งแต่วันที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2564 เป็นต้นไป ทั้งนี้ ได้มีหนังสือแจ้งเวียนผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ผู้อำนวยการเขตสุขภาพ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป ผู้อำนวยการกอง/ศูนย์/กลุ่ม และหน่วยงานต่าง ๆ ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเพื่อทราบ และแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ และดำเนินการตามความเหมาะสมต่อไป ตามรายละเอียดตามหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ด่วนที่สุด ที่ สธ 0208.07/ว 1616 ลงวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2564⁷⁵ โดยให้เจ้าหน้าที่หากมีเหตุผลความจำเป็นต้องขออนุญาตปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้ง ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาอนุญาตได้ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานเป็นสำคัญ ไม่ส่งผลเสียต่อภารกิจของหน่วยงานและทางราชการ โดยเฉพาะการให้บริการสาธารณสุขแก่ประชาชน และอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดทุกคนสามารถปฏิบัติงานเหลื่อมเวลาได้ โดยพิจารณาตามความเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน และลักษณะงานขององค์กร คำนึงถึงประสิทธิภาพและความต่อเนื่องในการปฏิบัติงานเป็นสำคัญ ไม่ส่งผลเสียต่อภารกิจของหน่วยงานและทางราชการ และกำหนดมาตรการให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดทุกคนดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติในการรักษาระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) สวมหน้ากากอนามัย หลีกเลี่ยงการอยู่ในสถานที่ชุมนุมชน มีความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น⁷⁶

⁷⁵ ศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านเวชภัณฑ์ กระทรวงสาธารณสุข, สป.สธ. ประกาศแนวทางการปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้ง (Work from Home) และหรือการปฏิบัติงานเหลื่อมเวลา อันเนื่องมาจากการแพร่ระบาด (ระลอกใหม่) ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ฉบับที่ 2 และแนวทางเพิ่มเติมสำหรับหน่วยงานส่วนกลาง, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://dmsic.moph.go.th/index/detail/8577> [28 เมษายน 2564]

⁷⁶ กระทรวงสาธารณสุข, ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แนวทางการปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้ง (Work from Home) และหรือการปฏิบัติงานเหลื่อมเวลา อันเนื่องมาจากการแพร่ระบาด (ระลอกใหม่) ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ฉบับที่ 2 ประกาศ ณ วันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2564, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://hr.moph.go.th/site/hr_moph/wp-content/plugins/pdf-viewer/stable/web/viewer.html?file=https://hr.moph.go.th/site/hr_moph/wp-content/uploads/2021/04/V-1616-WFH_3.pdf#page=1&zoom=auto,-15,658 [28 เมษายน 2564]

2) กระทรวงการต่างประเทศ

กระทรวงการต่างประเทศให้บุคลากร Work From Home จากสถานการณ์โรคติดเชื้อโคโรนาไวรัส 2019 โดยใช้การปฏิบัติงานด้านเอกสารแบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างมีประสิทธิภาพ เจ้าหน้าที่ทุกคนสามารถเชื่อมต่อเข้ากับระบบ e-submission ได้จากทุกที่มีระบบติดตามประเมินผล การวัดผลสัมฤทธิ์ ด้วยรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ สามารถตรวจสอบเส้นทางของเอกสารได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ โดยใช้ระบบติดตามมีการกำหนดสิทธิการเข้าถึงเอกสาร การส่งงาน มอบหมายงานให้ ผู้ปฏิบัติงาน การส่ง รายงานผลการ สามารถทำได้ผ่านระบบออนไลน์ ซึ่งจะเก็บข้อมูลเพื่อติดตาม ความสำเร็จของงาน และวัดผลสัมฤทธิ์ของการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีกลไกขับเคลื่อน โดยผู้บริหารระดับกลาง เนื่องจากเป็นตัวเชื่อมระหว่างเจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติงานและผู้บริหาร ระดับสูง โดยเป็นผู้สั่งการและกำกับดูแลให้เจ้าหน้าที่ระดับปฏิบัติเสนองานผ่านระบบ ในขณะเดียวกันก็เป็นผู้นำเสนอให้ผู้บริหารได้เห็นประโยชน์และยอมรับระบบงานใหม่ อย่างไรก็ตาม ยังมีความท้าทายอีกหลายประเด็นโดยเฉพาะการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของผู้ปฏิบัติงานให้เห็นความสำคัญ ของการทำงานในรูปแบบใหม่ ซึ่งในช่วงการเปลี่ยนผ่านอาจส่งผลกระทบต่อการทำงานบ้าง เช่น เอกสารหาย ส่งเอกสารไม่ได้ และในกลุ่มผู้บริหารระดับสูง ต้องสร้างการยอมรับ และเห็นประโยชน์ของระบบงานแบบใหม่ กำหนดให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับดำเนินงานตามนโยบาย paperless office เป็นต้น⁷⁷

3) กระทรวงวัฒนธรรม

กระทรวงวัฒนธรรมประกาศข้าราชการ เจ้าหน้าที่ Work From Home เพื่อลดความแออัด และเหลื่อมเวลาการทำงาน ให้บุคลากรปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้งของส่วนราชการ ตั้งแต่วันที่ 16 เมษายน พ.ศ. 2564 เป็นต้นไป จนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง ขอให้ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ Work From Home อย่างเข้มงวด และปฏิบัติตามมาตรการของกระทรวงสาธารณสุข ขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่เดินทางออกนอกพื้นที่เท่าที่จำเป็น งดร่วมกิจกรรมที่มีคนจำนวนมาก ใช้เทคโนโลยี ในการทำงานเมื่ออยู่สถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 แต่การขับเคลื่อนงานวัฒนธรรม ยังคงเดินหน้าต่อไป โดยให้บุคลากรปฏิบัติงานที่บ้าน หรือ Work From Home ต้องรายงานตัวต่อผู้บังคับบัญชาและสามารถติดต่อประสานงานได้ตลอด นอกจากนี้ ขอให้ทุกหน่วยงานขอความร่วมมือผู้มาติดต่อราชการก่อนเข้ามาในอาคารวัฒนธรรมวิศิษฐ์

⁷⁷ คณะทำงานจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ ในการขับเคลื่อนการทำงานที่บ้านและการทำงานนอกสำนักงาน หลักของหน่วยงานภาครัฐ กระทรวงสาธารณสุข แต่งตั้งเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2563, ข้อเสนอเชิงนโยบายการขับเคลื่อน การทำงานที่บ้าน (work from home) และการทำงานนอกสถานที่ทำงานหลัก (remote work) ของหน่วยงานภาครัฐ, [ออนไลน์], [26 เมษายน 2564]

กระทรวงวัฒนธรรมและอาคารของแต่ละหน่วยงาน จะต้องสวมหน้ากากอนามัย ผ่านการตรวจวัดอุณหภูมิร่างกายและจัดให้มีเจลแอลกอฮอล์ล้างมือไว้บริการ⁷⁸

4) กรมควบคุมโรค

กรมควบคุมโรคเป็นหน่วยงานหลักในการป้องกันควบคุมโรคและภัยสุขภาพของประเทศ มีเป้าหมายการทำงานที่บ้าน ร้อยละ 70 โดยแบ่งบุคลากรออกเป็น 2 กลุ่ม เหลือมเวลาในการทำงานตามข้อกำหนดของแต่ละหน่วยงาน เช่น 2 – 3 วันต่อสัปดาห์ หรือ สัปดาห์เว้นสัปดาห์ที่มีการออกแบบระบบและกลไกการบริหารการทำงานที่บ้านฯ โดยกำหนดลักษณะงาน ขอบเขตระยะเวลาการทำงาน จัดทำข้อตกลงการทำงาน เช่น ภารกิจการติดต่อสื่อสาร การกำกับติดตามและประเมินผล เป็นต้น มีหน่วยให้คำปรึกษาและสนับสนุนอุปกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แพลตฟอร์มการสื่อสารที่ใช้ได้แก่ ไลน์ ฟอรัม อีเมล โทรศัพท์และใช้แอปพลิเคชัน Zoom หรือ WebEx สำหรับการประชุมทางไกลออนไลน์⁷⁹

5) บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้เตรียมแผนการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจรองรับสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยแบ่งทีมปฏิบัติงาน มีการเตรียมความพร้อมเทคโนโลยีและเครื่องมือดิจิทัลให้กับพนักงานสามารถทำงานแบบดิจิทัลไลฟ์สไตล์ผ่านคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก อุปกรณ์สารสนเทศ ซอฟต์แวร์และอุปกรณ์ดิจิทัลต่าง ๆ หรือผ่านโทรศัพท์มือถือของพนักงานเอง โดยมีหลักคิดและการพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลสนับสนุนให้พนักงานสามารถทำงานที่บ้าน 3 ประการคือ (1) การเชื่อมต่อสื่อสารการทำงานที่บ้าน โดยพนักงานสามารถเชื่อมการสื่อสารระหว่างกันผ่านอีเมลองค์กร และประชุมร่วมกันผ่านระบบประชุมทางไกลออนไลน์ และปรับการเบิกจ่ายสวัสดิการต่าง ๆ เป็นรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ (2) สร้างไฟล์ เข้าถึงไฟล์และจัดเก็บเอกสารแบบเรียลไทม์ปฏิบัติงานร่วมกันได้ทันทีที่ พนักงานในองค์กรสามารถสร้างและจัดเก็บไฟล์ โดยสามารถเปิดหรือแก้ไขไฟล์พร้อมกับเพื่อนร่วมงาน การตรวจสอบเอกสารร่วมกับบุคคลภายนอกองค์กร หรือแม้กระทั่งการขออนุมัติจากผู้บังคับบัญชา สามารถทำได้อย่างรวดเร็ว เรียลไทม์ ทุกที่ทุกเวลา และ (3) ทำงานอย่างปลอดภัยภายใต้การควบคุมและตรวจสอบการใช้งานโดยผู้เชี่ยวชาญ ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ ได้เตรียมความพร้อมโดยการให้ความรู้ สร้างความมั่นใจในการใช้

⁷⁸ รัฐบาลไทย ROYAL THAI GOVERNMENT, วร.ประกาศข้าราชการ-เจ้าหน้าที่ Work From Home เหลือมเวลาการทำงาน ให้บุคลากรปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้งของส่วนราชการ ตั้งแต่วันที่ 16 เมษายน 2564, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/40928> [28 เมษายน 2564]

⁷⁹ สำนักงานเลขาธิการกรมควบคุมโรค, WORK FROM HOME ทางรอดที่ปลอดภัยขององค์กร, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://ddc.moph.go.th/os/news.php?news=12686&deptcode=os> [28 เมษายน 2564]

อุปกรณ์ฮาร์ดแวร์และซอฟต์แวร์กับพนักงานอย่างต่อเนื่อง เตรียมความมั่นคงทั้งระบบหลักและระบบสำรอง มีระบบเตือนภัยและติดตามเฝ้าระวังตลอด 24 ชั่วโมง มีการทดสอบความพร้อมกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน โดยเก็บข้อมูลการเข้าถึงอุปกรณ์ระบบเทคโนโลยีต่าง ๆ ในองค์กร เพื่อป้องกันและตรวจสอบความผิดปกติ ซึ่งการดำเนินการทั้งหมดยังสอดคล้อง ตามกฎหมายทาง ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ⁸⁰

หน่วยงานเอกชน

1) บริษัท LINE ประเทศไทย

ฝ่ายทรัพยากรบุคคล จัดตารางการทำงานที่บ้านนำร่องในบางแผนก มีการจัดอบรมพนักงาน เพื่อให้คำแนะนำและเข้าใจหลักการทำงานที่บ้านอย่างมีประสิทธิภาพ วิธีการใช้เทคโนโลยี และเครื่องมือสื่อสารในการทำงาน เช่น การจัดเตรียมพื้นที่ทำงานที่บ้านให้เหมาะสม และสร้างบรรยากาศให้พร้อมทำงานเหมือนในสำนักงาน การเพิ่มแรงจูงใจในการทำงาน การกำหนดเวลาการทำงานให้ชัดเจน การเตรียมเครื่องมือในการทำงานให้พร้อม ตลอดจนให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นทีม สร้างกฎกติการ่วมกัน เช่น ต้องรายงานความคืบหน้าของงานในแต่ละวัน จัดลำดับความสำคัญของงาน จัดสรรเวลาให้เหมาะสม และสื่อสารกับทีมเป็นระยะ ๆ⁸¹

2) บริษัทเดลล์ (Dell)

เดลล์ เป็นบริษัทผลิตฮาร์ดแวร์คอมพิวเตอร์ระดับโลก ปัจจุบันมีพนักงานมากกว่า 145,000 คน มีพนักงาน Work From Home ร้อยละ 18 และมีแผนจะเพิ่มเป็นร้อยละ 50 ภายในปี พ.ศ. 2563 ซึ่งเดลล์มีนโยบายให้พนักงาน Work From Home ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2552 โดยพัฒนาโปรแกรมให้พนักงานทำงานได้จากทุกที่ทั่วโลก หัวใจสำคัญคือการที่ทีมผู้บริหารไว้วางใจพนักงานของตนเองในการจัดระเบียบการทำงาน และมีข้อตกลงร่วมกันระหว่างผู้บริหารและพนักงาน ความมีวินัย ความรับผิดชอบ และระบบการสื่อสารที่ดีเพื่อสื่อสารทั้งเรื่องงาน และชีวิตประจำวัน⁸²

3) บริษัท ทิงค์เน็ต จำกัด (THINKNET)

THINKNET บริษัทไอทีด้านการบริหารจัดการข้อมูล ได้ปรับให้พนักงานทำงานที่ไหนก็ได้ โดยปรับรูปแบบการทำงานให้พร้อมกับวิธีการทำงานแบบใหม่ และจัดสรรเครื่องมือและเทคโนโลยี

⁸⁰ คณะทำงานจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ ในการขับเคลื่อนการทำงานที่บ้านและการทำงานนอกสำนักงานหลักของหน่วยงานภาครัฐ กระทรวงสาธารณสุข แต่งตั้งเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2563, ข้อเสนอเชิงนโยบายการขับเคลื่อนการทำงานที่บ้าน (work from home) และการทำงานนอกสถานที่ทำงานหลัก (remote work) ของหน่วยงานภาครัฐ, [26 เมษายน 2564]

⁸¹ เรื่องเดียวกัน หน้า 20.

⁸² เรื่องเดียวกัน หน้า 20.

ให้พนักงานทำงานมีประสิทธิภาพกว่าเดิม เช่น การพัฒนาแอปพลิเคชัน จัดการงานทรัพยากรบุคคล รวมถึงเทคโนโลยี เพื่อความสะดวกในการทำงาน การทำงานแบบเดิมที่ต้องทำงานเช้างาน 9 โมงเช้า ถึง 6 โมงเย็นไม่มีอีกต่อไป เพราะฟังก์ชันนี้ให้ความสำคัญกับผลลัพธ์ของการทำงานมากกว่า พนักงานสามารถจัดเวลาการทำงานของตัวเองได้ โดยฟังก์ชันนี้ได้พัฒนาแอปพลิเคชันที่ใช้ในการบริหารจัดการ พนักงานสำหรับการทำงานจากระยะไกล โดยแอปพลิเคชันนี้ มีหน้าที่ในการจัดการเรื่องเข้า-ออกงาน และการแจ้งลา เป็นต้น นอกจากนี้ ยังยืดหยุ่นเวลาทำงานมากขึ้น จากเดิมที่ให้พนักงานทำงาน 9 โมงเช้าถึง 6 โมงเย็น ปรับเป็นการเก็บชั่วโมงทำงานให้ครบ 8 ชั่วโมงต่อวัน หรือ 40 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ซึ่งช่วยให้การทำงานคล่องตัวขึ้น โดยบริษัททำหน้าที่จัดสรรเครื่องมือทำงาน ไม่ว่าจะเป็นโปรแกรม สำหรับการสื่อสาร โปรแกรมจัดการเอกสารออนไลน์ และโปรแกรมเฉพาะสำหรับงานของแต่ละทีม รวมถึงคอมพิวเตอร์ โน้ตบุ๊ก และอุปกรณ์สำนักงานอย่างโต๊ะทำงาน เก้าอี้ และอุปกรณ์อื่น ๆ อีกด้วย อีกทั้งฟังก์ชันนี้ยังมี การปรับสถานที่ทำงานให้รองรับกับพฤติกรรมที่เปลี่ยนไป โดยจากเดิมที่มีโต๊ะประจำ ถูกเปลี่ยนเป็นโต๊ะทำงานแบบเปิดโล่งและใช้ร่วมกัน และจัดตู้ล็อกเกอร์เพื่อให้พนักงานสามารถเก็บของส่วนตัว และยังมีการทำความสะดวกพื้นที่ส่วนรวมตลอดเวลา โดยจัดให้มีอุปกรณ์ การประชุมที่ทันสมัย สามารถเชื่อมต่อการทำงานออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีผลตอบรับที่ดีจากพนักงานฟังก์ชันนี้ โดยเห็นว่า ทำให้พนักงานมีเวลาไปทำกิจกรรมที่ต้องการมากขึ้น พนักงานที่มีครอบครัวอยู่ต่างจังหวัด ก็สามารถไปทำงานที่บ้านต่างจังหวัดและมีเวลาดูแลครอบครัว และพนักงานหลายคนก็มีเวลาไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม หรือทำงานอดิเรกได้⁸³

4) บริษัท บิลค์ วัน กรุ๊ป จำกัด (Builk)

Builk หรือ บิลค์ วัน กรุ๊ป บริษัทเทคโนโลยีด้านอุตสาหกรรมก่อสร้างและอสังหาริมทรัพย์ เป็นอีกหนึ่งองค์กรที่มีนโยบายให้พนักงานทำงานที่ไหนก็ได้ จากความเชื่อเดิมที่ว่าคนมารวมกัน อยู่ในสถานที่เดียวกัน เป็นสิ่งที่ดี จึงมองหาพื้นที่สำหรับขยายออฟฟิศให้ใหญ่ขึ้นอยู่เสมอ แต่สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้บิลค์ได้ทดลองให้พนักงาน Work From Home ซึ่งพบว่าองค์กรและพนักงานต่างได้ประโยชน์จากการทำงานแบบนี้ ไม่ว่าจะเป็น การลดค่าใช้จ่ายเรื่องสถานที่ ค่าเดินทาง และยังสามารถจัดสรรเวลาของตัวเองได้มากขึ้น บิลค์ให้พนักงานเลือกทำงานจากที่ไหนก็ได้ ไม่ว่าจะเป็นทำงานจากที่บ้าน หรือออฟฟิศสำนักงานใหญ่ และบิลค์ยังได้หาพื้นที่ Co-working Office กระจายในย่านต่าง ๆ เพื่อให้พนักงานที่พักอยู่ในย่านนั้น ไปทำงานร่วมกันได้ โดยบิลค์มีไอเดียที่จะนำแผนการทำงานแบบนี้ไปใช้ในต่างจังหวัดด้วย เพราะมอง

⁸³ ฐานเศรษฐกิจ THANSETTAKJ MULTIMEDIA, THINKNET-Builk-SCB ประกาศนโยบายถาวร พนักงานทำงานที่ไหนก็ได้ 22 เมษายน 2564, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://www.thansettakij.com/content/strategy/476952?fbclid=IwAR0ERhJszo1cLLrqaOpGxgN1fss4YxcD8ng74rYY0iCZJUFgJS0Oz6_pgY [27 เมษายน 2564]

ว่าโมเดลนี้ จะช่วยหาคนเก่งมาร่วมงานได้ และคนเก่งเหล่านั้น ก็สามารถมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามที่พวกเขาต้องการได้ การทำงานจากระยะไกลนั้น พนักงานไม่จำเป็นต้องมาอยู่ร่วมกันในที่เดียวกัน การสื่อสารจึงเป็นสิ่งสำคัญในการทำงานในรูปแบบนี้ โดยผู้บริหารมีการสื่อสารกับพนักงานมากขึ้นเพื่อให้มองเป้าหมายเดียวกันชัดเจน และในการทำงานต้องมีการประสานงานกันมากขึ้น นอกจากนี้ ยังต้องมีความพร้อมในเรื่องเทคโนโลยีดิจิทัลและเครื่องมือในการบริหารจัดการงานต่าง ๆ ซึ่งบิลค์เป็นบริษัทเทคโนโลยีที่มีระบบซอฟต์แวร์รองรับการทำงานอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเป็นซอฟต์แวร์สำหรับจัดการอนุมัติเอกสาร การจองสถานที่ที่ออฟฟิศ รวมถึงงานด้านบัญชี ดังนั้นการปรับให้พนักงานทำงานที่ไหนก็ได้ จึงทำได้อย่างรวดเร็ว คนที่จะทำงานจากที่ไหนก็ได้ ต้องเป็นคนที่สร้างแรงจูงใจในการทำงานได้ด้วยตัวเอง เนื่องจากการทำงานจากที่ไหนก็ได้จะผ่นเรื่องงานและชีวิตส่วนตัวเข้าด้วยกันมากขึ้น นอกจากนี้จะต้องมีทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการคัดเลือกคนมาร่วมงานกับบิลค์⁸⁴

5) ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) หรือเอสซีบี

หลังจากที่ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) มีนโยบายให้พนักงานทำงานที่บ้านเนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่าพนักงานสามารถทำงานได้โดยมีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้น ธนาคารไทยพาณิชย์ จึงได้นำแนวคิดการทำงานจากที่ไหนก็ได้ มาปรับใช้เป็นวิธีการทำงานแบบใหม่ การทำงานในองค์กรขนาดใหญ่มักมีกระบวนการพิจารณาและอนุมัติเอกสารหลายขั้นตอน ทำให้มีข้อจำกัดเรื่องความเร็วในการทำงาน การทำงานจากระยะไกลทำให้ ธนาคารไทยพาณิชย์ เปลี่ยนรูปแบบการทำงานแบบเดิม เช่น กระบวนการรับพนักงานใหม่ ซึ่งต้องมีการอนุมัติเอกสารหลายขั้นตอน สำหรับองค์กรใหญ่ การจัดเก็บและแสดงข้อมูลอย่างทั่วถึงทำได้ยาก แต่เมื่อปรับรูปแบบการทำงานมาเป็นออนไลน์ ทำให้สามารถเชื่อมต่อข้อมูล และจัดการแสดงผลข้อมูลได้อย่างถูกต้อง รวมถึงสามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ ปรับปรุงกระบวนการได้สะดวกยิ่งขึ้น เวลาเข้า-ออกงาน ไม่ใช่ปัจจัยสำคัญของการทำงานจากที่ไหนก็ได้ เพราะปัจจัยสำคัญของการทำงานแบบนี้อยู่ที่เป้าหมาย และผลลัพธ์ของงาน โดยในแต่ละแผนกสามารถวางแผนงานและบริหารจัดการวิธีการทำงานของตนเองได้โดยยึดถือวัฒนธรรมการทำงานเดียวกัน และอาศัยสิ่งที่สำคัญในการทำงานคือการสื่อสารมากขึ้น การเปลี่ยนรูปแบบมาเป็นการทำงานจากที่ไหนก็ได้ของธนาคารไทยพาณิชย์ สามารถบริหารจัดการให้พนักงานทำงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยใช้เทคโนโลยีในการทำงานร่วมกัน และพร้อมที่จะปรับตัวตามสถานการณ์อยู่เสมอ⁸⁵

⁸⁴ เรื่องเดียวกัน

⁸⁵ เรื่องเดียวกัน

ธนาคารฯ มีนโยบายให้พนักงานใช้คอมพิวเตอร์เน็ตบุ๊กทุกคน การมีระบบเครือข่ายที่มีศักยภาพสูงเพียงพอสำหรับรองรับการเชื่อมต่อจากภายนอกพร้อม ๆ กันจำนวนมาก และระบบอินเทอร์เน็ตที่ใช้เชื่อมต่อเข้ากับระบบเครือข่ายที่ต้องมีความเร็วเพียงพอในการรับส่งข้อมูลในด้านซอฟต์แวร์ นอกจากความพร้อมของระบบที่ใช้เพื่อการดำเนินธุรกิจและให้บริการลูกค้าแล้วการนำโปรแกรมต่าง ๆ มาช่วยเสริมให้การทำงานสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้นก็เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับใช้ติดต่อสื่อสาร ประชุม ทำงานร่วมกัน ระบบการรักษาความปลอดภัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเป็นอีกเรื่องที่มีความสำคัญมาก เพื่อป้องกันภัยคุกคามและการถูกโจมตีทางไซเบอร์ที่อาจเกิดขึ้น โดยในช่วง Work from Home บริษัทได้เพิ่มมาตรการควบคุมการใช้งานระบบสารสนเทศ และมีการสื่อสารให้พนักงานทุกคนเพิ่มความตระหนัก และระมัดระวังในการใช้ทรัพยากรสารสนเทศของบริษัทมากยิ่งขึ้น⁸⁶

3.2 การนำมาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจัดให้ Work From Home ในประเทศไทย

3.2.1 สถานการณ์ Work From Home ของประเทศไทยในปัจจุบัน

ผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้พฤติกรรมของมนุษย์เปลี่ยนแปลงไป การเว้นระยะห่างทางสังคม เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่ามีผลต่อการลดการแพร่กระจายเชื้อเนื่องจากลดการสัมผัส ลดความแออัดของการอยู่ร่วมกัน หรือการทำกิจกรรมร่วมกันเป็นหมู่คณะ ในการป้องกันและจัดการกับปัญหาการแพร่ระบาดของ Work From Home เป็นมาตรการที่ช่วยลดความหนาแน่นของประชาชนในพื้นที่สาธารณะได้เป็นอย่างดี ช่วยเพิ่มระยะห่างระหว่างบุคคล และหากนำมาใช้ร่วมกันกับมาตรการการเหลื่อมเวลาทำงาน จะทำให้สามารถลดความแออัดของประชาชนในระบบขนส่งมวลชนสาธารณะและสถานที่ทำงาน นับเป็นมาตรการที่สำคัญมาตรการหนึ่งที่ช่วยชะลอการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

จากสถานการณ์ในปัจจุบัน ในเดือนเมษายน 2564 ประเทศไทยเข้าสู่การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในระลอกที่สาม ซึ่งมีการแพร่กระจายเชื้ออย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ปริมาณผู้ติดเชื้อรายวันเพิ่มสูงขึ้นกว่าครั้งก่อนๆ แนวโน้มผู้ติดเชื้อของประเทศไทยในระลอกที่สามนี้ยังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง กระจายตัวไปทั่วประเทศและพบการติดเชื้อเป็นกลุ่มก้อนในบางจังหวัด ส่วนใหญ่เชื่อมโยงกับสถานบันเทิง พบมากที่สุดคือในกรุงเทพมหานคร เป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวร้อยละ 39 พนักงานสถานบันเทิงร้อยละ 31 ส่วนจังหวัด ชลบุรี สมุทรปราการ ประจวบคีรีขันธ์

⁸⁶ บลจ. ไทยพาณิชย์, Work From Home ความปกติรูปแบบใหม่ของการทำงานอนาคต 26 พฤษภาคม 2563, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.scbam.com/th/knowledge/coo-talk/coos-talk-26052020> [29 เมษายน 2564]

และสระแก้ว มีผู้ติดเชื้อที่เป็นนักท่องเที่ยวสูงกว่าร้อยละ 50 ส่งผลให้เกิดการแพร่เชื้อในผู้สัมผัสตามมา กระทรวงสาธารณสุขจึงได้ออกมาตรการเพื่อลดความเสี่ยงต่อการระบาดของโรคในวงกว้าง โดยเฉพาะช่วงเทศกาลสงกรานต์ โดยการให้แต่ละจังหวัดตรวจ คัดกรอง ค้นหา ผู้ติดเชื้อ เพื่อจำกัดวง และลดการแพร่ระบาด เฝ้าระวัง สอบสวน ควบคุมการระบาด โดยการ แยก/กัก/สังเกต ผู้สัมผัสเสี่ยงสูงและเสี่ยงต่ำ โดยมาตรการสำหรับผู้สัมผัสเสี่ยงสูงให้ทำการกักตัวเองเป็นเวลา 14 วัน อย่างเคร่งครัด ตรวจหาเชื้อจำนวน 2 ครั้ง (ครั้งแรกเมื่อทราบว่าเป็นผู้สัมผัส เมื่อผลเป็นลบให้ตรวจครั้งที่ 2 ใน 7 วันต่อมา) สวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลา และสังเกตอาการของตนเอง หากป่วยให้ประสานเจ้าหน้าที่สาธารณสุขให้รักษาตามระบบ ส่วนผู้สัมผัสเสี่ยงต่ำ ให้สังเกตอาการตนเอง หลีกเลี่ยงคนหมู่มาก สวมหน้ากากอนามัยตลอดเวลา หากป่วยให้พบแพทย์ ห้ามไม่ให้เดินทางข้ามจังหวัด ส่งผลให้ นายกรัฐมนตรี ได้ออกคำสั่งให้หน่วยงานราชการทุกแห่งจัดรูปแบบการทำงานที่บ้าน Work from Home อย่างเต็มรูปแบบภายหลังจากเทศกาลสงกรานต์ อย่างน้อย 2 สัปดาห์ โดยเฉพาะในจังหวัดเสี่ยง เพื่อช่วยลดและควบคุมการแพร่เชื้อ ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขได้คาดการณ์ไว้ว่า หากดำเนินการมาตรการปิดสถานเสี่ยง ร่วมกับลดกิจกรรมรวมตัว มีมาตรการล็อคดาวน์เฉพาะจุด และประชาชนทุกคนร่วมมือกัน จะทำให้มีผู้ติดเชื้อต่อวันต่ำกว่า 100 คน ในระยะเวลา 1 เดือนข้างหน้า⁸⁷

สำหรับข้อกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับของหน่วยราชการ และมติที่ประชุมคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง กับการขับเคลื่อนการทำงานที่บ้าน มีดังนี้

พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562 เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เทคโนโลยีได้มีความก้าวหน้า และเป็นส่วนหนึ่งในวิถีชีวิต และการประกอบธุรกิจของประชาชน ซึ่งในการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐ ที่ผ่านมายังมิได้นำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนได้อย่างเต็มที่ และโดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้มีการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน โดยให้มีการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารราชการแผ่นดินและการจัดทำบริการสาธารณะ และให้มีการบูรณาการฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานเข้าด้วยกันเพื่อให้ เป็นระบบข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน และเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน สมควร ให้มีกฎหมายในการขับเคลื่อนให้เกิดการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน และการบริการประชาชนตามบทบัญญัติ แห่งรัฐธรรมนูญ และเพื่อยกระดับการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐให้อยู่ในระบบดิจิทัล อันจะนำไปสู่

⁸⁷ รัฐบาลไทย, ข่าวกระทรวง เรื่อง รัฐบาลขอความร่วมมือทุกหน่วยงาน “Work From Home” หลังสงกรานต์ เมษายน 2564, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/40921> [30 เมษายน 2564]

การเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่มีระบบการทำงานและข้อมูลเชื่อมโยงกันระหว่างหน่วยงานของรัฐอย่างมั่นคง ปลอดภัย มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว เปิดเผยและโปร่งใส รวมทั้งประชาชนได้รับความสะดวก ในการรับบริการและสามารถ ตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐได้⁸⁸ ซึ่งถือเป็นกฎหมาย ที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบการ Work From Home ผ่านการพัฒนาระบบดิจิทัลของหน่วยงานภาครัฐ

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของบุคลากร พ.ศ. 2555 เป็นระเบียบเกี่ยวกับ หลักฐานการลงเวลาปฏิบัติงานของราชการ โดย ข้อ 11 ว่าด้วยการทำบัญชีลงเวลาการปฏิบัติราชการ ของข้าราชการในสังกัด ต้องมีหลักฐานให้สามารถตรวจสอบวันเวลาการมาปฏิบัติราชการ จึงทำให้ การออกแบบระบบการทำงานที่บ้านต้องคำนึงถึงการลงเวลาปฏิบัติงาน และสามารถตรวจสอบได้ ว่ามีการปฏิบัติงานจริง⁸⁹

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง การกำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2502 เป็นประกาศเกี่ยวกับการกำหนดเวลาทำงานของราชการในเวลา 08.30 น. - 16.30 น. และเวลาพักกลางวัน เวลา 12.00 น. สามารถใช้ระเบียบพิเศษนอกเหนือจากนี้ได้ หากคำนวณเวลา การทำงานรวมกันใน 1 สัปดาห์ ต้องมีเวลาไม่น้อยกว่าจำนวนรวมเวลาราชการรายสัปดาห์⁹⁰

ระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษา เงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2562 มีข้อกำหนดหลายประการที่ส่งผลให้กระบวนการที่ไม่สามารถ ดำเนินการในระบบดิจิทัลได้⁹¹

มติการประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2563 รับทราบแนวทางการ ให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้งของส่วนราชการ กรณีการแพร่ระบาดของ โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน และให้หน่วยงาน ของรัฐใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณากำหนดแนวทางการปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้งหรือกำหนดวิธี

⁸⁸ พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.ratchakittha.soc.go.th/DATA/PDF/2562/A/067/T_0057.PDF [29 เมษายน 2564]

⁸⁹ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. 2555, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.ipthailand.go.th/th/กลุ่มบริหารงานบุคคล/item/ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ-พ-ศ-๒๕๕๕.html> [30 เมษายน 2564]

⁹⁰ ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องกำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2502, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://www.ocpb.go.th/download/article/article_20181228115550.pdf [29 เมษายน 2564]

⁹¹ ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2562, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://www.finance.rmuti.ac.th/finance%20law/การเบิกเงินจากคลัง2562.pdf> [29 เมษายน 2564]

ปฏิบัติราชการแบบยืดหยุ่นกรณีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงคุณภาพชีวิตและความปลอดภัยของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ และเห็นชอบตามสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ในการปรับแนวทางประเมิน ส่วนราชการและองค์การมหาชนประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เพื่อรองรับสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และแนวทางการให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้ง ลงวันที่ 19 มีนาคม พ.ศ. 2563⁹²

3.2.2 ตัวอย่างมาตรการทางภาษีในอดีตที่รัฐประกาศใช้ในสถานการณ์ต่างๆ เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ

หากเกิดเหตุการณ์ภัยพิบัติหรือความไม่สงบต่างๆที่เกิดขึ้นในอดีต และส่งผลกระทบต่อเป็นวงกว้างต่อการดำรงชีวิต ความสงบเรียบร้อยของประชาชน หรือผู้ประกอบการ รวมถึงภาครัฐและภาคเอกชน และอาจส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและความมั่นคงของประเทศ มาตรการทางภาษีเป็นอีกมาตรการหนึ่งที่รัฐบาลได้นำมาประกาศใช้ เพื่อช่วยเหลือ เพื่อบรรเทาภาระต่อผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่ปกติดังกล่าว โดยมีตัวอย่างดังต่อไปนี้

กรณีเหตุการณ์มหาอุทกภัยครั้งใหญ่ในปี พ.ศ. 2554 ในประเทศไทย ถือเป็นอุทกภัยครั้งใหญ่ในรอบ 70 ปี⁹³ ซึ่งส่งผลกระทบต่อประชาชนเป็นวงกว้าง หลายจังหวัดบริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา และหลายพื้นที่ในกรุงเทพมหานคร บ้านเรือนเสียหาย จมน้ำ เป็นเวลานาน และกระทบต่อเศรษฐกิจในวงกว้าง การผลิตบางส่วนต้องหยุดชะงักชั่วคราว ส่งผลกระทบเพิ่มเติมต่อการส่งออกที่เริ่มชะลอตัวจากความอ่อนแอของเศรษฐกิจโลก ความเชื่อมั่นภาคเอกชนปรับตัวลดลง ส่งผลให้เศรษฐกิจไทยในไตรมาสที่ 4 ของปี พ.ศ. 2554 มีแนวโน้มหดตัว ทั้งนี้กระทรวงการคลังโดยกรมสรรพากรได้ออกมาตรการทางภาษีเพื่อช่วยเหลือผู้เสียภาษีที่ได้รับผลกระทบดังกล่าว หลายประการ ดังนี้

- 1) มาตรการภาษีเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ โดยการยกเว้นภาษีเงินได้ให้บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล ผู้ประกอบการ สำหรับเงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับบริจาค หรือช่วยเหลือ

⁹² สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน OCSC, แนวทางการให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้งของส่วนราชการ กรณีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2563, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/attachment/article/v63_116-ocsc-announce.pdf [29 เมษายน 2564]

⁹³ ฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย, มหาอุทกภัย 2554 ผลกระทบและแนวโน้มการฟื้นตัว จากการสำรวจผู้ประกอบการ ธันวาคม 2554, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/EconomicConditions/AnalysisBLP/1ThaiFloodSurvey2011.pdf> [30 เมษายน 2564]

เพื่อชดเชยความเสียหาย จากส่วนราชการหรือภาคเอกชน ทั้งนี้ไม่เกิน มูลค่าความเสียหายที่ได้รับ

- 2) มาตรการภาษีเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์อุทกภัย กรณีผู้ประกอบการเป็นบุคคลธรรมดา ให้ยกเว้นภาษีสำหรับเงินได้ที่ได้รับจากการประกอบการตามประเภทเงินได้ที่ 5 6 7 และ 8 เฉพาะส่วนที่เท่ากับจำนวนค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น ตามที่ได้ลงทะเบียนไว้กับหน่วยงานให้ความช่วยเหลือของทางราชการ
- 3) กรณีผู้ประกอบการที่เป็นบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีทรัพย์สินเสียหายหรือสูญหาย หากไม่มีการทำประกันภัยไว้สามารถตัดเป็นรายจ่ายได้ทันที แต่หากมีการทำประกันภัย และได้รับเงินค่าสินไหมทดแทนเพื่อชดเชยความเสียหาย ให้ยกเว้นภาษีสำหรับค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนที่เกินมูลค่าต้นทุนของทรัพย์สินที่หลีกเลี่ยงจากการหักค่าสึกหรอและค่าเสื่อมราคาแล้ว
- 4) การขยายเวลาการยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีอากร กระทรวงการคลังได้อนุมัติให้มีการขยายกำหนดเวลาการยื่นแบบ และชำระภาษีอากรให้กับผู้เสียภาษีที่อยู่ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยในเขตท้องที่ต่าง ๆ และสำหรับพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดอื่นที่ได้รับ ผลกระทบเพิ่มเติม ให้ขยายระยะเวลาการยื่นแบบแสดงรายการ และชำระภาษีสำหรับเดือนกันยายน เดือน ตุลาคม และเดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2554 ออกไปจนถึงวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2554 ยกเว้นเฉพาะการชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลที่จะครบกำหนดยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีภายในเดือนกันยายน-ธันวาคม พ.ศ. 2554 ขยายเวลาการยื่นแบบฯ ได้จนถึงวันที่ 29 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2555 ในกรณีผู้ประกอบการที่มีสำนักงานใหญ่หรือสาขาอยู่ในพื้นที่ที่ประสบ อุทกภัย และมีการยื่นแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม หรือภาษีธุรกิจเฉพาะรวมกัน ให้ยื่นรายการเฉพาะ ในส่วนของสำนักงานใหญ่หรือสาขาที่ไม่ได้รับผลกระทบไปก่อน ส่วนสำนักงานใหญ่หรือสาขาซึ่งอยู่ในเขตที่ได้รับผลกระทบ จะขยายเวลาให้ยื่นแบบเพิ่มเติมได้จนถึงวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2554 โดยไม่ต้องเสียเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม กรณีผู้ประกอบการที่ได้รับอนุมัติให้เก็บเอกสารนอกสถานประกอบการ และสถานที่ ที่เก็บเอกสารอยู่ในพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบ จนไม่สามารถคำนวณภาษีได้ ให้ขยายระยะเวลาการยื่นแบบได้เช่นเดียวกัน
- 5) กรณีหลักฐานเอกสารทางภาษีเสียหายหรือสูญหาย ให้ผู้เสียภาษีดำเนินการ แจ้งความไว้เป็นหลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานีตำรวจท้องที่ เกี่ยวกับรายละเอียดบัญชี

เอกสาร หลักฐานที่เสียหาย หรือสูญหาย และหากมีปัญหาในทางปฏิบัติขอให้หารือกับสำนักงานสรรพากรพื้นที่หรือ สำนักบริหารภาษีธุรกิจขนาดใหญ่ที่รับผิดชอบ

- 6) มาตรการภาษีเพื่อช่วยเหลือด้านอื่น ๆ เช่น กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่มีการช่วยเหลือพนักงานซึ่งได้รับผลกระทบจากอุทกภัยครั้งนี้เป็นการทั่วไป โดยมีระเบียบเกี่ยวกับเงินกองทุนหรือทุนเพื่อเป็นสวัสดิการ การให้ กู้ยืมเงินโดยไม่คิดดอกเบี้ยหรือคิดดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำกว่าราคาตลาด ให้ถือว่ามีเหตุอันสมควร ทั้งนี้ไม่ว่าเงินที่นำมาให้พนักงานกู้ยืมจะเป็นเงินของบริษัทฯหรือกู้ยืมมาเพื่อให้กู้ยืมต่อหรือกรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลจ่ายเงินช่วยเหลือพนักงานที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัยทำให้ทรัพย์สินเสียหายหากบริษัท มีระเบียบเกี่ยวกับเงินกองทุนหรือทุนเพื่อเป็นสวัสดิการ ที่กำหนดไว้ชัดเจน บริษัทสามารถหักค่าใช้จ่ายได้และพนักงานผู้ได้รับเงินช่วยเหลือจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้ด้วย หรือกรณีบริษัทเช่าบ้านให้พนักงานอาศัยเป็นการชั่วคราวเพื่ออำนวยความสะดวก ในการปฏิบัติงานในบริษัทเนื่องจากพนักงานได้รับผลกระทบจากเหตุอุทกภัย แม้บ้านพักอาศัยของพนักงาน ไม่ได้อยู่ในเขตอุทกภัย บริษัทสามารถหักเป็นรายจ่ายได้และไม่ถือเป็นประโยชน์เพิ่มของพนักงาน⁹⁴

กรณีเหตุการณ์ธรณีพิบัติภัย แผ่นดินไหวและคลื่นยักษ์สึนามิในพื้นที่ 6 จังหวัดภาคใต้ อันได้แก่ ภูเก็ต กระบี่ ระนอง พังงา ตรัง และสตูล ในปี พ.ศ. 2547 ซึ่งได้ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินเป็นอย่างมาก กรมสรรพากรได้ออกมาตรการช่วยเหลือผู้เสียหายที่ได้รับผลกระทบดังกล่าวหลายประการ ดังนี้

- 1) การบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรณีพิบัติ บุคคลธรรมดาที่บริจาคเงินให้ส่วนราชการโดยตรง หรือให้ส่วนราชการโดยผ่านเอกชน โดยมีหนังสือรับรองจากราชการว่าเป็นการบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยใน 6 จังหวัดภาคใต้ สามารถนำหลักฐานดังกล่าวมาหักเป็นค่าลดหย่อนในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปีได้ตามที่บริจาคจริง ทั้งนี้สิทธิดังกล่าวจะต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้หลังหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนอื่นๆ
- 2) สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลต่างๆ ที่มีหน้าที่เสียภาษีเงินได้นิติบุคคลจากกำไรสุทธิประจำปี หากมีการบริจาคเงินหรือสิ่งของให้ส่วนราชการโดยตรงหรือให้กับส่วนราชการโดยผ่านเอกชน และมีหนังสือรับรองจากราชการว่าเป็นการบริจาคเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยใน 6 จังหวัดภาคใต้ หรือกรณี มีหลักฐานการบริจาคที่ผ่านการอนุมัติจาก

⁹⁴ กรมสรรพากร, คำชี้แจงเกี่ยวกับมาตรการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติอุทกภัย 2554, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.rd.go.th/fileadmin/download/RDGuideThaiflood.pdf>, [30 เมษายน 2564]

กรมสรรพากรแล้วก็สามารถนำหลักฐานที่ทางราชการออกให้ดังกล่าว มาหักเป็นรายจ่าย ในการคำนวณภาษีเงินได้นิติบุคคลได้ โดยถือว่าเป็นการบริจาค เพื่อสาธารณประโยชน์ โดยหักเป็นรายจ่ายได้ตามที่ได้จ่ายจริง โดยไม่เกินร้อยละ 2 ของกำไรสุทธิในปี ที่มีการบริจาค่นั้น

- 3) ในกรณีที่ผู้ประกอบการจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มได้นำทรัพย์สิน สินค้า หรือบริการ ของตนเอง บริจาคให้ส่วนราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยใน 6 จังหวัดภาคใต้ กรมสรรพากรถือว่าการบริจาดดังกล่าวเป็นเหตุอันสมควร ทรัพย์สิน สินค้า หรือบริการ ของตนเองดังกล่าว จึงไม่ต้องถือเป็นรายได้เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล และไม่นับรวม ค่ารวมเป็นฐานเพื่อเสียภาษีมูลค่าเพิ่ม
- 4) การช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรณีพิบัติโดยตรง มาตรการขยายเวลาการยื่นแบบ แสดงรายการภาษีให้กับผู้ประกอบการที่ได้รับความเสียหายจากกรณีพิบัติใน 6 จังหวัด ภาคใต้ตามพื้นที่ที่ได้รับผลเสียหาย สำหรับภาษีหัก ณ ที่จ่าย ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษี ธุรกิจเฉพาะ โดยให้นำรายได้ในเดือนธันวาคม พ.ศ. 2547 มกราคม พ.ศ. 2548 และ กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2548 โดยให้ไปยื่นพร้อมกับรายได้ของเดือนมีนาคม พ.ศ. 2548 ที่ต้องยื่นเดือนเมษายน พ.ศ. 2548
- 5) กรณีบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล มีทรัพย์สินเสียหายโดยที่ทรัพย์สินดังกล่าว ยังหักค่าสึกหรอและ ค่าเสื่อมราคาไม่หมด ก็ให้สามารถนำส่วนที่ยังหักไม่หมดดังกล่าว เป็นรายจ่ายได้ทั้งจำนวน ซึ่งหากมีรายได้น้อยหรือไม่มีรายได้แต่มีรายจ่ายดังกล่าวสูง ก็อาจทำให้ไม่มีกำไร และไม่ต้องเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลประจำปี และถ้าหากยังมีผล ขาดทุนสะสมเกิดขึ้นก็ยังนำไปถือเป็นรายจ่ายในปีถัดไปได้อีกด้วย
- 6) กรณีบุคคลธรรมดาที่มีหน้าทำงานหรือกิจการที่ทำในพื้นที่ที่ประสบภัยใน 6 จังหวัด ภาคใต้ และ ได้รับความเสียหายจากกรณีดังกล่าว หากได้มีการขึ้นทะเบียนกับศูนย์ หรือหน่วยงานช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากทางราชการแล้ว ก็จะได้รับสิทธิยกเว้นภาษี สำหรับเงินได้ที่ได้รับ โดยยกเว้นให้เท่ากับมูลค่าความเสียหาย ซึ่งมีค่าเสมือนการยอมให้ หักเป็นรายจ่ายได้เท่ากับมูลค่าที่เสียหายได้นั้นเอง
- 7) กรณีที่ผู้เสียหายจากกรณี พิบัติมีการขอคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม กรมสรรพากร ได้มีการพิจารณาเร่งรัดการคืนภาษีมูลค่าเพิ่มให้อย่างรวดเร็ว⁹⁵

⁹⁵ กรมสรรพากร, เลขที่ข่าว พชส. 8/2548 เรื่อง กรมสรรพากร เต็มที่ เต็มน้ำใจ ช่วยเหลือผู้ประสบภัยกรณีพิบัติ วันที่แถลง ข่าว 6 มกราคม พ.ศ. 2548, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.rd.go.th/22331.html> [30 เมษายน 2564]

อย่างไรก็ตาม มาตรการทางภาษีดังกล่าว เป็นมาตรการที่รัฐใช้เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤติ แต่ยังไม่ใช่วิธีที่จูงใจให้ผู้ประกอบการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมตามแนวนโยบายของรัฐ โดยในกรณีหลังนั้น มีตัวอย่างการออกมาตรการภาษีที่รัฐใช้จูงใจผู้ประกอบการทำในสิ่งที่รัฐต้องการส่งเสริม ดังเช่น

กรณีรัฐต้องการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้พิการให้ดีขึ้น พึ่งพาตนเองได้ และเพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้แก่คนพิการอันจะทำให้มีเงินเพื่อใช้ดำรงชีพเพิ่มขึ้น รวมทั้งรัฐต้องการจูงใจภาคเอกชนและสนับสนุนในนายจ้างหรือผู้ประกอบการได้มีการจ้างคนพิการเข้าทำงานเพิ่มขึ้น และดำเนินการให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มาตรการภาษีที่รัฐประกาศใช้เพื่อจูงใจผู้ประกอบการให้ปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าว มีสาระสำคัญดังนี้

- 1) ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับเงินได้พึงประเมินที่ผู้มีเงินได้เป็นคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ซึ่งเป็นผู้อยู่ในประเทศไทย และมีอายุไม่เกิน 65 ปีบริบูรณ์ในภาษีที่ได้รับ เฉพาะส่วนที่ไม่เกิน 190,000 บาทในภาษีนั้น
- 2) องค์กรเอกชนที่มีรายจ่ายในการจัดให้คนพิการได้รับสิทธิประโยชน์ตามมาตรา 20 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. 2550 มีสิทธินำรายจ่ายดังกล่าว มาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้ 2 เท่าแต่เมื่อรวมกับรายจ่ายเพื่อสนับสนุนการศึกษา ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของเงินได้สุทธิ (กรณีภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา) และหรือรายจ่ายในการจัดสร้างและการบำรุงรักษาสถานเด็กเล่นสวนสาธารณะ หรือสนามกีฬาฯ แลว ต้องไม่เกินร้อยละ 10 ของกำไรสุทธิก่อนหักรายจ่ายเพื่อการกุศลสาธารณะหรือเพื่อการสาธารณประโยชน์และรายจ่ายเพื่อการศึกษาหรือเพื่อการกีฬา (กรณีภาษีเงินได้นิติบุคคล)
- 3) นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการที่จ้างคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ เขาทำงานมากกว่าร้อยละ 60 ของลูกจ้างในสถานประกอบการ โดยมีระยะเวลาจ้างเกินกว่า 180 วัน ในภาษีในรอบระยะเวลาบัญชีใด มีสิทธินำรายจ่ายในการจ้างคนพิการ มาเป็นรายจ่ายในการคำนวณภาษีเงินได้เพิ่มขึ้นอีก 1 เท่าจากเดิมที่กฎหมายในปัจจุบันให้ถือเป็นรายจ่ายได้ 2 เท่า⁹⁶

⁹⁶ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง, ข่าวกระทรวงการคลัง ฉบับที่ 134/2553 วันที่ 17 พฤศจิกายน 2553, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: http://www1.mof.go.th/home/Press_release/News2010/134.pdf [30 เมษายน 2564]

3.2.3 มาตรการทางภาษีเพื่อเยียวยาผู้ประกอบการจากผลกระทบของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ขยายวงกว้างขึ้น โดยเฉพาะการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องของจำนวนผู้ติดเชื้อในประเทศไทย ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม รวมทั้งมาตรการการควบคุมการแพร่ระบาด การสั่งปิดสถานที่เป็นการชั่วคราวหรือเปิดบริการภายใต้ข้อจำกัดต่างๆ เช่น ห้างสรรพสินค้า ธุรกิจร้านอาหาร ร้านสะดวกซื้อ รวมถึงการระงับการให้บริการของสถานบริการต่าง ๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และปริมณฑล และการงดจัดกิจกรรมอีกหลายอย่าง เช่น กิจกรรมด้านบันเทิง งานอบรมสัมมนา การแสดงสินค้า เป็นต้น ซึ่งส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตของประชาชน มาตรการทางภาษีเป็นมาตรการที่สำคัญมาตรการหนึ่ง ที่นำมาปรับใช้เพื่อบรรเทาผลกระทบ และลดภาระของผู้ประกอบการจากการแพร่ระบาดดังกล่าว

คณะรัฐมนตรีจึงได้มีมติเมื่อวันที่ 17 มีนาคม พ.ศ. 2563 เห็นชอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงกระทรวงการคลัง จัดทำมาตรการให้ความช่วยเหลือเยียวยาที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจจาก การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และให้เศรษฐกิจไทยขับเคลื่อนต่อไปได้ กระทรวงการคลังรับผิดชอบดูแลเศรษฐกิจไทยในภาพรวม ตระหนัก รับทราบ และเข้าใจถึงความยากลำบากของประชาชนชาวไทยทุกภาคส่วน จึงได้ออกมาตรการดูแลและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบทั้งประชาชนและผู้ประกอบการอย่างเร่งด่วน โดยยึดหลักการเดิม “ทันการณ์ ตรงเป้าหมาย และชั่วคราวตามจำเป็น” เพื่อแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายให้ประชาชน รวมถึงบรรเทาผลกระทบและเสริมสภาพคล่องให้ ผู้ประกอบการ สามารถผ่านพ้น วิกฤตความยากลำบากไปได้⁹⁷

กรมสรรพากรผลักดันมาตรการภาษีและการเร่งคืนภาษี เยียวยาผลกระทบจากเหตุการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต่อเศรษฐกิจไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งอยู่บนหลักปฏิบัติ 4 ประการ ได้แก่ “เลื่อน เร่ง ลด และแรงจูงใจ”⁹⁸ ซึ่งมาตรการทางภาษีเพื่อบรรเทาผลกระทบความเดือนร้อนของผู้ประกอบการ สรุปได้ดังนี้

⁹⁷ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง, ข่าวกระทรวงการคลัง ฉบับที่ 26/2563 วันที่ 24 มีนาคม 2563, [ออนไลน์], : <https://www.mof.go.th/th/view/attachment/file/3134393130/ข่าว%20แถลง%20กระทรวงการคลัง%20ฉบับที่%2026-2563%20%28มาตรการดูแลและเยียวยาผลกระทบจากไวรัสโคโรนา%20%28COVID-19%29%20...%29.pdf> [30 เมษายน 2564]

⁹⁸ กรมสรรพากร, Revenue Department News เลขที่ข่าว ปชส.34/2563 วันที่แถลงข่าว 25 พฤษภาคม 2563 เรื่อง สรรพากรช่วยบุคคลและผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ผ่านมาตรการภาษีต่างๆ มูลค่ากว่าแสนล้านบาท, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://www.rd.go.th/fileadmin/user_upload/news/news34_2563.pdf [30 เมษายน 2564]

ตารางที่ 1 แสดงมาตรการทางภาษีเพื่อเยียวยาผู้ประกอบการจากผลกระทบของการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

วันที่ออกมาตรการ	มาตรการทางภาษี	รายละเอียด
10 มีนาคม 2563	ปรับลดอัตราภาษีหัก ณ ที่จ่าย	โดยแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ (1) ลดจากร้อยละ 3 เหลือร้อยละ 1.5 สำหรับการจ่ายเงินได้พึงประเมินด้วยวิธีการใดก็ได้ ⁹⁹ ระหว่างวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2563 – 30 กันยายน พ.ศ. 2563 (2) ลดจากร้อยละ 3 เหลือร้อยละ 2 ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2563 – 31 ธันวาคม พ.ศ. 2564 ที่กระทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ (e-Withholding Tax) เท่านั้น ¹⁰⁰
10 มีนาคม 2563	เร่งคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม	เร่งเพิ่มสภาพคล่องผู้ส่งออกที่ดีโดยคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) ภายใน 15 วัน ในกรณียื่นแบบภาษีทางอินเทอร์เน็ต จากปกติใช้เวลา 30 วัน และกรณียื่นเอกสารแบบปกติ จะคืนภายใน 45 วัน จากปกติใช้เวลา 60 วัน ¹⁰¹

⁹⁹ ศูนย์สารนิเทศสรรพากร กรมสรรพากร, ถามตอบมาตรการภาษีช่วงโควิด-19 ภาษีเงินได้นิติบุคคล ปรับปรุงล่าสุด 10 มกราคม 2564, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.rd.go.th/62194.html> [30 เมษายน 2564]

¹⁰⁰ กฎกระทรวง ฉบับที่ 361 (พ.ศ. 2563) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยภาษีเงินได้

¹⁰¹ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง, ข่าวกระทรวงการคลัง ฉบับที่ 26/2563 วันที่ 24 มีนาคม 2563, [ออนไลน์], : <https://www.mof.go.th/th/view/attachment/file/3134393130/ข่าวแถลงกระทรวงการคลังฉบับที่%2026-2563%20%28มาตรการดูแลและเยียวยาผลกระทบจากไวรัสโคโรนา%20%28COVID-19%29%20...%29.pdf> [30 เมษายน 2564] หน้า 7

วันที่ออกมาตรการ	มาตรการทางภาษี	รายละเอียด
24 มีนาคม 2563	เลื่อนเวลาการชำระภาษีเงินได้นิติบุคคล และการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี	มาตรการเลื่อนเวลาการชำระภาษีเงินได้นิติบุคคล และการยื่นแบบ รอบระยะเวลาบัญชีปี พ.ศ. 2562 (ภ.ง.ด. 50) จากเดิมที่ต้องยื่นในเดือนเมษายน ถึงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2563 เป็นถึงวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2563 และเลื่อนการยื่นแบบ รอบระยะเวลาบัญชีปี พ.ศ. 2563 (ภ.ง.ด. 51) จากเดิมที่ต้องยื่นในเดือนกรกฎาคมถึงเดือนกันยายน พ.ศ. 2563 เป็นถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2563 ¹⁰²
24 มีนาคม 2563	เลื่อนเวลาการชำระภาษีเงินได้นิติบุคคล และการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี	โดยเลื่อนเวลาการยื่นแบบแสดงรายการนำส่ง และชำระภาษีทุกประเภทที่กรมสรรพากรจัดเก็บ เช่น ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ เป็นต้น ให้แก่ (1) ผู้ประกอบการที่ต้องปิดสถานประกอบการ ตามคำสั่งของทางราชการ เช่น กระทรวงมหาดไทย องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงสาธารณสุข (2) ผู้ประกอบการอื่น ๆ ที่ได้รับผลกระทบ จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เฉพาะที่มีเหตุอันสมควร ให้เลื่อนเวลาออกไป โดยกระทรวงการคลังจะพิจารณาเป็นรายกรณี ¹⁰³

¹⁰² สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง, ข่าวกระทรวงการคลัง ฉบับที่ 26/2563 วันที่ 24 มีนาคม 2563, [ออนไลน์], : <https://www.mof.go.th/th/view/attachment/file/3134393130/ข่าวแถลงกระทรวงการคลังฉบับที่%2026-2563%20%28มาตรการดูแลและเยียวยาผลกระทบจากไวรัสโคโรนา%20%28COVID-19%29%20...%29.pdf>, [30 เมษายน 2564] หน้า 3

¹⁰³ เรื่องเดียวกัน หน้า 4.

วันที่ออกมาตรการ	มาตรการทางภาษี	รายละเอียด
24 มีนาคม 2563	ขยายเวลาการชำระภาษีให้แก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมสินค้า น้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน	กรมสรรพสามิตให้ผู้ประกอบอุตสาหกรรมน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน จากเดิมยื่นขอชำระภาษีภายใน 10 วัน เป็นภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดจากเดือนที่นำสินค้าออกจากโรงอุตสาหกรรมหรือคลังสินค้า ทัณฑ์บน โดยให้ดำเนินการดังกล่าวเป็นระยะเวลา 3 เดือน (เมษายน – มิถุนายน พ.ศ. 2563) ¹⁰⁴
24 มีนาคม 2563	ขยายเวลาการยื่นแบบแสดงรายการภาษีพร้อมกับชำระภาษีของการประกอบกิจการสถานบริการ	เพื่อบรรเทาภาระภาษีแก่ผู้ประกอบการสถานบันเทิงที่ได้รับผลกระทบจากการให้ปิดสถานที่ที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาดที่มีคนแออัด กรมสรรพสามิตขยายเวลาการยื่นแบบรายการภาษีพร้อมกับชำระภาษีของการประกอบกิจการสถานบริการ โดยให้ยื่นแบบรายการและชำระภาษีภายในวันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2563
24 มีนาคม 2563	ยกเว้นอากรขาเข้าของที่ใช้รักษา วินิจฉัย หรือป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	ยกเว้นอากรขาเข้าของที่ใช้รักษา วินิจฉัย หรือป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามรายการที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด ตั้งแต่วันที่ประกาศกระทรวงการคลังมีผลบังคับใช้จนถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2563 เพื่อให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึงการรักษา วินิจฉัย หรือป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้มากขึ้น
24 มีนาคม 2563	มาตรการทางภาษีอากรและค่าธรรมเนียมเพื่อสนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้	เพื่อช่วยเร่งให้การปรับโครงสร้างหนี้ของผู้ได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สามารถดำเนินการได้รวดเร็วขึ้น มีมาตรการดังนี้ (1) ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคลให้แก่ลูกหนี้ สำหรับเงินได้ที่ได้จากการปลดหนี้ของเจ้าหนี้ (2) ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติ

¹⁰⁴ เรื่องเดียวกัน หน้า 4.

วันที่ออกมาตรการ	มาตรการทางภาษี	รายละเอียด
		บุคคล ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะและอากรแสตมป์ให้แก่ลูกหนี้และเจ้าหนี้สำหรับเงินได้ที่ได้จากการโอนทรัพย์สิน การขายสินค้าหรือการให้บริการ และการกระทำตราสารอันเนื่องมาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ (3) ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีธุรกิจเฉพาะและอากรแสตมป์ให้แก่ลูกหนี้สำหรับเงินได้ที่ได้จากการโอนอสังหาริมทรัพย์ที่จำนองเป็นประกันหนี้ของเจ้าหนี้ให้แก่ผู้อื่นซึ่งมิใช่เจ้าหนี้ และการกระทำตราสารอันเนื่องมาจากการโอนอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าว และ (4) ผ่อนปรนหลักเกณฑ์การจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้สำหรับหนี้ที่เจ้าหนี้ปลดให้แก่ลูกหนี้โดยไม่ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ปกติ ทั้งนี้สำหรับการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2563 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2564¹⁰⁵
24 มีนาคม 2563	ลดค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมการโอนและการจำนองอสังหาริมทรัพย์ตามประมวลกฎหมายที่ดิน และห้องชุดตามกฎหมายว่าด้วยอาคารชุด	ลดค่าจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเหลือร้อยละ 0.01 (จากร้อยละ 2) สำหรับกรณีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ โดยมีผลตั้งแต่วันที่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2564 ¹⁰⁶

¹⁰⁵ เรื่องเดียวกัน หน้า 5.

¹⁰⁶ เรื่องเดียวกัน หน้า 5.

วันที่ออกมาตรการ	มาตรการทางภาษี	รายละเอียด
24 มีนาคม 2563	หักรายจ่ายดอกเบี้ย เพิ่มได้ 1.5 เท่าสำหรับ ธุรกิจเอสเอ็มอี ที่เข้าร่วมมาตรการ เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ	ลดภาระดอกเบี้ยจ่ายให้แก่ธุรกิจเอสเอ็มอีที่เข้าร่วม มาตรการเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ (ซอฟต์โลน) ของรัฐบาล โดยสามารถหักรายจ่ายดอกเบี้ยเพิ่มได้ 1.5 เท่า สำหรับการจ่ายดอกเบี้ยในช่วงตั้งแต่เดือน เมษายน พ.ศ. 2563 - ธันวาคม พ.ศ. 2563 ¹⁰⁷
24 มีนาคม 2563	นำรายจ่ายค่าจ้าง พนักงานมาหักรายจ่าย ได้ 3 เท่า	เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ธุรกิจเอสเอ็มอีมีการจ้างงาน อย่างต่อเนื่อง ดังนั้น สามารถนำรายจ่ายค่าจ้าง พนักงานมาหักรายจ่ายได้ 3 เท่า สำหรับรายจ่าย ค่าจ้างตั้งแต่เดือน เมษายน พ.ศ. 2563 - กรกฎาคม พ.ศ. 2563 โดยจำนวนลูกจ้างต้องไม่น้อยกว่าจำนวน ลูกจ้าง ณ วันสุดท้ายของเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 ¹⁰⁸
24 มีนาคม 2563	ปรับลดอัตราภาษี สรรพสามิตน้ำมัน เชื้อเพลิง สำหรับ เครื่องบินไอพ่น ของสายการบินที่เป็น เที่ยวบิน ภายในประเทศ	มาตรการดูแลสายการบินที่เป็นเที่ยวบิน ภายในประเทศ โดยการปรับลดอัตราภาษี สรรพสามิตน้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับเครื่องบินไอพ่น จาก 4.726 บาทต่อลิตร เป็น 0.20 บาทต่อลิตร จนถึงวันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2563 ¹⁰⁹ และคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบตามข้อเสนอ ของกระทรวงการคลังในการขยายเวลาการปรับลด อัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับ เครื่องบินไอพ่น ออกไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2564 ¹¹⁰

¹⁰⁷ เรื่องเดียวกัน หน้า 6.

¹⁰⁸ เรื่องเดียวกัน หน้า 7.

¹⁰⁹ เรื่องเดียวกัน หน้า 11.

¹¹⁰ รัฐบาลไทย, ข่าวกรมสรรพสามิต ฉบับที่ 19/2564 วันที่ 21 เมษายน 2564 เรื่อง สรรพสามิตขยายเวลาปรับลดอัตรา
ภาษีน้ำมัน สำหรับเครื่องบินไอพ่น ออกไปอีกจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2564 ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการกรม
กรมสรรพสามิต, [ออนไลน์], : <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/41059> [30 เมษายน 2564]

วันที่ออกมาตรการ	มาตรการทางภาษี	รายละเอียด
26 มกราคม 2564	ขยายเวลาการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย และภาษีมูลค่าเพิ่ม ผ่านอินเทอร์เน็ต ได้รับสิทธิขยายเวลาถึงสิ้นเดือนของเดือนที่ต้องยื่นแบบ	คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 26 มกราคม พ.ศ. 2564 เห็นชอบ การขยายเวลาการยื่นแบบฯ และชำระภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย (แบบ ภ.ง.ด. 1 แบบ ภ.ง.ด. 2 แบบ ภ.ง.ด.3 แบบ ภ.ง.ด. 53 และแบบ ภ.ง.ด. 54) และภาษีมูลค่าเพิ่ม (แบบ ภ.พ.30 และแบบ ภ.พ.36) เฉพาะผู้ที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีผ่านอินเทอร์เน็ต โดยสามารถยื่นแบบแสดงรายการ และชำระภาษีได้จนถึงวันสุดท้ายของเดือนที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการ ¹¹¹
30 เมษายน 2564	ขยายเวลายื่นแบบภาษีเงินได้นิติบุคคลทางออนไลน์ และชำระภาษีสำหรับแบบ ภ.ง.ด. 50 และ ภ.ง.ด. 55 ของรอบระยะเวลาบัญชีปี 2563 ออกไปเป็นวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2564	โดยกรมสรรพากรได้ประกาศขยายกำหนดเวลา ยื่นแบบแสดงรายการและชำระภาษีเงินได้นิติบุคคล สำหรับแบบ ภ.ง.ด. 50 และ ภ.ง.ด. 55 ของรอบระยะเวลาบัญชีปี 2563 ที่ต้องยื่นผ่านอินเทอร์เน็ตภายในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564 ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2564 ออกไปเป็นภายในวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2564 โดยต้องยื่นแบบแสดงรายการภาษีผ่านทางอินเทอร์เน็ตเท่านั้น และขยายกำหนดเวลายื่นแบบรายงานประจำปี สำหรับบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ที่มีความสัมพันธ์กันตามมาตรา 71 ทวิ แห่งประมวลรัษฎากร (Disclosure Form) ของรอบระยะเวลาบัญชีปี 2563 ที่ต้องดำเนินการผ่านทางอินเทอร์เน็ต ภายในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564

¹¹¹ กรมสรรพากร, Revenue Department News เลขที่ข่าว ปชส. 23/2564 วันที่แถลงข่าว 19 เมษายน 2564 เรื่อง สรรพากรแจ้งการยื่นแบบฯ ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย และภาษีมูลค่าเพิ่ม ผ่านอินเทอร์เน็ต ได้รับสิทธิขยายเวลาถึงสิ้นเดือนของเดือนที่ต้องยื่นแบบ ช่วยลดความเสี่ยงจาก COVID-19 และเพิ่มสภาพคล่องทางการเงิน, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://www.rd.go.th/fileadmin/user_upload/news/2564thai/news23_2564.pdf [30 เมษายน 2564]

วันที่ออกมาตรการ	มาตรการทางภาษี	รายละเอียด
		ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2564 ออกไปเป็นภายในวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2564 โดยต้องยื่นแบบรายงานประจำปีผ่านทางระบบอินเทอร์เน็ตเท่านั้น ¹¹²

จะเห็นได้ว่ามาตรการทางภาษีที่รัฐบาลประกาศใช้ตั้งที่กล่าวมาข้างต้น เป็นไปเพื่อประโยชน์ในการป้องกัน ลดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่กำลังเป็นปัญหาในประเทศไทย และเพื่อช่วยเหลือบรรเทาผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดดังกล่าว แต่มาตรการทางภาษีดังกล่าว ยังมีได้มีมาตรการทางภาษีที่ออกมาเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้ประกอบการจัดให้พนักงาน Work From Home โดยตรง

อย่างไรก็ตามมีมาตรการของภาครัฐเพื่อสนับสนุนการ Work From Home ซึ่งมีใช้มาตรการทางภาษี มีรายละเอียด ดังนี้

เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งส่งผลกระทบเป็นวงกว้างต่อระบบเศรษฐกิจในหลายส่วนทั้งภาคครัวเรือน ธุรกิจ และอุตสาหกรรม โดยคาดว่า จะมีประชาชนจำนวนมากย้ายถิ่นฐานกลับไปยังภูมิลำเนา รวมถึงการทำงานภายในที่พักอาศัย (Work From Home) ทำให้การใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัยเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะผู้ใช้ไฟฟ้าที่เคยได้รับสิทธิค่าไฟฟ้าฟรี จำนวน 50 หน่วยไม่ต้องชำระค่าไฟฟ้าจะไม่ได้รับสิทธิดังกล่าว เป็นผลให้มีภาระต้องชำระค่าไฟฟ้า ซึ่งในสภาพเศรษฐกิจปัจจุบันผู้ใช้ไฟฟ้ากลุ่มดังกล่าว อาจไม่สามารถชำระค่าไฟฟ้าได้ กระทรวงมหาดไทยจึงได้มีข้อเสนอมาตรการช่วยเหลือผู้ใช้ไฟฟ้าที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพิ่มเติม และคณะรัฐมนตรีเห็นชอบในหลักการมาตรการช่วยเหลือผู้ใช้ไฟฟ้าที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอดังนี้

1. เห็นชอบกำหนดนโยบายมาตรการค่าไฟฟ้าฟรีกับผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัย ที่ติดตั้งมิเตอร์ไม่เกิน 5 แอมป์ (ประเภทที่ 1.1 ของการไฟฟ้านครหลวง และประเภทที่ 1.1.1 ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค) จาก 50 หน่วยต่อเดือนเป็น 90 หน่วยต่อเดือน โดยมอบหมายให้คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานดำเนินการโดยให้ใช้เงิน

¹¹² กรมสรรพากร, Revenue Department News เลขที่ข่าว ปชส. 26/2564 วันที่แถลงข่าว 30 เมษายน 2564 เรื่อง สรรพากรช่วยเหลือผู้ประกอบการ ขยายเวลายื่นแบบภาษีเงินได้นิติบุคคลทางออนไลน์ ออกไปเป็น 30 มิ.ย. นี้, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : https://www.rd.go.th/fileadmin/user_upload/news/2564thai/news26_2564.pdf [1 พฤษภาคม 2564]

เรียกคืนรายได้เพื่อให้การไฟฟ้ามีฐานะการเงินตามเกณฑ์ที่กำหนดมาเป็นแหล่งเงินในการสนับสนุนการดำเนินการ

2. เห็นชอบการขยายระยะเวลาการชำระค่าไฟฟ้าให้ผู้ที่ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัยที่ติดตั้งมิเตอร์ไม่เกิน 5 แอมป์ (ประเภทที่ 1.1 ของการไฟฟ้านครหลวง และประเภทที่ 1.1.1 ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค) เป็นระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือนของแต่ละรอบบิลสำหรับใบแจ้งค่าไฟฟ้าประจำเดือนเมษายน ถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2563 โดยให้การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย ขยายระยะเวลาการชำระค่าไฟฟ้า ให้การไฟฟ้านครหลวง และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคโดยไม่มีเงื่อนไข

การดำเนินมาตรการดังกล่าวจะเป็นการช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนให้กับประชาชนผู้ใช้ไฟฟ้า ตามมาตรการ Work From Home เป็นวงเงินประมาณ 9,375 ล้านบาท

ตารางที่ 2 แสดงผลประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับจากมาตรการค่าไฟฟ้าฟรี และขยายระยะเวลาการชำระค่าไฟ

มาตรการ	ระยะเวลา	ผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับประชาชน	จำนวนประชาชนที่ได้รับประโยชน์
1. ค่าไฟฟ้าฟรี	3 เดือน (เดือนเมษายน – มิถุนายน 2563)	รวม 3,029 ล้านบาท (กฟน. 74 ล้านบาท กฟภ. 2,955 ล้านบาท)	รวม 6.435 ล้านราย (กฟน. 205,272 ราย กฟภ. 6.23 ล้านราย)
2. ขยายระยะเวลาการชำระค่าไฟฟ้า	3 เดือน (เดือนเมษายน – มิถุนายน 2563)	รวม 6,346 ล้านบาท กฟน. 301 ล้านบาท กฟภ. 6,045 ล้านบาท	รวม 4.265 ล้านราย กฟน. 165,567 ราย กฟภ. 4.1 ล้านราย
รวมทั้งสิ้น		9,375 ล้านบาท	

แหล่งที่มา : รัฐบาลไทย สรุปรายการประชุมคณะรัฐมนตรี¹¹³

จากการศึกษามาตรการเกี่ยวกับการระบาดของไวรัสโคโรนา 2019 ที่ทางภาครัฐได้ออกมา พบว่า ยังไม่มีการใช้มาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน จากการทำงานที่สำนักงาน มาเป็นการทำงานแบบ Work from Home ดังนั้นผู้วิจัย

¹¹³ รัฐบาลไทย, สรุปรายการประชุมคณะรัฐมนตรี วันพุธที่ 8 เมษายน 2563 [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/28560> [2 พฤษภาคม 2564]

จึงได้ศึกษามาตรการทางภาษีที่ส่งเสริมให้ผู้ประกอบการทำงานแบบ Work from Home
ที่ใช้ในต่างประเทศในบทต่อไป

บทที่ 4

มาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจัดให้ Work From Home ในต่างประเทศ

ในส่วนต่อไปนี้อาจได้ศึกษาถึงมาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุน Work From Home ของประเทศสหราชอาณาจักร เนื่องจากประเทศสหราชอาณาจักรมีกฎหมายรองรับและมีการกำหนดระเบียบปฏิบัติชัดเจน สำหรับการ Work From Home โดยรัฐสามารถจูงใจให้ผู้ประกอบการสนับสนุนให้พนักงาน Work From Home และนำมาปฏิบัติได้จริง อีกทั้งถือเป็นการยับยั้งการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติในอนาคตหากการ Work From Home ถือเป็นความปกติใหม่ของสังคม

4.1 มาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจัดให้ Work From Home ของประเทศสหราชอาณาจักร

จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานของคนในสังคม โดยปรับเปลี่ยนจากการทำงานในสถานประกอบการของนายจ้างมาเป็นการทำงานในรูปแบบ Work From Home ประเทศสหราชอาณาจักรมีนโยบายสนับสนุนและส่งเสริมให้พนักงานทำงานจากที่บ้าน และได้ออกระเบียบกฎหมายที่ชัดเจน รวมถึงมาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนให้พนักงาน Work From Home ดังนั้น ผู้วิจัยขอกำหนดเงื่อนไขของการ Work From Home ให้หมายถึงการทำงานที่บ้านของพนักงานแทนสถานประกอบการของนายจ้าง อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โดยไม่รวมถึงการนำงานจากสถานประกอบการไปทำต่อที่บ้านของพนักงานในช่วงเวลาหลังเลิกงาน) ซึ่งทำให้รัฐบาลได้บังคับใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อลดการแพร่ระบาด และมีผลกระทบโดยตรงต่อภาคธุรกิจและประชาชน ทำให้บางสถานประกอบการถูกปิดชั่วคราว พนักงานไม่สามารถเดินทางไปทำงานที่สถานประกอบการได้ ผู้ประกอบการ จึงขอความร่วมมือให้พนักงาน Work From Home และรวมถึงกรณีที่พนักงานมีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อและแพร่กระจายเชื้อ จากการสัมผัสกับกลุ่มผู้ติดเชื้อและอาจส่งต่อการแพร่ระบาดของเชื้อโรคได้ ดังนั้นพนักงานต้องดำเนินการกักตัวที่บ้าน เพื่อสังเกตอาการตามคำแนะนำของกระทรวงสาธารณสุข และไม่สามารถเดินทางไปทำงานที่สำนักงานได้ มิได้รวมถึงกรณีที่บุคคล Work From Home ตามปกติอยู่แล้ว แม้มิใช่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019¹¹⁴ โดยมาตรการทางภาษีที่รัฐบาลสนับสนุนสำหรับการ Work From Home มีดังนี้

---

¹¹⁴ UK Government (GOV.UK), Guidance Check which expenses are taxable if your employee works from home due to coronavirus (COVID-19), [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.gov.uk/guidance/check-which->

1. รายจ่ายเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์สำนักงานและเครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงาน

การทำงานจากที่บ้าน พนักงานมีความจำเป็นต้องใช้คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงอุปกรณ์สำนักงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความพร้อมและสามารถ Work From Home ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นรายจ่ายอันเนื่องกับอุปกรณ์เหล่านี้บริษัทสามารถจัดเตรียมให้พนักงานได้ หรือในกรณีที่พนักงานได้จ่ายล่วงหน้าไปก่อนแล้ว พนักงานสามารถนำรายจ่ายดังกล่าวมาขอเบิกชดเชยกับบริษัทได้ตามความจำเป็น โดยมีเงื่อนไขและรายละเอียดดังนี้

- 1) โทรศัพท์มือถือและซิมการ์ด โดยจำกัด 1 เครื่องต่อพนักงาน 1 คน และหากพนักงานนำโทรศัพท์มือถือและซิมการ์ดดังกล่าวไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัวของพนักงานก็ไม่ถือว่าผิดเงื่อนไข
- 2) ค่าสัญญาณอินเทอร์เน็ต สำหรับกรณีที่พนักงานยังไม่เคยมีอินเทอร์เน็ตที่บ้านมาก่อน และจำเป็นต้องมีเพื่อการ Work From Home เท่านั้น หากพนักงานมีอินเทอร์เน็ตมาก่อนแล้ว จะไม่เข้าเงื่อนไขการเบิกชดเชยนี้
- 3) คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการทำงานเป็นหลัก
- 4) อุปกรณ์สำนักงานและเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นสำหรับ Work From Home อย่างไรก็ตามอุปกรณ์สำนักงานเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการอนุมัติจากบริษัทล่วงหน้าจึงจะสามารถเบิกชดเชยได้¹¹⁵

หากพนักงานได้จ่ายชำระรายจ่ายเหล่านี้ไปก่อนล่วงหน้า พนักงานสามารถนำรายจ่ายดังกล่าวมาเบิกชดเชยจากบริษัทได้ โดยเบิกตามจำนวนที่จ่ายจริงและจะต้องมีเอกสารประกอบการเบิกจ่าย เช่น ใบเสร็จรับเงินและเอกสารที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ โดยบริษัทสามารถนำรายจ่ายเหล่านี้มาบันทึกเป็นทรัพย์สินหรือรายจ่ายของบริษัทตามแต่ละประเภทของรายจ่ายที่เกิดขึ้น และสามารถนำรายจ่ายเหล่านี้มาหักเป็นค่าใช้จ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล และนอกจากนี้ในด้านพนักงาน ทรัพย์สินและอุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนค่าสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่บริษัทจัดหาให้ เช่น โทรศัพท์มือถือและซิมการ์ด คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ไม่ถือเป็นรายได้หรือประโยชน์ส่วนเพิ่มของพนักงานในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ดังนั้นจึงได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา¹¹⁶

---

expenses-are-taxable-if-your-employee-works-from-home-due-to-coronavirus-covid-19?priority-taxon=5ebf285a-9165-476c-be90-66b9729f50da [5 พฤษภาคม 2564]

¹¹⁵ เรื่องเดียวกัน หน้า 2.

¹¹⁶ เรื่องเดียวกัน หน้า 3.

กรณีคอมพิวเตอร์เน็ตบุ๊ก แท็บเล็ต และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งเครื่องใช้สำนักงานที่มีอายุการใช้งานเกินหนึ่งปี ในทางบัญชีบริษัทสามารถบันทึกเป็นทรัพย์สิน และตัดค่าเสื่อมราคาตามอายุการใช้งานของทรัพย์สินนั้น ๆ เช่น คอมพิวเตอร์เน็ตบุ๊ก มีอายุการใช้งานโดยประมาณ 3 ปี ดังนั้นบริษัทสามารถตัดค่าเสื่อมราคาโดยใช้วิธีเส้นตรงตามอายุการใช้งานตลอดระยะเวลา 3 ปีของคอมพิวเตอร์ได้ และบันทึกค่าเสื่อมราคาเป็นรายจ่ายทางบัญชี¹¹⁷ อย่างไรก็ตามในทางภาษีอากรสำหรับประเทศสหราชอาณาจักร ค่าเสื่อมราคาไม่ถือเป็นรายจ่ายทางภาษี และไม่สามารถนำมาคำนวณหักจากกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล¹¹⁸ ทั้งนี้นโยบายการบันทึกรายจ่ายทางภาษีอากรสำหรับทรัพย์สินที่มีอายุการใช้งานนานเกินกว่า 1 ปี ให้ใช้วิธีค่าลดหย่อนส่วนทุน (Capital Allowances)¹¹⁹ โดยมีรูปแบบการลดหย่อน 3 ประเภท¹²⁰ ดังนี้คือ

1. ค่าลดหย่อนส่วนทุนรายปี (Annual Investment Allowance) บริษัทสามารถนำรายจ่ายฝ่ายทุนจากการซื้อทรัพย์สินอันเกี่ยวเนื่องกับการประกอบธุรกิจ มาหักเป็นค่าลดหย่อนทางภาษีของบริษัทได้เต็มจำนวน ภายใต้วงเงินค่าลดหย่อนประจำปีที่รัฐบาลกำหนด คือจำนวน 1 ล้านปอนด์สเตอร์ลิง¹²¹ต่อบริษัท สำหรับช่วงระยะเวลา 1 มกราคม พ.ศ. 2563 – 31 ธันวาคม พ.ศ. 2563 และกำหนดวงเงินค่าลดหย่อนประจำปีจำนวน 1 ล้านปอนด์สเตอร์ลิงสำหรับระยะเวลา 1 มกราคม พ.ศ. 2564 – 31 ธันวาคม พ.ศ. 2564)¹²² เนื่องจากรัฐบาลต้องการส่งเสริมให้เกิดการลงทุน จึงได้กำหนดวงเงินสำหรับค่าลดหย่อนประจำปีเพื่อให้บริษัทนำรายจ่ายที่เกิดจากการซื้อ

¹¹⁷ GoSelf-employed, How to calculate UK Depreciation and Depreciation Rates, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://goselfemployed.co/how-to-calculate-depreciation/> [18 พฤษภาคม 2564] หน้า 3 และ 4

¹¹⁸ เรื่องเดียวกันหน้า 6.

¹¹⁹ UK Government (GOV.UK), Guidance HS252 Capital allowances and balancing charges 2021, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.gov.uk/government/publications/capital-allowances-and-balancing-charges-hs252-self-assessment-helpsheet/hs252-capital-allowances-and-balancing-charges-2021> [18 พฤษภาคม 2564] หน้า 3

¹²⁰ UK Government (GOV.UK), Work out your capital allowances, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.gov.uk/work-out-capital-allowances/work-out-what-you-can-claim> [18 พฤษภาคม 2564]

¹²¹ UK Government (GOV.UK), Claim capital allowances, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.gov.uk/capital-allowances/annual-investment-allowance> [18 พฤษภาคม 2564] หน้า 2

¹²² UK Government (GOV.UK), Temporary increase in annual investment allowance for plant and machinery (published 3 March 2021), [ออนไลน์], : <https://www.gov.uk/government/publications/temporary-increase-in-annual-investment-allowance-for-plant-and-machinery> [18 พฤษภาคม 2564]

ทรัพย์สินมาหักเป็นค่าลดหย่อนทางภาษีได้เต็มจำนวนตามวงเงินที่กำหนด ทั้งนี้ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก อุปกรณ์สำนักงานจัดอยู่ในค่าลดหย่อนประเภทส่วนทุนรายปี¹²³ ดังนั้นบริษัทจึงสามารถนำรายจ่ายจากการซื้อคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กให้พนักงานใช้ มาใช้เป็นค่าลดหย่อนทางภาษีได้เต็มจำนวน และนำไปหักจากกำไรก่อนภาษีเงินได้¹²⁴ ในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีต่อไป

2. ค่าลดหย่อนปีแรก (First Year Allowances) บริษัทสามารถนำรายจ่ายจากการซื้อทรัพย์สินอันเนื่องเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจ มาหักเป็นค่าลดหย่อนทางภาษีได้เต็มจำนวนตั้งแต่ปีแรกที่ซื้อทรัพย์สินโดยระบุทรัพย์สินที่เข้าเงื่อนไข ดังนี้ รถยนต์ประหยัดพลังงาน รถยนต์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม อุปกรณ์ประหยัดน้ำ พาหนะที่ไม่ปล่อยมลพิษ¹²⁵ เป็นต้น เพื่อเป็นการส่งเสริมสภาพแวดล้อมและลดมลพิษ¹²⁶ (อย่างไรก็ตามทรัพย์สินในรูปแบบนี้ไม่เกี่ยวข้องกับการ Work From Home)
3. หักเป็นค่าลดหย่อนตามอัตราที่กำหนด สำหรับทรัพย์สินที่ไม่เข้าเงื่อนไขตามประเภทที่ 1 และประเภท ที่ 2 ¹²⁷ โดยกำหนดไว้ 3 รูปแบบ¹²⁸ ดังนี้
  - 3.1 กลุ่มหลัก หักจ่ายในอัตราร้อยละ 18
  - 3.2 กลุ่มพิเศษ หักจ่ายในอัตราร้อยละ 6
  - 3.3 กลุ่มเดียว หักจ่ายในอัตราร้อยละ 18 หรือร้อยละ 6 ตามชนิดของทรัพย์สินนั้น ๆ

กล่าวโดยสรุปคือ บริษัทสามารถนำรายจ่ายที่เกิดจากการจัดซื้อ จัดหา อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงอุปกรณ์สำนักงานต่าง ๆ ให้พนักงาน เพื่อให้พนักงานเกิดความพร้อม

¹²³ UK Government (GOV.UK), HMRC internal manual Capital Allowances Manual (updated 21 April 2021), [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.gov.uk/hmrc-internal-manuals/capital-allowances-manual/ca23084> [18 พฤษภาคม 2564] หน้า 2

¹²⁴ UK Government (GOV.UK), Claim capital allowances, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.gov.uk/capital-allowances/first-year-allowances> [18 พฤษภาคม 2564] หน้า 1

¹²⁵ UK Government (GOV.UK), Claim capital allowances, [ออนไลน์] , แหล่งที่มา : <https://www.gov.uk/capital-allowances/first-year-allowances> [18 พฤษภาคม 2564]

¹²⁶ เรื่องเดียวกัน หน้า 1.

¹²⁷ UK Government (GOV.UK), Work out your capital allowances, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.gov.uk/work-out-capital-allowances/work-out-what-you-can-claim> [18 พฤษภาคม 2564]

¹²⁸ UK Government (GOV.UK) Work out your capital allowances, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.gov.uk/work-out-capital-allowances/rates-and-pools> [19 พฤษภาคม 2564]

และสามารถ Work From Home ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รายจ่ายดังกล่าวนี้ บริษัทนำมาเป็น ค่าลดหย่อนที่สามารถนำมาหักจากรายได้เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลได้เต็มจำนวน และในด้าน พนักงาน ทรัพย์สินและอุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจน ค่าสัญญาอินเทอร์เน็ตที่บริษัทจัดหาให้ ก็ไม่ถือเป็นรายได้หรือประโยชน์ส่วนเพิ่มของพนักงานในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ดังนั้นจึงได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

2. รายจ่ายเกี่ยวกับค่าไฟฟ้า ค่าแก๊สสำหรับเครื่องทำความร้อน ค่าสัญญาอินเทอร์เน็ต และอื่น ๆ

Work From Home อาจทำให้รายจ่ายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพิ่มสูงขึ้น จากการทำงานที่บ้าน ของพนักงาน ซึ่งทำให้พนักงานใช้เวลาที่บ้านนานขึ้นเพื่อทำงานและตอบสนองตามนโยบาย Work From Home ของบริษัท อาจเป็นเหตุให้ค่าใช้จ่ายบางอย่างที่บ้านของพนักงานเพิ่มสูงขึ้น เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าใช้แก๊สสำหรับเครื่องทำความร้อน ค่าสัญญาอินเทอร์เน็ตที่เพิ่มขึ้น ค่าโทรศัพท์ ค่าน้ำประปา ดังนั้นเพื่อช่วยเหลือและบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นของพนักงานนี้ บริษัทสามารถ เลือกรายจ่ายค่าเช่าเพื่อเป็นการชดเชยค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้แก่พนักงาน โดยรัฐบาลกำหนดให้เป็น จำนวนเงิน 6 ปอนด์สเตอร์ลิงต่อสัปดาห์ (อัตรานี้เริ่มใช้ตั้งแต่วันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2563 โดยก่อนหน้า 6 เมษายน พ.ศ. 2563 กำหนดให้ใช้ 4 ปอนด์สเตอร์ลิงต่อสัปดาห์)¹²⁹ ทั้งนี้จำนวนเงิน ดังกล่าวให้ถือเป็นเงินชดเชยเฉพาะค่าใช้จ่ายส่วนที่เพิ่มขึ้นมากกว่าค่าใช้จ่ายในยามปกติที่ไม่ได้ Work From Home เท่านั้น¹³⁰ โดยการจ่ายเงินชดเชยตามจำนวนที่กำหนดนี้พนักงานไม่ต้องนำเอกสาร หลักฐานมาแสดงเนื่องจากเป็นอัตราที่กำหนดโดยรัฐบาล

อย่างไรก็ตาม หากจำนวนเงินชดเชยดังกล่าวไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายส่วนที่เพิ่มขึ้น ภายในบ้านของพนักงานจากการ Work From Home บริษัทสามารถจ่ายชดเชยส่วนที่เกินนี้ได้ โดยที่พนักงานจะต้องแจ้งให้บริษัททราบล่วงหน้าก่อนการเบิกจ่ายดังกล่าว และสำหรับส่วนที่เกิน กว่าอัตราที่รัฐบาลกำหนดนี้พนักงานจะต้องนำเอกสารใบเสร็จรับเงินมาแสดงต่อบริษัทเพื่อเป็น หลักฐานประกอบการเบิกจ่ายสำหรับส่วนที่เกิน¹³¹ โดยให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่บริษัทประกาศ

¹²⁹ UK Government (GOV.UK), Guidance Check which expenses are taxable if your employee works from home due to coronavirus (COVID-19), [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.gov.uk/guidance/check-which-expenses-are-taxable-if-your-employee-works-from-home-due-to-coronavirus-covid-19?priority-taxon=5ebf285a-9165-476c-be90-66b9729f50da> [5 พฤษภาคม 2564] หน้า 3 และ 4.

¹³⁰ Section 316A of Income Tax (Earnings and Pensions) Act 2003.

¹³¹ UK Government (GOV.UK), Guidance Check which expenses are taxable if your employee works from home due to coronavirus (COVID-19), [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.gov.uk/guidance/check-which-expenses-are-taxable-if-your-employee-works-from-home-due-to-coronavirus-covid-19?priority-taxon=5ebf285a-9165-476c-be90-66b9729f50da> [5 พฤษภาคม 2564] หน้า 4.

ให้พนักงาน Work From Home หรือวันที่รัฐบาลเริ่มนำนโยบาย Work From Home มาใช้ในเดือน มีนาคม พ.ศ. 2563¹³²

โดยเงินชดเชยดังกล่าวนี้บริษัทสามารถนำมาหักเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิ เพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล และนอกจากนี้ในด้านพนักงานเงินชดเชยที่ได้รับ จะไม่ถือเป็นรายได้ หรือประโยชน์ส่วนเพิ่มของพนักงานในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ดังนั้นจึงได้รับยกเว้น ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา¹³³ อีกทั้งบริษัทไม่ต้องนำส่งรายงานการเบิกชดเชยค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้แก่ หน่วยงานสรรพากรและศุลกากร (Her Majesty's Revenue and Customs, HMRC) ของประเทศ เพราะถือว่าได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาให้แก่พนักงาน และถือเป็นการลดภาระหน้าที่ ในการนำส่งรายงานแก่บริษัทอีกทางหนึ่ง¹³⁴

กรณีพนักงานเป็นผู้จัดหาคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และอุปกรณ์สำนักงานต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการ Work From Home และนำค่าใช้จ่ายเหล่านี้มาเบิกจ่ายกับบริษัท และการ Work From Home ดังกล่าวได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส โควิด 2019 และต่อมาให้คืนกลับมาเป็นของบริษัท สำหรับเงินเบิกจ่ายจากบริษัทที่พนักงานได้รับนี้ ไม่ต้องนำมาคำนวณเป็นรายได้ของพนักงานเพื่อเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา โดยได้รับยกเว้นภาษี เงินได้บุคคลธรรมดา¹³⁵ โดยให้มีผลตลอดปีภาษี 2564 ถึงปีภาษี 2565¹³⁶ ซึ่งเป็นการขยายระยะเวลา ในการยกเว้นชั่วคราว จากเดิมในปีภาษี 2563 ถึงปีภาษี 2564¹³⁷

¹³² The Association of Taxation Technicians in UK (ATT), Home Sweet Home – tax relief and home working (updated 14 April 2021), [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.att.org.uk/home-sweet-home-%E2%80%93-tax-relief-home-working> [5 พฤษภาคม 2564]

¹³³ UK Government (GOV.UK), Guidance Check which expenses are taxable if your employee works from home due to coronavirus (COVID-19) (updated 12 June 2020), [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.gov.uk/guidance/check-which-expenses-are-taxable-if-your-employee-works-from-home-due-to-coronavirus-covid-19?priority-taxon=5ebf285a-9165-476c-be90-66b9729f50da> [5 พฤษภาคม 2564] หน้า 3

¹³⁴ UK Government (GOV.UK), Income Tax and National Insurance contributions: exemption for home-office expenses (updated 25 March 2021), [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.gov.uk/government/publications/income-tax-and-national-insurance-contributions-exemption-for-home-office-expenses/income-tax-and-national-insurance-contributions-exemption-for-home-office-expenses> [5 พฤษภาคม 2564] หน้า 3

¹³⁵ Section 210, Income Tax (Earnings and Pensions) Act 2003 (ITEPA 2003).

¹³⁶ UK Government (GOV.UK), Policy paper Extension to the temporary Income Tax and National Insurance Contribution exemption for home-office expenses (published 3 March 2021), [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.gov.uk/government/publications/extension-to-the-temporary-income-tax-and-national-insurance-contribution-exemption-for-home-office-expenses/extension-to-the-temporary->

4.2 เปรียบเทียบมาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจัดให้ Work From Home ของประเทศไทยและประเทศสหราชอาณาจักร

การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบไปทั่วโลก หลายประเทศให้ความสำคัญกับการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) และการ Work From Home ซึ่งเป็นหนึ่งในมาตรการที่ช่วยลดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อมากที่สุด มาตรการทางภาษีได้ถูกนำมาปรับใช้โดยรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ เพื่อสนับสนุนและจูงใจให้ผู้ประกอบการส่งเสริมให้พนักงาน Work From Home โดยมีเป้าหมายที่สำคัญเหมือนกันคือ ต้องการลดและป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ในประเทศของตน ซึ่งหากรัฐบาลสามารถควบคุมสถานการณ์ได้ดีและรวดเร็ว จะทำให้ผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศลดลง อีกทั้งยังสามารถบรรเทาความเดือนร้อนของประชาชนจากการขาดรายได้ ปัญหาการเลิกจ้าง ปัญหาสังคมและอื่น ๆ และยังสามารถเร่งฟื้นฟูประเทศได้เร็วขึ้น โดยมาตรการทางภาษีของประเทศไทยและประเทศสหราชอาณาจักรสามารถแสดงเปรียบเทียบได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบมาตรการทางภาษี/กฎหมายเพื่อสนับสนุน Work From Home สำหรับผู้ประกอบการของประเทศไทย และประเทศสหราชอาณาจักร¹³⁸

หัวข้อเปรียบเทียบของมาตรการทางภาษี	ประเทศไทย	ประเทศสหราชอาณาจักร
มีมาตรการทางภาษีสำหรับสนับสนุนผู้ประกอบการจัดให้พนักงาน Work From Home และระบุไว้ชัดเจน	ไม่มี (ประเทศไทยมีมาตรการค่าไฟฟ้าฟรีเพื่อช่วยเหลือผู้ใช้ไฟฟ้าจากการ Work From Home แต่ไม่ใช่มาตรการทางภาษี)	มีและกำหนดไว้ชัดเจนใน Section 316 และ Section 316A Income Tax (Earnings and Pensions) Act 2003
วัตถุประสงค์ของมาตรการทางภาษี	ไม่มี เนื่องจากไม่มีมาตรการ/กฎหมายรองรับ	เพื่อจูงใจผู้ประกอบการจัดให้พนักงาน Work From Home เพื่อลดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

income-tax-and-national-insurance-contribution-exemption-for-home-office-expenses [7 พฤษภาคม 2564]
หน้า 3

¹³⁷ เรื่องเดียวกัน หน้า 3.

¹³⁸ จัดทำโดยผู้วิจัย

หัวข้อเปรียบเทียบ ของมาตรการทางภาษี	ประเทศไทย	ประเทศสหราชอาณาจักร
ประเภทของอุปกรณ์ที่บริษัท ต้องจัดหาให้พนักงาน เพื่อ Work From Home	ไม่มี เนื่องจากไม่มีมาตรการ/ กฎหมายรองรับ	โทรศัพท์เคลื่อนที่ คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และเครื่องใช้สำนักงาน ตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ ที่ประกาศกำหนด
ค่าใช้จ่ายที่พนักงานสามารถ มาเบิกจ่ายกับบริษัทได้	ไม่มี เนื่องจากไม่มีมาตรการ/ กฎหมายรองรับ	ค่าไฟฟ้า ค่าอินเทอร์เน็ต ค่าน้ำประปา เฉพาะส่วนที่เพิ่มขึ้น จากกรณี การ Work From Home เท่านั้น
เงินชดเชยที่บริษัทจ่ายให้ พนักงานเพื่อบรรเทาภาระ ค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น เช่น ค่าไฟฟ้า ค่าใช้แก๊สสำหรับ เครื่องทำความร้อน ค่าสัญญาณ อินเทอร์เน็ต ค่าโทรศัพท์ ค่าน้ำประปา จากการ Work From Home	ไม่มี เนื่องจากไม่มีมาตรการ/ กฎหมายรองรับ	จำนวน 6 ปอนด์สเตอร์ลิง ต่อสัปดาห์ (จากเดิม 4 ปอนด์ สเตอร์ลิงต่อสัปดาห์ ก่อนวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2563)
บริษัทสามารถนำรายจ่าย มาบันทึกเป็นค่าลดหย่อน ทางภาษี	บันทึกเป็นรายจ่ายของบริษัท ได้ (หากพิสูจน์ได้ว่าเป็น รายจ่ายที่เกี่ยวข้องโดยตรง กับบริษัท เช่น ค่ากระดาษ คาร์บอนที่ใช้พิมพ์เอกสาร ทางบัญชี เป็นต้น)	บันทึกเป็นค่าลดหย่อนทางภาษี ของบริษัทได้
พนักงานได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดา	ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดา โดยทำการพิสูจน์ และแบ่งแยกจากประโยชน์ ส่วนตัว ได้อย่างชัดเจน และ เป็นไปตามเงื่อนไข หลักเกณฑ์ และวิธีการ ที่กำหนด	ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดา ภายใต้ Section 210 Income Tax (Earnings and Pensions) Act 2003.

หัวข้อเปรียบเทียบ ของมาตรการทางภาษี	ประเทศไทย	ประเทศสหราชอาณาจักร
กำหนดเงื่อนไขระยะเวลา ชัดเจน	ไม่มี เนื่องจากไม่มีมาตรการ/ กฎหมายรองรับ	ขยายต่อไปจนถึงสิ้นสุดปีภาษี พ.ศ. 2564 - พ.ศ. 2565

จากตารางเปรียบเทียบมาตรการทางภาษีของประเทศไทยและประเทศสหราชอาณาจักร ในการสนับสนุนผู้ประกอบการจัดให้พนักงาน Work From Home พบว่ามีความแตกต่างอย่างชัดเจน ซึ่งจะได้วิเคราะห์ในหัวข้อถัดไป

4.3 วิเคราะห์มาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจัดให้ Work From Home ของประเทศไทยและประเทศสหราชอาณาจักร

จากตารางการเปรียบเทียบมาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจัดให้ Work From Home แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างอย่างมีสาระสำคัญระหว่างประเทศไทยและประเทศสหราชอาณาจักร กล่าวคือ ประเทศสหราชอาณาจักรได้เห็นถึงความสำคัญของการ Work From Home และได้กำหนดมาตรการทางภาษีเป็นกฎหมายชัดเจน เพื่อจูงใจผู้ประกอบการจัดให้พนักงานของตน Work From Home ซึ่งเป็นหนึ่งในมาตรการที่สามารถลดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ โดยระบุไว้ชัดเจนว่า มาตรการทางภาษีที่รัฐบาลประกาศใช้สำหรับ Work From Home ให้หมายถึงการทำงานจากที่บ้านของพนักงานแทนสถานประกอบการของนายจ้าง อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยไม่รวมถึงการนำงานจากสถานประกอบการของนายจ้างไปทำที่บ้านของพนักงาน ในช่วงเวลาหลังเลิกงาน ในขณะที่ประเทศไทยเห็นถึงความสำคัญของการลดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เช่นกัน และเล็งเห็นว่า การ Work From Home สามารถลดความแออัดของประชาชน ลดการเดินทางของคนหมู่มาก และลดความหนาแน่นของประชาชนในระบบขนส่งสาธารณะ ลดการรวมกลุ่มในสถานประกอบการ จนนำไปสู่การลดการแพร่กระจายของเชื้อโรคและลดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อย่างไรก็ตามประเทศไทยยังมิได้มีมาตรการทางภาษีใด ๆ ที่จะจูงใจและสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจัดให้พนักงานของตน Work From Home ทั้งนี้ประเทศไทยมีมาตรการบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนที่เกี่ยวข้องกับการ Work From Home จากการที่ต้องทำงานที่บ้านมากขึ้น คือ มาตรการค่าไฟฟ้าฟรีกับผู้ใช้ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัยที่ติดตั้งมิเตอร์ไม่เกิน 5 แอมป์ เพื่อช่วยเหลือผู้ใช้ไฟฟ้าจากการ Work From Home แต่อย่างไรก็ตาม มาตรการดังกล่าวยังไม่เพียงพอต่อการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจัดให้พนักงาน Work From Home และไม่ใช่วิธีมาตรการทางภาษี หากรัฐบาลต้องการให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม ของคนในสังคมจากการทำงานในรูปแบบเดิม เปลี่ยนมาเป็นการทำงานแบบ Work From

Home รัฐบาลจึงควรใช้มาตรการทางภาษี เพื่อเป็นการจูงใจผู้ประกอบการ เห็นผลเป็นรูปธรรม และเห็นถึงประโยชน์ทางภาษีที่จะได้รับหากมีการเปลี่ยนแปลงตามนโยบายที่รัฐบาลสนับสนุน นำไปสู่ การปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน ส่งผลให้สามารถลดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้

มาตรการทางภาษีของประเทศสหราชอาณาจักร มีการระบุไว้ชัดเจนว่า รายการใดบ้าง ที่เกี่ยวกับการ Work From Home ที่นายจ้างสามารถจัดทำให้พนักงานได้ เพื่อช่วยเหลือให้พนักงาน สามารถทำงานที่บ้านได้ อย่างไม่ติดขัด รายการที่ระบุได้แก่ โทรศัพท์มือถือและซิมการ์ด โดยมี ข้อจำกัดและเงื่อนไขว่า บริษัทจะจัดหาโทรศัพท์มือถือและซิมการ์ดให้ 1 ชุด ต่อพนักงาน 1 คน เท่านั้น คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ที่ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการทำงาน เป็นหลัก รวมทั้งอุปกรณ์สำนักงานและเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นสำหรับ Work From Home และนายจ้างสามารถนำรายจ่ายจากการจัดหาอุปกรณ์ดังกล่าว มาบันทึกเป็นค่าลดหย่อน ทางภาษี ซึ่งสามารถนำมาหักจากรายได้ ในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล อีกทั้ง สำหรับพนักงานที่ได้รับโทรศัพท์มือถือ คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก แท็บเล็ต และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ต่าง ๆ ก็ไม่ให้นำรวมเป็นรายได้หรือประโยชน์ส่วนเพิ่มของพนักงาน ในการคำนวณภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดา หรือได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จะสังเกตได้ว่าอุปกรณ์ที่นายจ้างสามารถจัดให้ นี้เป็นอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับ การ Work From Home ทั้งหมด เพื่อให้พนักงานสามารถปฏิบัติงาน จากที่บ้านของตนได้ โดยเป็นอุปกรณ์พื้นฐานเพื่อใช้ในการทำงานและการติดต่อสื่อสารกับนายจ้าง และเพื่อนร่วมงาน เพื่อการดำเนินงานของนายจ้างที่ไม่ติดขัด และเป็นการตอบสนองต่อนโยบาย ในการ Work From Home ของรัฐบาล ในขณะที่ประเทศไทยยังไม่มีการระบุถึงรายการที่บริษัท สามารถจัดให้พนักงานทำงานจากที่บ้านได้เพราะยังไม่มีมาตรการหรือกฎหมายมารองรับ ดังนั้น จึงยังไม่มีข้อกำหนดว่าบริษัทสามารถบันทึกเป็นรายจ่ายของบริษัทได้ และไม่มีข้อกำหนดเกี่ยวกับการยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของพนักงาน จากการที่ได้รับความสะดวกสบายจากอุปกรณ์ ที่นายจ้างจัดให้ดังกล่าว

นอกจากนี้มาตรการทางภาษีของประเทศสหราชอาณาจักรยังได้ระบุไว้อีกว่า หากพนักงาน เป็นผู้จัดหาอุปกรณ์ที่จำเป็นต้องใช้ในการทำงานจากที่บ้านดังกล่าวด้วยตนเอง พนักงานสามารถ ที่จะนำรายการที่ได้จ่ายชำระ ไปก่อนเหล่านี้พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานการจ่ายชำระมาขอเบิกจ่าย กับบริษัทนายจ้างได้ โดยบริษัทสามารถบันทึกเป็นค่าลดหย่อนทางภาษี เพื่อหักจากรายได้ ในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล และพนักงานได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ บุคคลธรรมดาเช่นเดียวกัน ทั้งนี้ประเทศไทยยังมิได้มีมาตรการทางภาษีสำหรับรายการที่พนักงาน สามารถนำมาเบิกจ่ายกับบริษัทอันเนื่องมาจากการ Work From Home

การจ่ายเงินชดเชยให้พนักงานสำหรับค่าใช้จ่ายภายในบ้านส่วนที่เพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากการ Work From Home เนื่องจากพนักงานต้องใช้ระยะเวลาในการอยู่ที่บ้านนานขึ้น เพื่อทำงาน

และเป็นการสนองตอบต่อนโยบายของภาครัฐ ดังนั้นจึงอาจมีค่าใช้จ่ายภายในบ้านบางอย่างเพิ่มสูงขึ้น จากกการ Work From Home ดังกล่าว โดยเมื่อเปรียบเทียบกับการทำงานที่สำนักงาน หรือสถานประกอบการของนายจ้างในรูปแบบเดิมก่อนการเกิดวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรค ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นที่บ้านในส่วนที่เพิ่มขึ้นนี้ อันได้แก่ ค่าไฟฟ้า ค่ามิเตอร์ เครื่องทำความร้อน ค่าน้ำประปา ในส่วนที่เพิ่มขึ้นจากการทำงานที่บ้าน บริษัทสามารถจ่ายชดเชย เป็นจำนวนเงิน 6 ปอนด์สเตอร์ลิงต่อสัปดาห์ (จากเดิม 4 ปอนด์สเตอร์ลิงต่อสัปดาห์ ก่อนวันที่ 6 เมษายน พ.ศ. 2563) ทั้งนี้บริษัทสามารถบันทึกเป็นรายจ่ายสำหรับเงินชดเชยที่ได้จ่ายให้แก่ พนักงานดังกล่าว เพื่อนำไปเป็นรายจ่ายในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อไป ในขณะที่ประเทศไทยมิได้มีมาตรการในการจ่ายเงินชดเชย หรือกำหนดจำนวนเงินที่แน่นอนสำหรับ กรณีค่าใช้จ่ายภายในบ้านที่เพิ่มขึ้นของพนักงานจากกรณีการทำงานที่บ้านดังกล่าว

บทที่ 5

วิเคราะห์สภาพปัญหาและแนวทางในการแก้ไขปัญหา

วิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นโรคอุบัติใหม่ที่ระบากร้ายแรงและมีผลกระทบเป็นวงกว้าง ซึ่งเริ่มต้นค้นพบในปลายปี ค.ศ. 2019 จึงเป็นเรื่องใหม่สำหรับทุกคน ทุกรัฐบาล และทุกประเทศ ที่จะต้องหามาตรการและกำหนดนโยบายต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหา ลดจำนวนผู้ติดเชื้อ และลดการกระจายของเชื้อโรคดังกล่าว ดังนั้น ทุกคนจึงต้องปรับตัว ปรับแนวคิด ปรับเปลี่ยนวิถีการใช้ชีวิต วิธีการทำงาน วิธีการศึกษาในรูปแบบใหม่ ๆ ตลอดจนวิธีการสื่อสารเพื่อให้ได้ความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันแม้ว่าจะไม่ได้อยู่ในที่เดียวกัน การปรับรูปแบบการทำงานเป็นหนึ่งใน การเปลี่ยนแปลงที่มีส่วนสำคัญในการช่วยลดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทั้งนี้ รัฐบาลควรให้ความสำคัญโดยการออกมาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้ประกอบการ จัดให้มีการทำงานแบบ Work From Home ซึ่งเป็นส่วนสำคัญในการลดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

5.1 ประเด็นปัญหาในการใช้มาตรการทางภาษีของประเทศไทยในการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการ จัดให้ Work From Home

จากการค้นคว้าพบว่า มาตรการทางภาษีที่ประเทศไทยนำมาใช้ หากแบ่งเป็นกลุ่มตามวัตถุประสงค์ของการประกาศใช้มาตรการเหล่านี้ สามารถแบ่งได้เป็น 4 กลุ่มใหญ่ ดังต่อไปนี้

1) มาตรการลดผลกระทบ บรรเทาภาระภาษี และเพิ่มสภาพคล่อง

มาตรการเกี่ยวกับการเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ผู้ประกอบการ มีหลายมาตรการอันได้แก่ มาตรการเลื่อนระยะเวลาการชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลและการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี (ภ.ง.ด. 50) มาตรการเลื่อนระยะเวลาการยื่นแบบแสดงรายการ การนำส่งและการชำระภาษีที่จัดเก็บ โดยกรมสรรพากร อันได้แก่ ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีธุรกิจเฉพาะ มาตรการขยายระยะเวลาการชำระภาษีให้แก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมสินค้าน้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมันของกรมสรรพสามิต มาตรการขยายระยะเวลาการยื่นแบบรายการภาษีและชำระภาษีของธุรกิจ สถานบริการตามบัญชีพิกัดอัตราภาษีสรรพสามิตที่ได้รับผลกระทบจากการให้ปิดสถานที่ที่เสี่ยงต่อการแพร่ระบาด มาตรการการปรับลดอัตราภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย จากอัตราร้อยละ 3 เหลือเป็นอัตราร้อยละ 1.5 สำหรับช่วงระยะเวลา ระหว่างวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2563 – 30 กันยายน พ.ศ. 2563 และลดภาษีหัก ณ ที่จ่าย จากอัตราร้อยละ 3 เหลือเป็นอัตราร้อยละ 2 ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2563 – 31 ธันวาคม พ.ศ. 2564 มาตรการเร่งคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม (VAT) สำหรับผู้ส่งออกที่ดี ภายใน 15 วัน จากปกติใช้เวลา 30 วัน รวมถึงมาตรการปรับลดอัตราภาษีสรรพสามิตน้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับเครื่องบินไอพ่น จากเดิมอัตรา 4.726 บาทต่อลิตร เป็นอัตรา 0.20 บาทต่อลิตร และขยายออกไปจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2564 นอกจากนี้ยังมีมาตรการขยายระยะเวลาการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย

และภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับการยื่นแบบทางอินเทอร์เน็ต ได้รับสิทธิขยายระยะเวลาจนถึงสิ้นเดือนของเดือนที่ต้องยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี รวมถึงการขยายระยะเวลาการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้นิติบุคคลทางอินเทอร์เน็ตจนถึงวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2564

มาตรการขยายระยะเวลาการเสียภาษี เลื่อนกำหนดการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี และการลดอัตราภาษี ล้วนเป็นมาตรการในการบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้ประกอบการ โดยลดภาระค่าใช้จ่ายทางภาษี ภาระการจัดทำเอกสารเพื่อนำส่งแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษี และเป็นการเพิ่มสภาพคล่อง เพิ่มเงินทุนหมุนเวียนให้แก่ผู้ประกอบการในยามเกิดวิกฤตการณ์ รัฐจึงช่วยชะลอการจ่ายเงินภาษีเพื่อให้ผู้ประกอบการมีระยะเวลาเพิ่มขึ้นในการบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียน และเป็นการเก็บเงินสดไว้กับกิจการนานขึ้นเพื่อสำรองสำหรับค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จึงเป็นการบรรเทาภาระของผู้ประกอบการซึ่งได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

อย่างไรก็ตาม มาตรการทางภาษีดังกล่าวยังมีได้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการ Work From Home อย่างแท้จริง เป็นเพียงมาตรการในการบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้ประกอบการ จากการสูญเสียรายได้ ขาดเงินทุนหมุนเวียนในกิจการ ในขณะที่ยังคงต้องแบกรับภาระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในบริษัท อันได้แก่ ภาระการจ่ายเงินเดือน ค่าจ้าง ให้กับพนักงาน รวมถึงภาระภาษีที่เกี่ยวข้อง ในขณะที่รายได้ลดลงและยังมีโอกาสการณ์ได้ว่าจะใช้เวลานานเพียงใดจนกว่าสถานการณ์จะกลับมามีขึ้นดังเดิม ทั้งนี้กระทรวงสาธารณสุขให้ข้อมูลว่า การเว้นระยะห่างทางสังคม การลดความแออัดหรือการรวมตัวกันของกลุ่มคนจำนวนมาก เป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งในการช่วยลดการแพร่กระจายของการติดเชื้อ ดังนั้นการ Work From Home จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการสนับสนุนนโยบายดังกล่าวของรัฐบาล ซึ่งเป็นการช่วยลดความหนาแน่นของประชากรในระบบขนส่งสาธารณะและสถานที่ต่าง ๆ รัฐบาลจึงควรส่งเสริม การ Work From Home และสนับสนุนโดยใช้มาตรการทางภาษี เพื่อจูงใจผู้ประกอบการจัดให้พนักงาน Work From Home เพื่อลดการกระจายของเชื้อโรคดังกล่าว อีกทั้งมาตรการทางภาษีที่กล่าวมาข้างต้นล้วนแต่เป็นมาตรการในระยะสั้น การขยายระยะเวลาอาจจะไม่นานเพียงพอที่จะช่วยเหลือบรรเทาภาระภาษีของผู้ประกอบการ เช่น การเลื่อนกำหนดชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลของรอบระยะเวลาบัญชีปี พ.ศ. 2563 ซึ่งจากเดิมกำหนดชำระภายในเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564 ขยายระยะเวลาออกไปเป็นภายในวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2564 ซึ่งได้รับการขยายระยะเวลาออกไปเพียงหนึ่งเดือนเท่านั้น ในขณะที่สถานการณ์การแพร่ระบาดยังคงมีอยู่

- 2) มาตรการสนับสนุนการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของเจ้าหนี้ที่มีใช้สถาบันการเงิน และช่วยเหลือผู้ประกอบการเอสเอ็มอี

เพื่อช่วยเหลือและเร่งให้การปรับโครงสร้างหนี้ของผู้ที่ได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สามารถดำเนินการได้รวดเร็วขึ้น และช่วยให้ลูกหนี้มีสภาพคล่องเพิ่มขึ้นให้สามารถ

ฟื้นฟูฐานะและกิจการจนสามารถประกอบอาชีพและธุรกิจต่อไปได้ รัฐบาลจึงได้ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและภาษีเงินได้นิติบุคคล ให้แก่ลูกหนี้สำหรับเงินได้ที่ได้จากการปลดหนี้จากเจ้าหนี้ ยกเว้นภาษีที่เกี่ยวข้องให้แก่ลูกหนี้และเจ้าหนี้จากการโอนทรัพย์สิน การขายสินค้าหรือให้บริการ อันเนื่องมาจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ อีกทั้งการผ่อนปรนหลักเกณฑ์ในการจำหน่ายหนี้สูญ จากบัญชีลูกหนี้สำหรับหนี้ที่เจ้าหนี้ปลดให้แก่ลูกหนี้ โดยไม่ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ปกติ ตลอดจนการลดค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม การโอนและการจ้างอสังหาริมทรัพย์ ตามประมวลกฎหมายที่ดิน สำหรับกรณีการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ จากร้อยละ 2 เหลือร้อยละ 0.01 จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2564 รวมทั้งการลดภาระดอกเบี้ยจ่ายให้แก่ธุรกิจเอสเอ็มอีที่เข้าร่วม มาตรการเงินกู้ดอกเบี่ยต่ำ (ซอฟต์โลน) ของรัฐบาลให้หักรายจ่ายดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นได้ 1.5 เท่า สำหรับการจ่ายดอกเบี้ยในช่วงเดือน เมษายน พ.ศ. 2563 - ธันวาคม พ.ศ. 2563

มาตรการเหล่านี้มีขึ้นเพื่อช่วยเร่งการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ทั้งช่วยเหลือลูกหนี้และเจ้าหนี้ ที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เพื่อลดภาระการจ่ายคืนหนี้สินและภาระดอกเบี้ยในช่วงระยะเวลาที่ยากลำบาก ช่วยเหลือให้ธุรกิจที่ได้รับผลกระทบอย่างรุนแรง และธุรกิจเอสเอ็มอีที่มีเงินทุนหมุนเวียนไม่มากเพียงพอ สามารถผ่านวิกฤตการณ์และกลับมาประกอบธุรกิจต่อไปได้

3) มาตรการสนับสนุนการจ้างงาน

ผู้ประกอบการเอสเอ็มอีสามารถนำรายจ่ายค่าจ้างพนักงานมาหักเป็นรายจ่ายได้ 3 เท่า สำหรับรายจ่ายค่าจ้างตั้งแต่เดือน เมษายน พ.ศ. 2563 - กรกฎาคม พ.ศ. 2563 รัฐบาลออกมาตรการดังกล่าวเพื่อเป็นการสนับสนุนธุรกิจเอสเอ็มอีให้มีการจ้างงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการจูงใจธุรกิจเอสเอ็มอี ไม่ให้เกิดการเลิกจ้าง และบรรเทาภาระภาษีของผู้ประกอบการเอสเอ็มอี โดยสามารถให้หักเป็นรายจ่ายได้เพิ่มขึ้น หากธุรกิจเอสเอ็มอีล้มหรือไม่สามารถประกอบธุรกิจต่อไปได้ ย่อมเกิดการเลิกจ้างและจะส่งผลกระทบต่อทางสังคม ปัญหาเศรษฐกิจ ตลอดจนความสงบเรียบร้อย และอื่น ๆ ตามมา ซึ่งรัฐบาลอาจจะต้องใช้เงินงบประมาณมากขึ้นเพื่อแก้ปัญหาการว่างงาน ปัญหาเศรษฐกิจ และอาจจะต้องเพิ่มสภาพคล่อง เพิ่มเงินหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจโดยการให้เงินแก่ประชาชนผ่านโครงการต่าง ๆ และอาจใช้จำนวนเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้นใช้เงินงบประมาณมากขึ้นในการแก้ไขปัญหา ฝัาระวังปัญหาต่าง ๆ รวมถึงปัญหาด้านอาชญากรรม เป็นต้น

4) มาตรการด้านอื่น ๆ

รัฐบาลได้ออกมาตรการสนับสนุนการนำเข้าเครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์ทางการแพทย์ ที่ใช้รักษาและวินิจฉัยเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยยกเว้นอากรขาเข้าของเครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ใช้ในการรักษา วินิจฉัยโรค เพื่อส่งเสริมให้ทุกคนสามารถเข้าถึงการรักษา วินิจฉัยโรค อันเป็นการป้องกันการแพร่ระบาด ซึ่งมาตรการนี้

ถือเป็นมาตรการเร่งด่วนและเฉพาะเจาะจงกับเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่จำเป็นต้องใช้ในสถานการณ์ยามเกิดวิกฤตการณ์เท่านั้น

กล่าวโดยสรุป มาตรการทางภาษีของประเทศไทย เป็นเพียงการบรรเทาภาระภาษี ลดภาระการจ่ายเงินค่าภาษี ของผู้ประกอบการ อันสืบเนื่องมาจากการได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งมาตรการทางภาษีที่กล่าวมาข้างต้น ยังไม่มีมาตรการใดที่จัดได้ว่าเป็นการสนับสนุน ส่งเสริมผู้ประกอบการในการจัดให้พนักงานในองค์กรของตนมีการ Work From Home และไม่มีมาตรการบรรเทาภาระภาษีสำหรับผู้ประกอบการที่ได้มีการจัดให้พนักงานทำงานจากที่บ้านในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 นี้ การ Work From Home เป็นปัจจัยที่สำคัญประการหนึ่งที่จะช่วยลด ช่วยชะลอการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อจากคนสู่คน จนนำไปสู่การลดจำนวนผู้ติดเชื้อในอนาคต ดังนั้นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการนำนโยบายการ Work From Home มาปรับใช้ในองค์กรจึงมีความสำคัญ หากไม่มีมาตรการจากภาครัฐมาสนับสนุน จะทำให้ผู้ประกอบการไม่มีแรงจูงใจที่เพียงพอ ดังนั้นย่อมไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้ประกอบการเท่าที่ควร ผู้ประกอบการบางรายอาจมีการกำหนดให้ใช้มาตรการ Work From Home ในองค์กรของตน ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากความกลัวต่อการติดเชื้อ ความรุนแรงของโรคระบาด ความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต รวมทั้งความห่วงใยในพนักงาน ตลอดจน ความยั่งยืนของธุรกิจ จนมีผลทำให้มีผู้ประกอบการเพียงบางส่วนเท่านั้น ที่ให้ความร่วมมือกับการ Work From Home หรือให้ความร่วมมือภายใต้ข้อจำกัด เช่น ข้อจำกัดด้านเวลา ซึ่งอาจให้ความร่วมมือเพียงแค่ช่วงระยะสั้น ๆ ทั้ง ๆ ที่การแพร่ระบาดอาจจะยังคงมีอยู่ จึงทำให้การแก้ไขปัญหาและความพยายามในการลดการติดเชื้อ ลดจำนวนผู้ติดเชื้อเป็นไปได้ยาก และไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร หากรัฐบาลไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็ว จะส่งผลกระทบต่อด้านอื่น ๆ ตามมาอีกมาก รวมทั้งรัฐบาลจะต้องใช้เงินงบประมาณเพิ่มขึ้นเพื่อแก้ไขสถานการณ์การแพร่ระบาด เพื่อรักษาจำนวนผู้ป่วยที่อาจเพิ่มขึ้น และเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบ รวมถึงเพื่อแก้ไขปัญหาด้านอื่น ๆ ที่จะตามมา เช่น ปัญหาการว่างงาน ปัญหาด้านอาชญากรรมที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 จึงถือได้ว่า การแทรกแซงของรัฐบาลมีความจำเป็น หากรัฐบาลต้องการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมบางอย่างของสังคม และของประชาชน มาตรการการแทรกแซงจากรัฐในด้านต่าง ๆ มีความสำคัญต่อการก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมดังกล่าว โดยควรนำแนวคิดหลักการพื้นฐานกฎหมายภาษีอากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งแนวคิดด้านหลักความเป็นกลางและการแทรกแซงทางภาษี และแนวคิดเกี่ยวกับการบรรเทาภาระภาษีมาปรับใช้ โดยรัฐมีความจำเป็นต้องแทรกแซงเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ เป็นการลดภาระภาษี และคงเงินสดไว้กับผู้ประกอบให้นานขึ้นสำหรับสำรองไว้ใช้จ่ายอื่น ๆ ที่มีความจำเป็น เช่น เงินเดือนค่าจ้าง ค่าสาธารณูปโภค ค่าใช้จ่ายที่ก่อให้เกิดรายได้กลับคืนมาสู่ธุรกิจ และลดผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อมาก่อน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสังคม โดยปรับเปลี่ยนจากการทำงานรูปแบบเดิมคือทำงาน

ในสำนักงานหรือสถานประกอบการของนายจ้าง เปลี่ยนมาเป็นการทำงานแบบ Work From Home เป็นการจูงใจผู้ประกอบการสนับสนุนในนโยบายดังกล่าวของภาครัฐ จนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการทำงานของหน่วยงานและองค์กรต่อไป ย่อมส่งผลดีต่อการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้สถานการณ์กลับคืนสู่ภาวะปกติอย่างรวดเร็ว ดังนั้นการมีมาตรการทางภาษีที่จูงใจ ชัดเจน สามารถนำมาปฏิบัติได้ และเห็นผลเป็นรูปธรรม จนผู้ประกอบการเล็งเห็นถึงประโยชน์ทางภาษีที่จะได้รับการปฏิบัติตามเงื่อนไขของมาตรการดังกล่าว ย่อมได้รับความร่วมมือและสนับสนุนจากผู้ประกอบ จนทำให้การทำงานจากที่บ้านนำมาถือเป็นแนวปฏิบัติอย่างแพร่หลาย ย่อมส่งผลดีกับประเทศต่อไป

นอกจากนี้การมีมาตรการทางภาษีที่จูงใจ ให้ผู้ประกอบการเปลี่ยนรูปแบบการทำงาน ยังเป็นมาตรการที่ช่วยกระตุ้นผู้ประกอบการที่ยังไม่มีความพร้อมที่จะให้พนักงานทำงานจากที่บ้านได้ อันอาจมีสาเหตุมาจากระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ยังไม่พร้อมสำหรับการ Work From Home จึงเป็นการเร่งให้ผู้ประกอบการตัดสินใจลงทุนในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของตนเองเพื่อให้เกิดความพร้อม จนสามารถจัดให้พนักงานทำงานจากที่บ้านได้ เพื่อผู้ประกอบการจะได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีจากมาตรการของรัฐบาล ดังนั้นการ Work From Home จึงเห็นผลเป็นรูปธรรม และได้รับความร่วมมือมากขึ้น

อีกทั้งยังเป็นการประหยัดเงินรายจ่ายของรัฐบาลในอนาคตเนื่องจากหากสถานการณ์การแพร่ระบาดยังมีอยู่ยาวนาน รัฐต้องใช้เงินงบประมาณจำนวนมากในการรักษาผู้ติดเชื้อ ตรวจวินิจฉัยโรค และเพิ่มเงินสนับสนุนทางการแพทย์ ด้านการสาธารณสุข ตลอดจนบุคคลากรทางการแพทย์ และสนับสนุนอุปกรณ์ทางการแพทย์และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ และเงินงบประมาณสำหรับฟื้นฟูประชาชน ผู้ประกอบที่ได้รับผลกระทบ ช่วงพยุงบระบบเศรษฐกิจของประเทศไม่ให้เสียหาย จนกลายเป็นวิกฤตเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้น หากได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากทั้งทางภาครัฐ และภาคเอกชนจากการ Work From Home ในระยะยาว และกลายเป็นความปกติใหม่ของคนในสังคม ย่อมส่งผลให้รัฐประหยัดเงินงบประมาณในอนาคตอีกด้วย

ทั้งนี้รัฐบาลได้มีมาตรการที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการ Work From Home คือมาตรการค่าไฟฟ้าฟรีสำหรับผู้ใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าประเภทบ้านอยู่อาศัยที่ติดตั้งมิเตอร์ไม่เกิน 5 แอมป์ จาก 50 หน่วยต่อเดือนเป็น 90 หน่วยต่อเดือน เป็นระยะเวลาไม่เกิน 6 เดือน อย่างไรก็ตามมาตรการดังกล่าวเป็นมาตรการทั่วไปที่ไม่ใช่มาตรการทางด้านภาษี และมีผลสำหรับประชาชนผู้มีที่พำนักเป็นประเภทบ้านอยู่อาศัย ซึ่งไม่รวมถึงผู้ประกอบการ

การนำมาตรการทางภาษีมาปรับใช้เพื่อจูงใจผู้ประกอบการให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในรูปแบบการทำงานที่สถานประกอบการ มาเป็นการทำงานแบบ Work From Home อาจมีความท้าทายบางประการ จากทั้งภาคเอกชนและภาครัฐ ดังนี้

5.1.1 ความท้าทายจากภาคเอกชน

หากรัฐได้ออกมาตรการด้านภาษีเพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการให้พนักงาน Work From Home แต่หากมาตรการทางภาษีนี้นั้น ๆ ยังไม่จูงใจเพียงพอ ไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้ หรือผู้ประกอบการไม่อาจเล็งเห็นถึงประโยชน์ที่จะได้รับในด้านภาษีจากการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานดังกล่าว ดังนั้น มาตรการทางภาษีอาจจะไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร และไม่สามารถจูงใจให้ผู้ประกอบการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงาน หากแต่การ Work From Home ที่เกิดขึ้นนั้น เป็นผลมาจากความกลัวของการแพร่ระบาด กลัวต่อความรุนแรงของโรค และความเสี่ยงจากการเสียชีวิต ดังนั้น การ Work From Home ในช่วงที่ผ่านมา จึงมีเป้าหมายในระยะสั้น และเพื่อลดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นหลัก

การ Work From Home อาจจะมีข้อจำกัดในบางธุรกิจ ที่ไม่สามารถปฏิบัติงานในรูปแบบ Work From Home ได้ ได้แก่ ธุรกิจให้บริการต่าง ๆ ที่พนักงานจะต้องพบลูกค้าจึงจะสามารถให้บริการนั้น ๆ ได้ เช่น ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจร้านตัดผม ธุรกิจร้านนวดสปา ตลอดจนธุรกิจการผลิตที่ต้องใช้เครื่องจักร ณ สถานที่ประกอบการของนายจ้าง ในการผลิตสินค้าต่าง ๆ จึงไม่สามารถนำรูปแบบการทำงานแบบ Work From Home มาปรับใช้ได้ หรือทำได้โดยมีข้อจำกัด เช่น ในกิจการเดียวกันอาจ Work From Home ได้ในบางตำแหน่งหน้าที่งาน เช่น พนักงานที่ปฏิบัติงานในสำนักงาน ฝ่ายบริหาร ฝ่ายสนับสนุนที่ไม่ใช่ฝ่ายปฏิบัติการ ที่ไม่ต้องทำงานในโรงงาน ในสายการผลิต หรือธุรกิจให้บริการ เช่น ร้านอาหาร พนักงานที่สามารถ Work From Home ได้ อาจเป็นพนักงานที่ทำหน้าที่รับคำสั่งซื้อจากลูกค้า หรือพนักงานทำหน้าที่ในการจัดซื้อของเข้าร้าน เป็นต้น จึงอาจทำให้การตอบรับกับนโยบายการ Work From Home มีข้อจำกัด

จากการ Work From Home ที่ผ่านมานี้ ถือได้ว่านำมาปฏิบัติใช้ในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ เท่านั้น เป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าต่อสถานการณ์การแพร่ระบาด หากผู้ประกอบการจะสนับสนุนให้มีการปฏิบัติในระยะยาว อาจมีความจำเป็นต้องลงทุนในด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เกิดความพร้อม และพนักงานสามารถปฏิบัติงานจากที่บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพไม่ลดน้อยไปกว่าการทำงานในสถานประกอบการของนายจ้าง โดยที่ยังคงการติดต่อสื่อสารได้อย่างมีคุณภาพ การลงทุนในเทคโนโลยีดิจิทัลดังกล่าว อาจใช้เงินจำนวนมากในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบกับในสถานการณ์ที่เป็นวิกฤตการณ์นี้ การลงทุนในจำนวนเงินที่สูง อาจจะไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควร เนื่องจากความพร้อมในการลงทุนและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่ผู้ประกอบการจำเป็นต้องสำรองเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการจ่ายเงินเดือนพนักงาน หรือเพื่อใช้จ่ายในกิจการที่ก่อให้เกิดรายได้กลับคืนมาก่อน ซึ่งหากไม่มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความพร้อมต่อการ Work From Home ดังนั้น การสนับสนุนในนโยบายดังกล่าวจึงอาจมีอุปสรรคและความท้าทาย

การปรับเปลี่ยนทัศนคติของผู้ประกอบ ผู้บริหารอาจมีข้อสงสัยในประสิทธิภาพการทำงาน ของพนักงานจากการ Work From Home เนื่องจากผู้ประกอบบางส่วนยังยึดติดกับรูปแบบ การทำงานแบบเดิม ซึ่งจะต้องพบหน้ากัน และรู้ว่าพนักงานกำลังตั้งใจปฏิบัติงานจากการมองเห็น ด้วยสายตาของตนเอง ประกอบกับยังไม่มีมีการพัฒนาระบบการติดตามงานและประเมินผลการทำงาน จากที่บ้านที่เหมาะสม และระบบนั้นต้องได้รับการยอมรับจากคนในองค์กร จึงยังคงเป็นความท้าทาย ของผู้ประกอบการ

5.1.2 ความท้าทายจากภาครัฐ

การนำมาตรการทางภาษีมาปรับใช้เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนในสังคม ถือเป็นต้นทุนของภาครัฐ จากการที่รัฐยอมบรรเทาภาระภาษีต่าง ๆ ให้ประชาชนและผู้ประกอบ เพื่อแลกกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมบางอย่างของประชาชน โดยหันมาดำเนินกิจกรรมตามที่รัฐ สนับสนุนและอยากให้เป็น นโยบายการบรรเทาภาระภาษีนี้อาจมีผลทำให้จำนวนเงินภาษีที่ภาครัฐ จัดเก็บได้ลดลงหรือช้าลง ทั้งนี้หากรัฐบาลต้องการให้มาตรการ Work From Home สามารถ นำมาปฏิบัติใช้ได้จริง เพื่อประโยชน์ในการลดการแพร่ระบาดของเชื้อโรคจนมีผลทำให้จำนวนผู้ติดเชื้อ ลดลง รัฐบาลจึงควรเข้ามาแทรกแซงโดยนำแนวคิดของหลักการแทรกแซงทางภาษีมาปฏิบัติ โดยต้อง มีมาตรการในการสนับสนุนการแทรกแซงดังกล่าว เพื่อชักนำให้ผู้ประกอบเห็นถึงประโยชน์ที่ตน จะได้รับจากการยอมเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตนเพื่อสนับสนุนนโยบายของภาครัฐ โดยการ นำมาตรการทางภาษีมาปรับใช้ให้เห็นผลเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง และมาตรการทางภาษีนั้น จะต้องน่าสนใจ จูงใจและมีระยะเวลายาวนานเพียงพอที่จะเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ประกอบการ สามารถจับต้องได้ จนก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น หากมาตรการทางภาษีไม่น่าสนใจ และไม่จูงใจผู้ประกอบการ ย่อมไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร อีกทั้งอาจส่งผลกระทบต่อการจัดการกับโรคระบาด ทั้งนี้ การออกมาตรการในการบรรเทาภาระภาษีเพื่อจูงใจผู้ประกอบการนั้น ย่อมมีผลทำให้รายได้เงินภาษี ที่รัฐบาลจัดเก็บได้ลดลง ในขณะที่รัฐยังคงมีรายจ่ายอีกมากในการดูแลรักษาผู้ติดเชื้อ เยียวยาผู้ที่ได้รับ ผลกระทบ การจัดหาวัคซีนป้องกันโรค และอื่น ๆ จึงถือเป็นความท้าทายอย่างหนึ่งของภาครัฐ

นอกจากนี้มาตรการทางภาษีที่สนับสนุนให้ผู้ประกอบจัดให้พนักงาน Work From Home อาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมกับธุรกิจที่ไม่สามารถปฏิบัติงานในรูปแบบ Work From Home ได้ เช่น ธุรกิจให้บริการ ร้านอาหาร สถานบริการ โรงงานที่จำเป็นต้องมีพนักงานปฏิบัติหน้าที่ในสายงาน การผลิต ธุรกิจที่ต้องใช้เครื่องจักร อุปกรณ์การทำงานตลอดจนเครื่องมือเครื่องใช้ที่จัดให้มีขึ้นภายใน สถานประกอบการเท่านั้น รวมถึงธุรกิจที่ไม่สามารถจัดให้พนักงานทำงานจากที่บ้านได้เต็มรูปแบบ ดังนั้นถึงแม้มาตรการทางภาษีของรัฐจะจูงใจเพียงใดก็ตาม ย่อมไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร จากผู้ประกอบการที่ไม่สามารถจัดให้มีการทำงานจากที่บ้านได้ด้วยข้อจำกัดของธุรกิจนั้น ๆ อีกทั้ง อาจถือได้ว่ารัฐบาลเลือกปฏิบัติและไม่เป็นธรรมต่อผู้ประกอบการเหล่านี้ ทั้งที่ได้รับผลกระทบ

จากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เช่นเดียวกับกับธุรกิจอื่น ๆ แต่กลับไม่ได้รับการเยียวยา และบรรเทาภาระภาษีตามที่ควรจะเป็น นอกจากนี้ อาจก่อให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบทางการแข่งขันของธุรกิจจากต้นทุนทางภาษีที่แตกต่างกัน ย่อมส่งผลให้มีกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีแตกต่างกัน

ข้อจำกัดด้านกฎหมาย เนื่องจากเหตุการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ในระยะเวลาอันสั้น และมีผลกระทบเป็นวงกว้าง การออกกฎหมายหรือการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อกำหนด กฎระเบียบต่าง ๆ อาจต้องใช้เวลา ซึ่งมีผลทำให้การออกมาตรการบรรเทาภาระภาษีทำได้ช้าลง และไม่ทันต่อสถานการณ์ที่กำลังได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากการแพร่ระบาดดังกล่าว ดังนั้นรัฐจึงควรเร่งแก้ไขข้อจำกัดด้านกฎหมาย และเร่งออกมาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจัดให้มีการทำงานจากที่บ้าน โดยทำให้มาตรการทางภาษีนั้น ๆ มีผลใช้บังคับได้จริง ทันต่อสถานการณ์ และผู้ประกอบการได้รับประโยชน์ทางภาษีจากการจัดให้มีนโยบายการ Work From Home ดังกล่าว ย่อมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานของผู้ประกอบการ จนนำไปสู่การลดการแพร่ระบาด

การพัฒนากระบวนการทำงานของหน่วยงานภาครัฐ ให้มีรูปแบบการทำงานที่เร็วขึ้น คล่องตัวขึ้น เพื่อตอบสนองต่อความต้องการ กระบวนการตัดสินใจให้ความช่วยเหลือควรมีความรวดเร็ว สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เป็นอยู่ อย่างไรก็ตามหากมีมาตรการทางภาษีที่ดี แต่กระบวนการทำงานของภาครัฐมิได้ปรับเปลี่ยนให้รวดเร็ว อาจส่งผลให้การลดหย่อนทางภาษี กระบวนการในการบรรเทาภาระภาษีอาจมีความล่าช้า และไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร หากรัฐต้องการให้มาตรการทางภาษีเห็นผลในทางปฏิบัติชัดเจน มาตรการในการบรรเทาภาระภาษีควรมีผลบังคับใช้ในขณะที่มีความเดือนร้อนนั้นอยู่ เพื่อเป็นแรงสนับสนุนให้ผู้ประกอบการเกิดการปรับเปลี่ยน ทำให้มาตรการได้รับผลตอบรับที่ดี ผู้ประกอบการให้ความร่วมมือ และสามารถช่วยบรรเทาภาระภาษีได้ชัดเจน

5.2 แนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหาโดยใช้มาตรการทางภาษีของต่างประเทศมาปรับใช้กับประเทศไทย

จากการศึกษามาตรการทางภาษีสำหรับ Work From Home ของประเทศสหราชอาณาจักร พบว่าสามารถนำมาตรการทางภาษีบางอย่าง มาปรับใช้กับประเทศไทยได้ โดยเป็นไปตามหลักการแทรกแซงทางภาษีและการบรรเทาภาระภาษี เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้ประกอบการจัดให้พนักงาน Work From Home โดยผู้วิจัยนำเสนอ 5 แนวทาง ดังนี้

1. การนำรายจ่ายสำหรับเครื่องพิมพ์เอกสาร (Printer) มาบันทึกเป็นรายจ่ายทางภาษีของบริษัท ได้เต็มจำนวน เพื่อนำไปหักจากกำไรในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล

เนื่องจากเครื่องพิมพ์เอกสาร เป็นอุปกรณ์ที่สำคัญอย่างหนึ่งที่เป็นสำหรับการ Work From Home เพื่อช่วยเหลือให้พนักงานสามารถปฏิบัติงานเพื่อสนองตอบนโยบายของบริษัทตามหน้าที่งานที่ได้รับมอบหมายจากที่บ้านของพนักงานได้ บริษัทจึงได้จัดหาเครื่องพิมพ์เอกสารให้พนักงานขนาดพอเหมาะพอควรกับการทำงานที่บ้าน เพื่อให้ Work From Home เกิดขึ้นได้จริง และรัฐบาลควรมีมาตรการทางภาษีเพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการในการจัดหาเครื่องพิมพ์เอกสารให้พนักงาน โดยรัฐบาลควรออกมาตรการทางภาษีโดยกำหนดให้รายจ่ายสำหรับเครื่องพิมพ์เอกสาร สามารถหักเป็นรายจ่ายทางภาษีได้ทั้งจำนวน เพื่อนำไปหักจากรายได้ในการค้าคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคล โดยกำหนดจำนวนเครื่องพิมพ์เอกสารไว้จำนวน 5 เครื่องในปีภาษี ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าเป็นจำนวนที่เหมาะสมจากการพิจารณาโดยเปรียบเทียบจากการดำเนินงานของแผนกที่สำคัญ ๆ ของบริษัทที่ทำให้บริษัทยังคงดำเนินงานต่อไปได้โดยต่อเนื่องไม่ติดขัดจากการ Work From Home โดยแผนกที่สำคัญโดยทั่วไปได้แก่ แผนกขาย/แผนกบริการ แผนกจัดซื้อ แผนกผลิต/ปฏิบัติการ แผนกบัญชีการเงิน และแผนกทรัพยากรบุคคล ดังนั้นทั้ง 5 แผนกควรได้รับการส่งเสริมให้มีการจัดซื้อเครื่องพิมพ์เอกสารเพื่อสนับสนุนการทำงานจากที่บ้าน และควรกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนแน่นอนสำหรับการซื้อเครื่องพิมพ์เอกสารในช่วงระยะเวลาที่กำลังเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เช่น สำหรับการซื้อเครื่องพิมพ์เอกสารระหว่างวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2564 – 30 มิถุนายน พ.ศ. 2564 เท่านั้น ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาที่กำลังเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และรัฐบาลต้องการให้ทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนจัดให้พนักงาน Work From Home เพื่อเป็นการลดการแพร่กระจายของเชื้อโรคและเป็นมาตรการที่สำคัญในการลดการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

2. การจ่ายค่าชดเชยเป็นจำนวนเงินที่แน่นอนเพื่อชดเชยค่าใช้จ่ายภายในบ้านของพนักงานที่เพิ่มขึ้นอันเป็นผลเนื่องมาจาก Work From Home

Work From Home มีผลทำให้ค่าใช้จ่ายในบ้านของพนักงานเพิ่มขึ้นหากเทียบกับการทำงานที่สถานประกอบการของนายจ้าง เนื่องจากพนักงานใช้เวลาอยู่กับบ้านนานขึ้น ดังนั้นเพื่อเป็นการสนับสนุนพนักงานในการ Work From Home บริษัทควรจ่ายค่าชดเชยให้พนักงานเพื่อชดเชยค่าใช้จ่ายภายในบ้านของพนักงานที่เพิ่มขึ้น อันได้แก่ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา ค่าโทรศัพท์ ค่าอินเทอร์เน็ต โดยกำหนดเป็นจำนวนเงินที่แน่นอน คือจำนวน 500 บาทต่อคนต่อเดือน และกำหนดช่วงระยะเวลาที่แน่นอนสำหรับการจ่ายเงินชดเชยนี้ โดยบริษัทจะจ่ายค่าชดเชยสำหรับการปฏิบัติงานที่บ้านของพนักงาน ช่วงระหว่างวันที่ 1 เมษายน พ.ศ. 2564 – 30 มิถุนายน พ.ศ. 2564 และเงินชดเชยดังกล่าวบริษัทสามารถนำมาหักเป็นรายจ่ายทางภาษีได้เต็มจำนวน อีกทั้งไม่ถือเป็นเงินได้หรือประโยชน์ส่วนเพิ่มของพนักงาน ซึ่งมีผลทำให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากเงินชดเชยดังกล่าว

โดยการจ่ายเงินชดเชยจำนวน 500 บาท มีที่มาโดยใช้สูตรการคำนวณค่าไฟฟ้าของเครื่องปรับอากาศมาอ้างอิง ดังนี้

ค่าไฟฟ้า = บีทียู ÷ SEER ÷ 1,000 × (จำนวนชั่วโมงต่อวัน) × (จำนวนวันที่ใช้งาน) × (ค่าไฟ 3.96 ต่อหน่วย)¹³⁹

โดย BTU (British Thermal Unit) เป็นหน่วยที่ใช้วัดค่าปริมาณความร้อนที่ใช้ในระบบเครื่องเย็นและเครื่องปรับอากาศ¹⁴⁰

ค่า SEER (Seasonal Energy Efficiency Ratio) คือ ค่าประสิทธิภาพหน่วยเป็นบีทียู/ชั่วโมง/วัตต์¹⁴¹

เครื่องปรับอากาศประหยัดไฟเบอร์ 5 ขนาดต่ำกว่า 27,296 บีทียู จะมีค่า SEER อยู่ที่ 12.85 - 13.84 ดังนั้นจึงให้ค่ากลางที่ 13.35¹⁴²

เครื่องปรับอากาศ ขนาด 9,000 BTU (คิดแอร์ขนาดเล็กสุด เหมาะกับห้องขนาด 12-15 ตารางเมตร) โดยมีค่า SEER ค่าประสิทธิภาพ = 13.35 ค่าไฟฟ้าปกติเป็นอัตราขั้นบันได อย่างไรก็ตามในการคิดผลลากประหยัดไฟเบอร์ 5 จะใช้ค่าไฟฟ้าเฉลี่ยที่ 3.96 บาทต่อหน่วย¹⁴³

คำนวณค่าไฟฟ้าได้ดังนี้ = 9,000 ÷ 13.35 ÷ 1,000 × 8 ชั่วโมงต่อวัน × 22 วันทำงาน × 3.96 บาทต่อหน่วย

= 469.86 บาทต่อเดือน

ดังนั้นกำหนดค่าชดเชยจำนวนเงิน 500 บาทต่อเดือน โดยอ้างอิงจากการคำนวณข้างต้น

3. มาตรการขยายระยะเวลาการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีและการชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบการที่จัดให้มีการ Work From Home

¹³⁹ Carrier, คำนวณค่าไฟได้อย่างไร, [ออนไลน์], แหล่งที่มา :

<https://carrierthailand.com/aircyclopedia/%E0%B8%84%E0%B8%B3%E0%B8%99%E0%B8%A7%E0%B8%99%E0%B8%84%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B9%84%E0%B8%9F->

[%E0%B8%AD%E0%B8%A2%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%87%E0%B9%84%E0%B8%A3/](#) [23

พฤษภาคม 2564]

¹⁴⁰ เรื่องเดียวกัน

¹⁴¹ เรื่องเดียวกัน

¹⁴² การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, เกณฑ์ผลลากประหยัดไฟเครื่องปรับอากาศ เบอร์ 5 โดย กฟผ., [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://labelno5.egat.co.th/new58/wp-content/uploads/2019/shortforweb/air.pdf?form=MY01SV&OCID=> [23 พฤษภาคม 2564]

¹⁴³ เรื่องเดียวกัน หน้า 1.

ผู้วิจัยขอเสนอมาตรการทางภาษีที่ช่วยเรื่องสภาพคล่องให้แก่ผู้ประกอบการ โดยการขยายระยะเวลาการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีและการชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบการที่จัดให้มีการ Work From Home ออกไปอีก 2 เดือนจากเดิมที่รัฐประกาศขยายระยะเวลาการยื่นแบบแสดงรายการทางอินเทอร์เน็ตและการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลประจำปี พ.ศ. 2563 จากเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2564 เป็นภายใน มิถุนายน พ.ศ. 2564 ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนผู้ประกอบการที่ตอบสนองต่อนโยบายของภาครัฐ จึงให้ผู้ประกอบการแบบ Work From Home ได้รับสิทธิพิเศษเพิ่มเติม โดยให้ขยายระยะเวลาการยื่นแบบแสดงรายการทางอินเทอร์เน็ตและการเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลออกไปอีก 2 เดือนนับจากเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2564 โดยจะครบกำหนดชำระภาษีและยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีภายในเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2564 โดยผู้ประกอบการจะต้องไปขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบการแบบ Work From Home กับกรมสรรพากร และพร้อมที่จะถูกตรวจสอบเอกสารหลักฐานและนโยบายในการ Work From Home ของบริษัทโดยกรมสรรพากร จากการที่ได้รับสิทธิประโยชน์ที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว ทั้งนี้ ผู้ประกอบการแบบ Work From Home จะต้องมีกำหนดนโยบายในการ Work From Home เป็นลายลักษณ์อักษร ระบุตำแหน่งหน้าที่งานที่สามารถปฏิบัติงานแบบ Work From Home ได้ หากหน้าที่งานใดไม่สามารถปฏิบัติงานแบบ Work From Home ได้ ให้อธิบายเหตุผลประกอบ พร้อมทั้งมีการสื่อสารนโยบาย Work From Home ดังกล่าวไปยังพนักงานอย่างชัดเจน เป็นต้น

เมื่อผู้ประกอบการจัดให้มีการทำงานแบบ Work From Home ดังนั้นพนักงานบัญชีการเงินของบริษัทจึงมีความจำเป็นอย่างมากในการต้องใช้เวลารวบรวมเอกสารหลักฐานจากแผนกต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจเกิดความล่าช้าในการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่แผนกต่าง ๆ ที่กำลัง Work From Home เช่นเดียวกัน รวมถึงการใช้เวลาในการสำรวจตรวจสอบเอกสารที่อาจตกหล่น และใช้เวลาในการค้นหาเอกสารที่ยังไม่ครบนั้น ทั้งนี้หากยื่นเอกสารการเสียภาษีเงินได้ขาดหรือเกินไป จะทำให้มีเบี้ยปรับและเงินเพิ่มตามมาได้ ดังนั้นพนักงานบัญชีการเงินจึงต้องใช้เวลามากกว่าปกติ ในการรวบรวมเอกสารหลักฐานดังกล่าว รวมถึงการใช้เวลาในการคำนวณและตรวจสอบความถูกต้องของการคำนวณนั้น ๆ จากผู้บังคับบัญชาที่ต้องใช้เวลามากกว่าเดิมในการตรวจสอบเช่นเดียวกัน

4. มาตรการขยายระยะเวลาการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีจากผลขาดทุนสะสมยกมาไม่เกิน 5 รอบบัญชี เป็นไม่เกิน 7 รอบบัญชี สำหรับผู้ประกอบการที่จัดให้มีการ Work From Home

เพื่อเป็นการจูงใจให้ผู้ประกอบการหันมาสนับสนุนให้พนักงาน Work From Home และเห็นผลเป็นรูปธรรม ดังนั้น นโยบายการเพิ่มสิทธิประโยชน์ทางภาษีโดยการขยายระยะเวลาการนำผลขาดทุนสะสมยกมาไม่เกิน 5 รอบบัญชี ควรมีการขยายเพิ่มเป็น 7 รอบบัญชี เนื่องจากผลกระทบจากวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ส่งผลกระทบต่อเนื้อตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 จนถึงปี พ.ศ. 2564 ดังนั้น รัฐบาลจึงควรขยายระยะเวลาการใช้สิทธิประโยชน์

ของการยกผลขาดทุนสะสมมาเพิ่มเติมอีก 2 ปี เพื่อชดเชยให้แก่ผู้ประกอบการในระยะเวลา 2 ปี ที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของดั่งกล่าว ทั้งนี้ผู้ประกอบการที่ได้รับสิทธิจะต้องเป็นผู้ประกอบการแบบ Work From Home ที่จะต้องขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบการแบบ Work From Home กับกรมสรรพากรเท่านั้น จึงจะได้รับสิทธิประโยชน์ดังกล่าว เนื่องจากการจัดให้พนักงานทำงาน แบบ Work From Home อาจทำให้บริษัทมีรายจ่ายเพิ่มมากขึ้น เช่นรายจ่ายในการสนับสนุนอุปกรณ์เทคโนโลยี รายจ่ายในการปรับปรุงระบบสารสนเทศของบริษัท เพื่อให้พนักงานทำงานแบบ Work From Home ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงรายจ่ายในการสนับสนุนช่วยเหลือพนักงานจากการ Work From Home ในด้านต่าง ๆ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการสนองตอบต่อนโยบาย Work From Home ของภาครัฐ และหากนโยบายนี้ได้รับการตอบรับจากผู้ประกอบการส่วนใหญ่ของประเทศ และหลายองค์กรจัดให้พนักงาน Work From Home จะทำให้สามารถลดความแออัดของประชาชนลดการสัมผัสตามพื้นที่สาธารณะ ตลอดจนลดความเสี่ยงต่อการติดเชื้อและการแพร่กระจายเชื้อ ส่งผลให้ภาครัฐสามารถควบคุมการแพร่ระบาดได้ดีขึ้น และรวดเร็วขึ้น ทำให้เงินงบประมาณที่ภาครัฐจัดเตรียมไว้เพื่อนำมาใช้ในการจัดการแก้ไขปัญหาดังกล่าวลดลง ซึ่งจะส่งผลดีกับระบบเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

5. มาตรการเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ผู้ประกอบการที่จัดให้มีการทำงานแบบ Work From Home โดยเร่งคืนภาษีมูลค่าเพิ่มภายใน 15 วัน

หนึ่งในมาตรการที่รัฐบาลช่วยเหลือผู้ประกอบการส่งออกเพื่อบรรเทาผลกระทบที่ได้รับจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 คือมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการส่งออกที่ดี โดยเร่งคืนภาษีมูลค่าเพิ่มภายใน 15 วัน ในกรณีการยื่นแบบภาษีทางอินเทอร์เน็ต จากปกติใช้เวลา 30 วัน และกรณียื่นเอกสารแบบปกติจะคืนภายใน 45 วัน จากปกติใช้เวลา 60 วัน มาตรการดังกล่าวเป็นมาตรการที่มีผลทำให้ผู้ประกอบการมีเงินสดเข้ามาในระบบมากขึ้น เป็นการเพิ่มสภาพคล่องให้แก่ธุรกิจ ดังนั้นการนำมาตรการนี้มาบังคับใช้จึงควรรวมถึงผู้ประกอบการที่ขึ้นทะเบียนกับกรมสรรพากรเป็นผู้ประกอบการแบบ Work From Home ด้วยเช่นเดียวกัน เพื่อเป็นการเพิ่มสภาพคล่อง โดยการเร่งคืนเงินภาษีมูลค่าเพิ่มให้แก่ผู้ประกอบการ Work From Home อีกทั้งยังเป็นการจูงใจผู้ประกอบการจัดให้มีรูปแบบการทำงานแบบ Work From Home มากขึ้น และให้รางวัลแก่ผู้ประกอบการที่สนับสนุนนโยบายการ Work From Home ดังกล่าวของภาครัฐ

บทที่ 6

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

6.1 บทสรุป

จากการศึกษาข้อมูลวิกฤตการณ์และความร้ายแรงของสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ส่งผลกระทบเป็นวงกว้าง และกระทบต่อระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศอย่างรุนแรง ตั้งแต่ปลายปี พ.ศ. 2562 จนถึงการแพร่ระบาดในระลอกที่สามในเดือนเมษายน ปี พ.ศ. 2564 ประกอบกับยังไม่มียารักษาโรคที่ได้รับการขึ้นทะเบียนอย่างเป็นทางการ อีกทั้งการฉีดวัคซีนของประเทศไทยยังอยู่ในระยะเริ่มต้น จำกัดเฉพาะกลุ่มบุคลากรทางการแพทย์ และกลุ่มผู้ที่มีความเสี่ยงสูงเท่านั้น การฉีดวัคซีนจึงยังไม่เป็นที่แพร่หลายไปสู่ประชาชนในวงกว้าง การเว้นระยะห่างทางสังคมได้ถูกนำมาปรับใช้ เพื่อลดความเสี่ยง ลดการสัมผัส จนนำไปสู่การลดการแพร่ระบาด และหนึ่งในมาตรการที่เป็นที่ยอมรับว่าสามารถช่วยลดความแออัดของประชาชนได้ดีคือมาตรการ Work From Home ซึ่งเป็นมาตรการที่รัฐบาลให้การสนับสนุน ส่งเสริมให้มีการปรับใช้ทั้งภาครัฐ ภาครัฐวิสาหกิจ ภาคเอกชน ตลอดจนประชาชนทั่วไป หากทุกฝ่ายให้ความร่วมมือจะทำให้รัฐบาลสามารถจัดการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้อย่างรวดเร็วและเห็นผล

จากแนวคิดหลักการแทรกแซงทางภาษีและหลักการบรรเทาภาระภาษี หากรัฐต้องการให้ผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมจากการทำงานในรูปแบบเดิมคือทำงานในสถานประกอบการ เปลี่ยนมาเป็นการสนับสนุนให้พนักงานทำงานแบบ Work From Home ดังนั้นรัฐจึงต้องเข้ามาแทรกแซง โดยการนำมาตรการทางภาษีมาปรับใช้ เพื่อให้เห็นผลเป็นรูปธรรม ชัดเจน และจูงใจผู้ประกอบการให้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานดังกล่าว และเป็นการบรรเทาภาระภาษีให้แก่ผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤตการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

ในช่วงระหว่างการแพร่ระบาดดังกล่าว รัฐบาลได้ออกมาตรการทางภาษีมามากมาย เพื่อช่วยเหลือบรรเทาความเดือนร้อนและบรรเทาภาระภาษีแก่ผู้ประกอบการตลอดจนประชาชนที่ได้รับความเดือนร้อนจากการแพร่ระบาด ทั้งมาตรการเลื่อนการจ่ายชำระภาษีเพื่อช่วยเพิ่มกระแสเงินสด และเงินทุนหมุนเวียนให้แก่ผู้ประกอบการ การลดอัตราภาษี การเร่งจ่ายคืนภาษีสำหรับผู้ที่ยื่นรวมถึงการเพิ่มแรงจูงใจให้แก่ผู้ประกอบการ อย่างไรก็ตามมาตรการทางภาษีที่รัฐบาลจัดให้มีขึ้นนั้น ยังไม่มีมาตรการใดที่เป็นมาตรการทางภาษีที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจัดให้พนักงานทำงานในรูปแบบ Work From Home ทั้งนี้ ผู้ประกอบการบางรายอาจมีการกำหนดให้ใช้มาตรการ Work From Home ในองค์กรของตน ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากความกลัวต่อการติดโรค ความรุนแรงของโรคระบาด ความเสี่ยงต่อการเสียชีวิต รวมทั้งความห่วงใยในพนักงานตลอดจนความยั่งยืนของธุรกิจ จนมีผลทำให้มีผู้ประกอบการเพียงบางส่วนเท่านั้น ที่ให้ความร่วมมือ

กับการ Work From Home หรือให้ความร่วมมือภายใต้ข้อจำกัด เช่นข้อจำกัดด้านเวลา ซึ่งอาจให้ความร่วมมือเพียงแค่ช่วงระยะสั้น ๆ ทั้ง ๆ ที่การแพร่ระบาดอาจจะยังคงมีอยู่ จึงทำให้การแก้ไขปัญหาและความพยายามในการลดการติดเชื้อ ลดจำนวนผู้ติดเชื้อเป็นไปได้ยาก และไม่ได้ผลดีเท่าที่ควร หากสถานการณ์การแพร่ระบาดยังคงมีอยู่ และยาวนานมากขึ้น ย่อมส่งผลกระทบต่อปัญหาการว่างงาน ปัญหาสังคม และระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ และเป็นภาระของรัฐบาลในการรักษา เยียวยา และเร่งฟื้นฟูต่อไป

6.2 ข้อเสนอแนะ

การนำมาตรการทางภาษีมาปรับใช้ จึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ต่อการได้รับความร่วมมือจากผู้ประกอบการ ทั้งนี้มาตรการทางภาษี จะต้องชัดเจน ชูใจ สามารถนำมาปฏิบัติได้ และเห็นผลเป็นรูปธรรม จนผู้ประกอบการเล็งเห็นถึงประโยชน์ทางภาษีที่จะได้รับจากการปฏิบัติตามเงื่อนไขของมาตรการดังกล่าว

จากการศึกษาพบว่า ประเทศไทยสามารถนำมาตรการทางภาษีบางอย่างของประเทศสหราชอาณาจักรมาปรับใช้ เพื่อเป็นแนวทางในการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการ Work From Home ทั้งในด้านของการบันทึกค่าใช้จ่ายสำหรับเครื่องพิมพ์เอกสารซึ่งเป็นรายจ่ายอันเกี่ยวเนื่องโดยตรง กับการ Work From Home เพื่อให้พนักงานสามารถปฏิบัติจากที่บ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการบรรเทาภาระค่าใช้จ่ายภายในบ้านของพนักงาน จากการ Work From Home โดยการจ่ายเป็นเงินชดเชยเพื่อชดเชยค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นที่บ้านของพนักงานอันเป็นผลมาจากการ Work From Home ทั้งนี้เงินชดเชยดังกล่าว บริษัทสามารถบันทึกเป็นรายจ่ายทางภาษีได้เต็มจำนวน โดยนำมาหักจากกำไรสุทธิในการคำนวณกำไรสุทธิเพื่อเสียภาษีเงินได้นิติบุคคลต่อไป

รวมถึงการขยายระยะเวลาในการยื่นแบบแสดงรายการเพื่อเสียภาษีทางอินเทอร์เน็ต และการชำระภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับผู้ประกอบการจดทะเบียน Work From Home โดยขยายระยะเวลาต่อไปอีก 2 เดือนสำหรับการรวบรวมเอกสารหลักฐานประกอบการยื่นเสียภาษีของบริษัท เป็นการจูงใจผู้ประกอบการในการเพิ่มสภาพคล่อง และรักษาเงินทุนหมุนเวียนภายในบริษัทให้ยาวนานมากขึ้นเพื่อให้เพียงพอสำหรับรายจ่ายอื่น ๆ ที่จำเป็น อีกทั้งการขยายระยะเวลาในการนำผลขาดทุนสะสมยกมาไม่เกิน 5 รอบบัญชี เป็น 7 รอบบัญชีสำหรับผู้ประกอบการที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบแบบ Work From Home เพื่อเป็นการบรรเทาภาระภาษีที่เกิดขึ้น

นอกจากนี้ มาตรการเร่งคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับผู้ประกอบการที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกอบการในรูปแบบ Work From Home ถือเป็นการเร่งเพิ่มสภาพคล่องให้แก่กิจการ ย่อมจูงใจ และส่งผลให้ได้รับความร่วมมือจากผู้ประกอบการ ให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานเพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีดังกล่าว

ทั้งนี้ ประเทศไทยยังไม่มีมาตรการทางภาษีเพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการจัดให้พนักงานทำงานในรูปแบบ Work From Home อันเป็นผลเนื่องมาจากยังไม่มีกฎหมายรองรับ ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอเสนอเพิ่มเติมว่า หน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการจัดเก็บภาษีของภาครัฐ ได้แก่ กรมสรรพากร ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดให้มีการแก้ไขและออกกฎระเบียบข้อบังคับ เพื่อให้มีกฎหมายรองรับในมาตรการทางภาษีที่จะจัดให้มีขึ้น เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการจัดให้มีรูปแบบการทำงานแบบ Work From Home เพื่อให้มาตรการทางภาษีมีผลบังคับใช้ เห็นผลเป็นรูปธรรม และสามารถนำมาปฏิบัติได้จริง ย่อมส่งผลให้จิตใจผู้ประกอบการก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานดังกล่าว และเป็นการกระตุ้นให้ผู้ประกอบการเห็นถึงความสำคัญของการ Work From Home จนมีการ Work From Home กันอย่างแพร่หลาย ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ต่อไป

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

เกรียงไกร เจริญธนาวัฒน์. หลักพื้นฐานกฎหมายมหาชน. พิมพ์ครั้งที่ 3 แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, 2558.

ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม. คำสอนวิชากฎหมายภาษีอากร. พิมพ์ครั้งที่ 13 แก้ไขเพิ่มเติม. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ธนอรุณการพิมพ์ จำกัด, 2563.

ชัยสิทธิ์ ตราชูธรรม และดุยลักษณ์ ตราชูธรรม. กฎหมายบัญชีภาษีอากร. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, 2562.

ศุภลักษณ์ พิณีจิวาดล. กฎหมายภาษีอากร. พิมพ์ครั้งที่ 5 ปรับปรุงใหม่. กรุงเทพมหานคร: บริษัท สำนักพิมพ์วิญญูชน จำกัด, 2563.

วิทยานิพนธ์และงานวิจัย

อาชนัน เกาะไพบูลย์ และเพชรธรินทร์ วงศ์เจริญ. ผลงานวิจัย บทวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจของวิกฤติ COVID-19 ต่อผู้ประกอบการและนำเสนอประเด็นพิจารณาที่น่าจะผนวกเข้าไปในการออกแบบมาตรการช่วยเหลือผู้ประกอบการ. ผลงานวิจัย. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2564.

เอกสารอื่น ๆ

คณะทำงานจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายและยุทธศาสตร์ ในการขับเคลื่อนการทำงานที่บ้านและการทำงานนอกสำนักงานหลักของหน่วยงานภาครัฐ กระทรวงสาธารณสุข แต่งตั้งเมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2563. ข้อเสนอเชิงนโยบายการขับเคลื่อนการทำงานที่บ้าน (work from home) และการทำงานนอกสถานที่ทำงานหลัก (remote work) ของหน่วยงานภาครัฐ. กระทรวงสาธารณสุข, พฤษภาคม 2563.

สื่ออิเล็กทรอนิกส์

กระทรวงการคลัง. ระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการเบิกเงินจากคลัง การรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน และการนำเงินส่งคลัง พ.ศ. 2562. [ออนไลน์]. 2562. แหล่งที่มา : <http://www.finance.rmuti.ac.th/finance%20law/การเบิกเงินจากคลัง2562.pdf> [29 เมษายน 2564]

กระทรวงสาธารณสุข. ประกาศสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง แนวทางการปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้ง (Work from Home) และหรือการปฏิบัติงานเหลื่อมเวลา อันเนื่องมาจากการแพร่ระบาดของ (ระลอกใหม่) ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ฉบับที่ 2 ประกาศ ณ วันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2564. [ออนไลน์]. เมษายน 2564. แหล่งที่มา : https://hr.moph.go.th/site/hr_moph/wp-content/plugins/pdf-viewer/stable/web/viewer.html?file=https://hr.moph.go.th/site/hr_moph/wp-content/uploads/2021/04/V-1616-WFH_3.pdf#page=1&zoom=auto,-15,658 [28 เมษายน 2564]

กระทรวงสาธารณสุข. สถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 Coronavirus Disease 2019 (COVID-19) ศูนย์บริหารสถานการณ์ โควิด-19 (ศบค.) วันที่ 21 พฤษภาคม 2564. [ออนไลน์]. พฤษภาคม 2564. แหล่งที่มา : https://media.thaigov.go.th/uploads/public_img/source/210564.pdf [23 พฤษภาคม 2564]

กระทรวงสาธารณสุข. รายงานสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 โดยศูนย์ปฏิบัติการภาวะฉุกเฉิน กรมควบคุมโรค ฉบับที่ 359 วันที่ 27 ธันวาคม 2563 เวลา 12.00 น. [ออนไลน์]. 2563. แหล่งที่มา : <https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/file/situation/situation-no359-271263.pdf> [15 เมษายน 2564]

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. เกณฑ์ฉลากประหยัดไฟเครื่องปรับอากาศ เบอร์ 5 โดย กฟผ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://labelno5.egat.co.th/new58/wp-content/uploads/2019/shortforweb/air.pdf?form=MY01SV&OCID=> [23 พฤษภาคม 2564]

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข. แนวทางการให้วัคซีนโควิด 19 ในสถานการณ์การระบาดปี 64 ของประเทศไทย. [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา : <https://ddc.moph.go.th/uploads/files/1729520210301021023.pdf> [14 เมษายน 2564]

กรมสรรพากร. คำชี้แจงเกี่ยวกับมาตรการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติอุทกภัย 2554. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.rd.go.th/fileadmin/download/RDGuideThaiflood.pdf> [30 เมษายน 2564]

กรมสรรพากร. รวมกฎหมายภาษี พระราชกฤษฎีกา ฉบับที่ 707 พ.ศ. 2563. [ออนไลน์]. 2563. แหล่งที่มา : <https://www.rd.go.th/1603.html> [10 เมษายน 2564]

กรมสรรพากร. เลขที่ข่าว ปชส. 8/2548 เรื่อง กรมสรรพากร เต็มที่ เต็มน้ำใจ ช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรณีพิบัติ วันที่แถลงข่าว 6 มกราคม พ.ศ. 2548. [ออนไลน์]. มกราคม 2548. แหล่งที่มา : <https://www.rd.go.th/22331.html> [30 เมษายน 2564]

กรมสรรพากร. Revenue Department News เลขที่ข่าว ปชส.16/2564 เรื่อง ยกเว้นภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับเงินหรือประโยชน์ที่ประชาชนได้รับจากการเยียวยาและฟื้นฟูผลกระทบจากโรค COVID-19. [ออนไลน์]. มกราคม 2564. แหล่งที่มา : https://www.rd.go.th/fileadmin/user_upload/news/2564thai/news16_2564.pdf [10 เมษายน 2564]

กรมสรรพากร. Revenue Department News เลขที่ข่าว ปชส. 23/2564 วันที่แถลงข่าว 19 เมษายน 2564 เรื่อง สรรพากรแจ้งการยื่นแบบฯ ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย และภาษีมูลค่าเพิ่มผ่านอินเทอร์เน็ต ได้รับสิทธิขยายเวลาถึงสิ้นเดือนของเดือนที่ต้องยื่นแบบ ช่วยลดความเสี่ยงจาก COVID-19 และเพิ่มสภาพคล่องทางการเงิน. [ออนไลน์]. เมษายน 2564. แหล่งที่มา : https://www.rd.go.th/fileadmin/user_upload/news/2564thai/news23_2564.pdf [30 เมษายน 2564]

กรมสรรพากร. Revenue Department News เลขที่ข่าว ปชส. 26/2564 วันที่แถลงข่าว 30 เมษายน 2564 เรื่อง สรรพากรช่วยผู้ประกอบการ ขยายเวลายื่นแบบภาษีเงินได้นิติบุคคลทางออนไลน์ ออกไปเป็น 30 มิ.ย. นี้. [ออนไลน์]. มิถุนายน 2564. แหล่งที่มา : https://www.rd.go.th/fileadmin/user_upload/news/2564thai/news26_2564.pdf [1 พฤษภาคม 2564]

กรมสรรพากร. Revenue Department News เลขที่ข่าว ปชส.34/2563 วันที่แถลงข่าว 25 พฤษภาคม 2563 เรื่อง สรรพากรช่วยบุคคลและผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจาก COVID-19 ผ่านมาตรการภาษีต่างๆ มูลค่ากว่าแสนล้านบาท. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : https://www.rd.go.th/fileadmin/user_upload/news/news34_2563.pdf [30 เมษายน 2564]

กองบัญชีประชาชาติ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ ไตรมาสที่ 4/2563 Gross Domestic Product : Q4/2020 วันจันทร์ที่ 15 กุมภาพันธ์ 2564 เวลา 9:30 น. [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา : https://www.nesdc.go.th/ewt_dl_link.php?nid=5176&filename=qgdp_page [17 เมษายน 2564]

ฐานเศรษฐกิจ THANSETTAKIJ MULTIMEDIA. THINKNET-BuilK-SCB ประกาศนโยบายถาวรพนักงานทำงานที่ไหนก็ได้ 22 เมษายน 2564. [ออนไลน์]. เมษายน 2564. แหล่งที่มา : https://www.thansettakij.com/content/strategy/476952?fbclid=IwAR0ERhJszo1clLrqaOpGxgN1fss4YxcD8ng74rlYY0iCZJUFgJS0Oz6_pgY [27 เมษายน 2564]

- ไทยรัฐออนไลน์. โควิดระลอก 3 ในไทย คนติดไม่มีอาการ แพร่เชื้อกระจายไปทั่วเตรียมปะทุหนัก. [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา : <https://www.thairath.co.th/scoop/theissue/2064580> [15 เมษายน 2564]
- ไทยรัฐออนไลน์. อัปเดต 45 วัน ไทยฉีดวัคซีนโควิด-19 ใน 77 จังหวัดแล้วเฉียด 5.8 แสนโดส. [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา : <https://www.thairath.co.th/news/local/2069052> [15 เมษายน 2564]
- บลจ. ไทยพาณิชย์. Work From Home ความปกติรูปแบบใหม่ของการทำงาน อนาคต 26 พฤษภาคม 2563. [ออนไลน์]. พฤษภาคม 2563. แหล่งที่มา : <https://www.scbam.com/th/knowledge/coo-talk/coos-talk-26052020> [29 เมษายน 2564]
- ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี. เรื่องกำหนดเวลาทำงานและวันหยุดราชการ (ฉบับที่ 12) พ.ศ. 2502. [ออนไลน์]. 2502. แหล่งที่มา: https://www.ocpb.go.th/download/article/article_20181228115550.pdf [29 เมษายน 2564]
- ประชาชาติธุรกิจ. สภาพัฒน์ชี้เศรษฐกิจไทยปี 63 ติดลบ 6.1% ต่ำสุดในรอบ 22 ปี. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.prachachat.net/finance/news-613697> [17 เมษายน 2564]
- ผาสุก พงษ์ไพจิตรและคณะ. โครงการวิจัยแนวทางการปฏิรูปภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาและการวิเคราะห์การกระจายรายได้ของผู้มีเงินได้พึงประเมิน 2560. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.knowledgefarm.in.th/tax-deduction-and-inequality/>. [30 เมษายน 2564]
- ฝ่ายนโยบายเศรษฐกิจการเงิน ธนาคารแห่งประเทศไทย. มหาคูทกภัย 2554 ผลกระทบและแนวโน้มการฟื้นตัว จากการสำรวจผู้ประกอบการ ธันวาคม 2554. [ออนไลน์]. ธันวาคม 2554. แหล่งที่มา : <https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/EconomicConditions/AnalysisBLP/1ThaiFloodSurvey2011.pdf> [30 เมษายน 2564]
- รัฐบาลไทย (Royal Thai Government). ข่าวกรมสรรพสามิต ฉบับที่ 19/2564 วันที่ 21 เมษายน 2564 เรื่อง สรรพสามิตขยายเวลาปรับลดอัตราภาษีน้ำมัน สำหรับเครื่องบินไอพ่น ออกไปอีกจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2564 ฝ่ายประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขานุการกรม กรมสรรพสามิต. [ออนไลน์]. : <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/41059> [30 เมษายน 2564]

- รัฐบาลไทย (Royal Thai Government). รัฐบาลขอความร่วมมือทุกหน่วยงาน “Work from Home” ประกาศ ณ วันที่ 13 เมษายน 2564. [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา : <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/40921> [21 พฤษภาคม 2564]
- รัฐบาลไทย (ROYAL THAI GOVERNMENT). วธ.ประกาศข้าราชการ-เจ้าหน้าที่ Work From Home เหลือเวลาการทำงาน ให้บุคลากรปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้งของส่วนราชการ ตั้งแต่วันที่ 16 เมษายน 2564. [ออนไลน์]. เมษายน 2564. แหล่งที่มา : <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/40928> [28 เมษายน 2564]
- รัฐบาลไทย (ROYAL THAI GOVERNMENT). สรุปข่าวการประชุมคณะรัฐมนตรี วันพุธที่ 8 เมษายน 2563. [ออนไลน์]. เมษายน 2564. แหล่งที่มา : <https://www.thaigov.go.th/news/contents/details/28560> [2 พฤษภาคม 2564]
- วิจัยกรุงศรี. ธุรกิจท่องเที่ยวและโรงแรมหลัง COVID-19. [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา : <https://www.krungsri.com/th/research/research-intelligence/ri-future-of-tourism-21> [26 เมษายน 2564]
- วิจัยกรุงศรี. Research Intelligence เรื่อง เศรษฐกิจไทยจะเป็นอย่างไร หากเราต้องอยู่กับโควิด-19 ไปตลอดกาล ฉบับกุมภาพันธ์ 2564. [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา : https://www.krungsri.com/getmedia/c23eecbc-1f73-48ff-8a59-c1d24427850e/RI_COVID_Recovery_210203_TH.pdf.aspx [25 เมษายน 2564]
- ศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านเวชภัณฑ์ กระทรวงสาธารณสุข. สป.สธ. ประกาศแนวทางการปฏิบัติงานนอก สถานที่ตั้ง (Work from Home) และหรือการปฏิบัติงานเหลื่อมเวลา อันเนื่องมาจากการแพร่ ระบาด (ระลอกใหม่) ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ฉบับที่ 2 และแนวทาง เพิ่มเติมสำหรับหน่วยงานส่วนกลาง. [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา : <http://dmsic.moph.go.th/index/detail/8577> [28 เมษายน 2564]
- ศูนย์สารนิเทศสรรพากร กรมสรรพากร. ถามตอบมาตรการภาษีช่วงโควิด-19 ภาษีเงินได้นิติบุคคล ปรับปรุงล่าสุด 10 มกราคม 2564. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.rd.go.th/62194.html> [30 เมษายน 2564]
- สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง. ข่าวกระทรวงการคลัง ฉบับที่ 26/2563 วันที่ 24 มีนาคม 2563. [ออนไลน์]. มีนาคม 2563. แหล่งที่มา : : <https://www.mof.go.th/th/view/attachment/file/3134393130/ข่าวแถลงกระทรวงการคลังฉบับที่%2026-2563%20%28มาตรการดูแลและเยียวยาผลกระทบจากไวรัสโคโรนา%20%28COVID-19%29%20...%29.pdf> [30 เมษายน 2564]

สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง. ข่าวกระทรวงการคลัง ฉบับที่ 134/2553 วันที่ 17 พฤศจิกายน 2553. [ออนไลน์]. พฤศจิกายน 2553. แหล่งที่มา : http://www1.mof.go.th/home/Press_release/News2010/134.pdf [30 เมษายน 2564]

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน OCSC. แนวทางการให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้งของส่วนราชการ กรณีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2563. [ออนไลน์]. มีนาคม 2563. แหล่งที่มา : https://www.ocsc.go.th/sites/default/files/attachment/article/v63_116-ocsc-announce.pdf [29 เมษายน 2564]

สำนักงานเลขาธิการกรมควบคุมโรค. WORK FROM HOME ทางรอดที่ปลอดภัยขององค์กร, [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา : <https://ddc.moph.go.th/os/news.php?news=12686&deptcode=os> [28 เมษายน 2564]

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. สรุปมาตรการและการดำเนินงานของไทยต่อสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙. [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา : https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parliament_parcy/ewt_dl_link.php?nid=69274 [16 เมษายน 2564]

สำนักนายกรัฐมนตรี. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ พ.ศ. 2555. [ออนไลน์]. 2555. แหล่งที่มา : <http://www.ipthailand.go.th/th/กลุ่มบริหารงานบุคคล/item/ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการลาของข้าราชการ-พ-ศ-๒๕๕๕.html> [30 เมษายน 2564]

BBC NEWS. โควิด-19 สธ. ประกาศการระบาดระลอกใหม่ในไทย ผู้ติดเชื้อจากกรณีสมุทรสาครเกือบ 700 รายใน 3 วัน. [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา : <https://www.bbc.com/thai/thailand-55383363> [15 เมษายน 2564]

BBC NEWS ประเทศไทย. ไวรัสโคโรนา : ที่มา อาการ การรักษา และการป้องกันโรคโควิด-19. [ออนไลน์]. 2563. แหล่งที่มา : <https://www.bbc.com/thai/features-51734255> [14 เมษายน 2564]

Carrier. คำนวณค่าไฟได้อย่างไร, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://carrierthailand.com/aircyclopedia/%E0%B8%84%E0%B8%B3%E0%B8%99%E0%B8%A7%E0%B8%99%E0%B8%84%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B9%84%E0%B8%9F->

%E0%B8%AD%E0%B8%A2%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%87%E0%B9%84
%E0%B8%A3/ [23 พฤษภาคม 2564]

De Digital-ecom. การ WORK FROM HOME คืออะไร มีข้อดี ข้อเสียอย่างไรบ้าง. [ออนไลน์]
2564. แหล่งที่มา : <https://www.digital-ecom.com/th/digital-economy/work-from-home/> [27 เมษายน 2564]

iTAX. เงินได้ที่ได้รับยกเว้นภาษี. [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา : <https://www.itax.in.th/pedia/> [9
เมษายน 2564]

OpenDevelopment Thailand. โควิด 19 (COVID-19) ในประเทศไทย. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :
<https://thailand.opendevlopmentmekong.net/th/topics/pandemics-covid-19/#ref-9339-1> [18 เมษายน 2564]

PPTV36. เคอร์ฟิว ล็อกดาวน์ โควิด-19 ชัดดาวน์โลก หยุดเพื่อชาติ. [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา :
<https://www.pptvhd36.com/news/%E0%B8%9B%E0%B8%A3%E0%B8%B0%E0%B9%80%E0%B8%94%E0%B9%87%E0%B8%99%E0%B8%A3%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%99/138535> [17 เมษายน 2564]

RYT9 Thailand. COVID-19: กรม.คลอดมาตรการเข้มข้นลดแพร่เชื้อโควิด-19 ไม่ปิดเมือง-ไม่ปิดประเทศ. [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา : <https://www.ryt9.com/s/iq01/3106254> [17
เมษายน 2564]

Taxguruthai. แนวคิดภาษีเงินได้นิติบุคคล. [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา :
<https://www.taxguruthai.com/topic/46/แนวคิดภาษีเงินได้นิติบุคคล/> [10 เมษายน 2564]

Thai PBS NEWS. วันที่ไทยรู้จัก Covid-19. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :
<https://news.thaipbs.or.th/content/290347> [15 เมษายน 2564]

World Health Organization. โรคโควิด 19 คืออะไร. [ออนไลน์]. มิถุนายน 2563. แหล่งที่มา :
https://www.who.int/docs/default-source/searo/thailand/update-28-covid-19-what-we-know---june2020---thai.pdf?sfvrsn=724d2ce3_0 [10 เมษายน 2564]

World Health Organization Thailand. โรคไวรัสติดเชื้อโคโรนา 2019 (โควิด 19) รายงานสถานการณ์โดยองค์การอนามัยโลก (WHO) ประเทศไทย. [ออนไลน์]. มีนาคม 2563.
แหล่งที่มา : https://www.who.int/docs/default-source/searo/thailand/2020-03-12-tha-sitrep-19-covid19-pb-th.pdf?sfvrsn=1e179bd4_2 [10 เมษายน 2564]

World Health Organization. Coronavirus disease (COVID-19) questions and answers. [ออนไลน์]. 2563. แหล่งที่มา : <https://www.who.int/thailand/emergencies/novel-coronavirus-2019/q-a-on-covid-19> [10 เมษายน 2564]

World Health Organization. Naming the coronavirus disease (COVID-19) and the virus that causes it. [ออนไลน์]. February 2020. แหล่งที่มา : [https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/naming-the-coronavirus-disease-\(covid-2019\)-and-the-virus-that-causes-it](https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019/technical-guidance/naming-the-coronavirus-disease-(covid-2019)-and-the-virus-that-causes-it) [10 เมษายน 2564]

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 27

พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. 2562.

กฎกระทรวง ฉบับที่ 361 (พ.ศ. 2563) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยภาษีเงินได้

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข. เรื่อง ชื่อ และอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2563. ราชกิจจานุเบกษา. 2563.

ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร 25 มีนาคม พ.ศ.2563. ราชกิจจานุเบกษา. 2563

Section 316A. of Income Tax (Earnings and Pensions) Act 2003.

Section 210. Income Tax (Earnings and Pensions) Act 2003 (ITEPA 2003).

ภาษาอังกฤษ

GoSelf-employed. How to calculate UK Depreciation and Depreciation Rates, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://goselfemployed.co/how-to-calculate-depreciation/> [18 พฤษภาคม 2564]

The Association of Taxation Technicians in UK (ATT). Home Sweet Home – tax relief and home working (updated 14 April 2021). [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.att.org.uk/home-sweet-home-%E2%80%93-tax-relief-home-working> [5 พฤษภาคม 2564]

UK Government (GOV.UK). Claim capital allowances. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.gov.uk/capital-allowances/annual-investment-allowance> [18 พฤษภาคม 2564]

- UK Government (GOV.UK). Claim capital allowances. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.gov.uk/capital-allowances/first-year-allowances> [18 พฤษภาคม 2564]
- UK Government (GOV.UK). Guidance Check which expenses are taxable if your employee works from home due to coronavirus (COVID-19). [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.gov.uk/guidance/check-which-expenses-are-taxable-if-your-employee-works-from-home-due-to-coronavirus-covid-19?priority-taxon=5ebf285a-9165-476c-be90-66b9729f50da> [5 พฤษภาคม 2564]
- UK Government (GOV.UK). Guidance HS252 Capital allowances and balancing charges 2021. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.gov.uk/government/publications/capital-allowances-and-balancing-charges-hs252-self-assessment-helpsheet/hs252-capital-allowances-and-balancing-charges-2021> [18 พฤษภาคม 2564]
- UK Government (GOV.UK). HMRC internal manual Capital Allowances Manual (updated 21 April 2021). [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.gov.uk/hmrc-internal-manuals/capital-allowances-manual/ca23084> [18 พฤษภาคม 2564]
- UK Government (GOV.UK). Income Tax and National Insurance contributions: exemption for home-office expenses (updated 25 March 2021). [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.gov.uk/government/publications/income-tax-and-national-insurance-contributions-exemption-for-home-office-expenses/income-tax-and-national-insurance-contributions-exemption-for-home-office-expenses> [5 พฤษภาคม 2564]
- UK Government (GOV.UK). Policy paper Extension to the temporary Income Tax and National Insurance Contribution exemption for home-office expenses (published 3 March 2021). [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.gov.uk/government/publications/extension-to-the-temporary-income-tax-and-national-insurance-contribution-exemption-for-home-office-expenses/extension-to-the-temporary-income-tax-and-national-insurance-contribution-exemption-for-home-office-expenses> [7 พฤษภาคม 2564]
- UK Government (GOV.UK). Temporary increase in annual investment allowance for plant and machinery (published 3 March 2021). [ออนไลน์], : <https://www.gov.uk/>

government/publications/temporary-increase-in-annual-investment-allowance-for-plant-and-machinery [18 พฤษภาคม 2564]

UK Government (GOV.UK). Work out your capital allowances. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.gov.uk/work-out-capital-allowances/rates-and-pools> [19 พฤษภาคม 2564]

UK Government (GOV.UK). Work out your capital allowances. [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://www.gov.uk/work-out-capital-allowances/work-out-what-you-can-claim> [18 พฤษภาคม 2564]

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

Income Tax (Earnings and Pensions) Act 2003

Section 210

Income Tax (Earnings and Pensions) Act 2003

2003 CHAPTER 1

PART 3

EMPLOYMENT INCOME: EARNINGS AND BENEFITS ETC. TREATED AS EARNINGS

CHAPTER 10

TAXABLE BENEFITS: RESIDUAL LIABILITY TO CHARGE

Modifications etc. (not altering text)

- C1** Pt. 3 Ch. 10 excluded (with effect in accordance with reg. 1(2) of the amending S.I.) by [The Income Tax \(Exemption of Minor Benefits\) \(Coronavirus\) Regulations 2020 \(S.I. 2020/1293\)](#), regs. 1(2), 2 (with reg. 1(2))

Introduction

201 Employment-related benefits

- (1) This Chapter applies to employment-related benefits.
- (2) In this Chapter—
  - “benefit” means a benefit or facility of any kind;
  - “employment-related benefit” means a benefit, other than an excluded benefit, which is provided in a tax year—
    - (a) for an employee, or
    - (b) for a member of an employee’s family or household,

Changes to legislation: There are outstanding changes not yet made by the legislation.gov.uk editorial team to *Income Tax (Earnings and Pensions) Act 2003*. Any changes that have already been made by the team appear in the content and are referenced with annotations. (See end of Document for details) View outstanding changes

---

by reason of the employment. For the definition of “excluded benefit” see section 202.

- (3) A benefit provided by an employer is to be regarded as provided by reason of the employment unless—
- (a) the employer is an individual, and
  - (b) the provision is made in the normal course of the employer’s domestic, family or personal relationships.
- (4) For the purposes of this Chapter it does not matter whether the employment is held at the time when the benefit is provided so long as it is held at some point in the tax year in which the benefit is provided.
- (5) References in this Chapter to an employee accordingly include a prospective or former employee.

202 Excluded benefits

- (1) A benefit is an “excluded benefit” for the purposes of this Chapter if—
- (a) any of Chapters 3 to 9 of the benefits code applies to the benefit,
  - (b) any of those Chapters would apply to the benefit but for an exception, or
  - (c) the benefit consists in the right to receive, or the prospect of receiving, sums treated as earnings under section 221 (payments where employee absent because of sickness or disability).

[^{F1}(1A) But a benefit provided to an employee or member of an employee's family or household is to be taken not to be an excluded benefit by virtue of subsection (1)(c) so far as it is provided under optional remuneration arrangements.]

- (2) In this section “exception”, in relation to the application of a Chapter of the benefits code to a benefit, means any enactment in the Chapter which provides that the Chapter does not apply to the benefit.

But for this purpose section 86 (transport vouchers under pre-26th March 1982 arrangements) is not an exception.

Textual Amendments

- F1** [S. 202\(1A\)](#) inserted (with effect in accordance with Sch. 2 para. 62 of the amending Act) by [Finance Act 2017 \(c. 10\)](#), [Sch. 2 para. 47](#)

Cash equivalent of benefit treated as earnings

203 Cash equivalent of benefit treated as earnings

- (1) The cash equivalent of an employment-related benefit is to be treated as earnings from the employment for the tax year in which it is provided.
- (2) The cash equivalent of an employment-related benefit is the cost of the benefit less any part of that cost made good by the employee [^{F2}, to the persons providing the benefit, on or before 6 July following the tax year in which it is provided].

Changes to legislation: There are outstanding changes not yet made by the legislation.gov.uk editorial team to Income Tax (Earnings and Pensions) Act 2003. Any changes that have already been made by the team appear in the content and are referenced with annotations. (See end of Document for details) View outstanding changes

- (3) The cost of an employment-related benefit is determined in accordance with section 204 unless—
- (a) section 205 provides that the cost is to be determined in accordance with that section, or
  - (b) section 206 provides that the cost is to be determined in accordance with that section.

Textual Amendments

- F2** Words in s. 203(2) substituted (with effect in accordance with s. 1(14) of the amending Act) by [Finance \(No. 2\) Act 2017 \(c. 32\), s. 1\(13\)](#)

[^{F3}203A Employment-related benefit provided under optional remuneration arrangements

- (1) Where an employment-related benefit is provided pursuant to optional remuneration arrangements—
- (a) the relevant amount is to be treated as earnings from the employment for the tax year in which the benefit is provided, and
  - (b) section 203(1) does not apply.
- (2) To find the relevant amount, first determine which (if any) is the greater of—
- (a) the cost of the employment-related benefit, and
  - (b) the amount foregone with respect to the benefit (see section 69B).
- (3) If the cost of the employment-related benefit is greater than or equal to the amount foregone, the “relevant amount” is the cash equivalent (see section 203(2)).
- (4) Otherwise, the “relevant amount” is—
- (a) the amount foregone with respect to the employment-related benefit, less
  - (b) any part of the cost of the benefit made good by the employee, to the persons providing the benefit, on or before 6 July following the tax year in which it is provided.
- (5) For the purposes of subsections (2) and (3), assume that the cost of the employment-related benefit is zero if the condition in subsection (6) is met.
- (6) The condition is that the employment-related benefit would be exempt from income tax but for section 228A (exclusion of certain exemptions).
- (7) Where it is necessary for the purposes of subsections (2)(b) and (4) to apportion an amount of earnings to the benefit provided in the tax year, the apportionment is to be made on a just and reasonable basis.

In this subsection “earnings” is to be interpreted in accordance with section 69B(5).]

Textual Amendments

- F3** [S. 203A](#) inserted (with effect in accordance with Sch. 2 para. 62 of the amending Act) by [Finance Act 2017 \(c. 10\), Sch. 2 para. 48](#)

Changes to legislation: There are outstanding changes not yet made by the legislation.gov.uk editorial team to Income Tax (Earnings and Pensions) Act 2003. Any changes that have already been made by the team appear in the content and are referenced with annotations. (See end of Document for details) View outstanding changes

---

Determination of the cost of the benefit

204 Cost of the benefit: basic rule

The cost of an employment-related benefit is the expense incurred in or in connection with provision of the benefit (including a proper proportion of any expense relating partly to provision of the benefit and partly to other matters).

205 Cost of the benefit: asset made available without transfer

- (1) The cost of an employment-related benefit (“the taxable benefit”) is determined in accordance with this section if—
- [^{F4}(a) the benefit consists in an asset being made available for private use, and]
  - (b) there is no transfer of the property in the asset.

[^{F5}(1A) In this section and section 205A, “private use” means private use by the employee or a member of the employee's family or household.

- (1B) For the purposes of subsection (1) and sections 205A and 205B, an asset made available in a tax year for use by the employee or a member of the employee's family or household is to be treated as made available throughout the year for private use unless—

- (a) at all times in the year when it is available for use by the employee or a member of the employee's family or household, the terms under which it is made available prohibit private use, and
- (b) no private use is made of it in the year.

- (1C) The cost of the taxable benefit is—

- (a) the annual cost of the benefit determined in accordance with subsection (2), less
- (b) any amount required to be deducted by section 205A (deduction for periods when asset unavailable for private use).

- (1D) In certain cases, the cost of the taxable benefit is calculated under this section in accordance with section 205B (reduction of cost of taxable benefit where asset is shared).]

- (2) The [^{F6}annual cost of the] benefit is the higher of—

- (a) the annual value of the use of the asset, and
- (b) the annual amount of the sums, if any, paid by those providing the benefit by way of rent or hire charge for the asset,

together with the amount of any additional expense.

- (3) For the purposes of subsection (2), the annual value of the use of an asset is—

- (a) in the case of land, its annual rental value;
- (b) in any other case, 20% of the market value of the asset at the time when those providing the taxable benefit first applied the asset in the provision of an employment-related benefit (whether or not the person provided with that benefit is also the person provided with the taxable benefit).

If those providing the taxable benefit first applied the asset in the provision of an employment-related benefit before 6th April 1980, paragraph (b) is to be read as if the reference to 20% were a reference to 10%.

Changes to legislation: There are outstanding changes not yet made by the legislation.gov.uk editorial team to Income Tax (Earnings and Pensions) Act 2003. Any changes that have already been made by the team appear in the content and are referenced with annotations. (See end of Document for details) View outstanding changes

- (4) In this section “additional expense” means the expense incurred in or in connection with provision of the taxable benefit (including a proper proportion of any expense relating partly to provision of the benefit and partly to other matters), other than—
- (a) the expense of acquiring or producing the asset incurred by the person to whom the asset belongs, and
  - (b) any rent or hire charge payable for the asset by those providing the asset.
- [^{F7}(5) Where the asset is an emergency vehicle, the expense of providing fuel for it in a tax year is not an additional expense by virtue of subsection (4) so long as—
- (a) the person incurring that expense incurs no expense in that tax year in the provision of fuel for the vehicle which is used for the employee's private travel (“private fuel expense”), or
  - (b) all private fuel expense that the person does incur in that tax year is made good by the employee on or before 6 July following the tax year.
- (6) For the purposes of this section—
- “emergency vehicle” has the same meaning as in section 248A;
  - “fuel” includes electrical energy;
  - “private travel” means travelling the expenses of which, if incurred and paid by the employee, would not be deductible under Chapter 2 or 5 of Part 5.]

Textual Amendments

- F4** S. 205(1)(a) substituted (with effect in accordance with s. 8(5) of the amending Act) by [Finance Act 2017 \(c. 10\)](#), s. **8(2)(a)**
- F5** S. 205(1A)-(1D) inserted (with effect in accordance with s. 8(5) of the amending Act) by [Finance Act 2017 \(c. 10\)](#), s. **8(2)(b)**
- F6** Words in s. 205(2) substituted (with effect in accordance with s. 8(5) of the amending Act) by [Finance Act 2017 \(c. 10\)](#), s. **8(2)(c)**
- F7** S. 205(5)(6) inserted (with effect in accordance with s. 9(5) of the amending Act) by [Finance Act 2019 \(c. 1\)](#), s. **9(4)**

Modifications etc. (not altering text)

- C2** S. 205 modified (12.2.2019) by [Finance Act 2019 \(c. 1\)](#), s. **9(6)-(8)**

[^{F8}205A Deduction for periods when asset unavailable for private use

- (1) A deduction is to be made under section 205(1C)(b) if the asset mentioned in section 205(1) has been unavailable for private use on any day during the tax year concerned.
- (2) For the purposes of this section an asset is “unavailable” for private use on any day if—
- (a) that day falls before the day on which the asset is first available to the employee,
  - (b) that day falls after the day on which the asset is last available to the employee,
  - (c) for more than 12 hours during that day the asset—
    - (i) is not in a condition fit for use,
    - (ii) is undergoing repair or maintenance,
    - (iii) could not lawfully be used,

Changes to legislation: There are outstanding changes not yet made by the legislation.gov.uk editorial team to *Income Tax (Earnings and Pensions) Act 2003*. Any changes that have already been made by the team appear in the content and are referenced with annotations. (See end of Document for details) [View outstanding changes](#)

- (iv) is in the possession of a person who has a lien over it and who is not the employer, not a person connected with the employer, not the employee, not a member of the employee's family and not a member of the employee's household, or
  - (v) is used in a way that is neither use by, nor use at the direction of, the employee or a member of the employee's family or household, or
  - (d) on that day the employee—
    - (i) uses the asset in the performance of the duties of the employment, and
    - (ii) does not use the asset otherwise than in the performance of the duties of the employment.
- (3) The amount of the deduction is given by—

$$\frac{U}{Y} \times A$$

where—

U is the number of days, in the tax year concerned, on which the asset is unavailable for private use,

Y is the number of days in that year, and

A is the annual cost of the benefit of the asset determined under section 205(2).

- (4) The reference in subsection (2)(a) to the time when the asset is first available to the employee is to the earliest time when the asset is made available, by reason of the employment and without any transfer of the property in it, for private use.
- (5) The reference in subsection (2)(b) to the time when the asset is last available to the employee is to the last time when the asset is made available, by reason of the employment and without any transfer of the property in it, for private use.

Textual Amendments

F8 Ss. 205A, 205B inserted (with effect in accordance with s. 8(5) of the amending Act) by [Finance Act 2017 \(c. 10\)](#), s. 8(3)

Modifications etc. (not altering text)

C3 S. 205A modified (12.2.2019) by [Finance Act 2019 \(c. 1\)](#), s. 9(6)-(8)

205B Reduction of cost of taxable benefit where asset is shared

- (1) This section applies where the cost of an employment-related benefit (“the taxable benefit”) is to be determined under section 205.
- (2) If, for the whole or part of the tax year concerned, the same asset is available for more than one employee's private use at the same time, the total of the amounts which are the cost of the taxable benefit for each of those employees is to be limited to the annual cost of the benefit of the asset determined in accordance with section 205(2).
- (3) The cost of the taxable benefit for each employee is determined by taking the amount given by section 205(1C) and then reducing that amount on a just and reasonable basis.

Changes to legislation: There are outstanding changes not yet made by the legislation.gov.uk editorial team to Income Tax (Earnings and Pensions) Act 2003. Any changes that have already been made by the team appear in the content and are referenced with annotations. (See end of Document for details) View outstanding changes

- (4) For the purposes of this section, an asset is available for an employee's private use if it is available for private use by the employee or a member of the employee's family or household.]

Textual Amendments

- F8** Ss. 205A, 205B inserted (with effect in accordance with s. 8(5) of the amending Act) by [Finance Act 2017 \(c. 10\)](#), s. 8(3)

206 Cost of the benefit: transfer of used or depreciated asset

- (1) The cost of an employment-related benefit is determined in accordance with this section if—
- (a) the benefit consists in the transfer of an asset, and
  - (b) the asset has been used, or has depreciated, since the person transferring the asset (“the transferor”) acquired or produced it.
- (2) The cost of the benefit is the market value of the asset at the time of the transfer.
- (3) But the cost of the benefit (“the current benefit”) is the higher of the market value of the asset at the time of the transfer and the amount calculated in accordance with subsection (5) if—
- (a) the asset is not [^{F9}an excluded asset (see subsection (6))],
  - (b) the asset has previously been applied in the provision of a relevant employment-related benefit (whether or not the person provided with that benefit is also the transferee), and
  - (c) the transferor first applied the asset in the provision of an employment-related benefit after 5th April 1980.
- (4) In this section “relevant employment-related benefit” means an employment-related benefit the cost of which was to be determined in accordance with section 205.
- (5) The amount referred to in subsection (3) is calculated in accordance with the following steps—

Step 1

Determine the tax years in which the asset was applied in the provision of a relevant employment-related benefit (including, if appropriate, the current tax year).

Step 2

Determine the cost of the benefit for each of those tax years in accordance with section 205.

Step 3

Calculate the total of the amounts determined under step 2.

Step 4

Calculate the market value of the asset at the time when the transferor first applied it in the provision of an employment-related benefit.

Step 5

Changes to legislation: *There are outstanding changes not yet made by the legislation.gov.uk editorial team to Income Tax (Earnings and Pensions) Act 2003. Any changes that have already been made by the team appear in the content and are referenced with annotations. (See end of Document for details) View outstanding changes*

Deduct the total calculated under step 3 from the market value calculated under step 4.

The result is the amount referred to in subsection (3).

[^{F10}(6) An excluded asset is—

- (a) a car (within the meaning of Chapter 6),
- (b) computer equipment that has previously been applied as mentioned in subsection (3)(b) in circumstances in which the conditions set out in section 320 were met, or
- (c) a cycle or cyclist's safety equipment that has previously been so applied in circumstances in which the conditions set out in section 244 were met.]

Textual Amendments

F9 Words in s. 206(3)(a) substituted (with effect in accordance with s. 17(4) of the amending Act) by [Finance Act 2005 \(c. 7\), s. 17\(2\)](#)

F10 S. 206(6) inserted (with effect in accordance with s. 17(4) of the amending Act) by [Finance Act 2005 \(c. 7\), s. 17\(3\)](#)

Supplementary provisions

207 Meaning of “annual rental value”

- (1) For the purposes of this Chapter the “annual rental value” of land is the rent which might reasonably be expected to be obtained on a letting from year to year if—
  - (a) the tenant undertook to pay all taxes, rates and charges usually paid by a tenant, and
  - (b) the landlord undertook to bear the costs of the repairs and insurance and other expenses (if any) necessary for maintaining the land in a state to command the rent.
- (2) For the purposes of subsection (1) that rent—
  - (a) is to be taken to be the amount that might reasonably be expected to be so obtained in respect of the letting, and
  - (b) is to be calculated on the basis that the only amounts that may be deducted in respect of services provided by the landlord are amounts in respect of the cost to the landlord of providing any relevant services.
- (3) If the land is of a kind that might reasonably be expected to be let on terms under which—
  - (a) the landlord is to provide any services which are either—
    - (i) relevant services, or
    - (ii) the repair, insurance or maintenance of any premises which do not form part of the land but belong to or are occupied by the landlord, and
  - (b) amounts are payable in respect of the services in addition to the rent,
 the rent to be established under subsection (1) in respect of the land is to be increased under subsection (4).
- (4) That rent is to include—

Changes to legislation: There are outstanding changes not yet made by the legislation.gov.uk editorial team to Income Tax (Earnings and Pensions) Act 2003. Any changes that have already been made by the team appear in the content and are referenced with annotations. (See end of Document for details) [View outstanding changes](#)

- (a) where the services are relevant services, so much of the additional amounts as exceeds the cost to the landlord of providing the services;
  - (b) where the services are within subsection (3)(a)(ii), the whole of the additional amounts.
- (5) In this section “relevant service” means a service other than the repair, insurance or maintenance of the land or of any other land.

208 Meaning of “market value”

For the purposes of this Chapter the market value of an asset at any time is the price which the asset might reasonably be expected to fetch on a sale in the open market at that time.

209 Meaning of “persons providing benefit”

For the purposes of this Chapter the persons providing a benefit are the person or persons at whose cost the benefit is provided.

210 Power to exempt minor benefits

- (1) The Treasury may make provision by regulations for exempting from the application of this Chapter such minor benefits as may be specified in the regulations.
- (2) An exemption conferred by such regulations is conditional on the benefit being made available to the employer’s employees generally on similar terms.

Special rules for scholarships

211 Special rules for scholarships: introduction

- (1) Sections 212 to 214 supplement the preceding provisions of this Chapter in the following ways—
  - section 212 provides for certain scholarships provided under arrangements entered into by an employer or a connected person to be regarded as provided by reason of an employment;
  - section 213 provides that this Chapter does not apply to certain scholarships provided under a trust fund or a scheme;
  - section 214 provides a different method of determining the cost of an employment-related benefit if it consists in the provision of a scholarship from a trust fund.
- (2) Section 215 limits the extent to which [F11section 776(1) of ITTOIA 2005] (exemption for scholarship income) applies to a scholarship whose provision constitutes an employment-related benefit.
- (3) In this section and sections 212 to 215 “scholarship” includes a bursary, exhibition or other similar educational endowment.

ภาคผนวก ข

Income Tax (Earnings and Pensions) Act 2003

Section 316A

Income Tax (Earnings and Pensions) Act 2003

2003 CHAPTER 1

PART 4

EMPLOYMENT INCOME: EXEMPTIONS

CHAPTER 11

MISCELLANEOUS EXEMPTIONS

Work accommodation, supplies etc.

316 Accommodation, supplies and services used in employment duties

- (1) No liability to income tax arises by virtue of Chapter 10 of Part 3 (taxable benefits: residual liability to charge) in respect of the provision for an employee of accommodation, supplies or services used by the employee in performing duties of the employment if conditions A and B are met.
- (2) Condition A is that any use of the accommodation, supplies or services for private purposes by the employee or members of the employee's family or household is not significant.
- (3) For this purpose, use "for private purposes" means—
  - (a) use that is not use in performing the duties of the employee's employment, and
  - (b) use that is at the same time both use in performing the duties of an employee's employment and other use.
- (4) Condition B is that where the provision is otherwise than on premises occupied by the person making it—
  - (a) its sole purpose is to enable the employee to perform the duties of the employee's employment, and

---

Changes to legislation: There are outstanding changes not yet made by the legislation.gov.uk editorial team to *Income Tax (Earnings and Pensions) Act 2003*. Any changes that have already been made by the team appear in the content and are referenced with annotations. (See end of Document for details) [View outstanding changes](#)

- (b) what is provided is not an excluded benefit.
- (5) The following are excluded benefits unless regulations under subsection (6) provide otherwise—
  - (a) a motor vehicle, boat or aircraft, and
  - (b) a benefit that involves—
    - (i) the extension, conversion or alteration of living accommodation, or
    - (ii) the construction, extension, conversion or alteration of a building or other structure on land adjacent to and enjoyed with such accommodation.
- (6) The Treasury may make provision by regulations as to what is an excluded benefit for the purposes of subsection (4)(b).
- (7) The regulations may provide that a benefit is an excluded benefit only if such conditions as may be prescribed are met as to the terms on which, and persons to whom, it is provided.

[^{F1}316A Homeworker’s additional household expenses

- (1) This section applies where an employer makes a payment to an employee in respect of reasonable additional household expenses which the employee incurs in carrying out duties of the employment at home under homeworking arrangements.
- (2) No liability to income tax arises in respect of the payment.
- (3) In this section, in relation to an employee—
  - “homeworking arrangements” means arrangements between the employee and the employer under which the employee regularly performs some or all of the duties of the employment at home; and
  - “household expenses” means expenses connected with the day to day running of the employee’s home.]

Textual Amendments

- F1** S. 316A inserted (with effect in accordance with s. 137(2) of the amending Act) by [Finance Act 2003 \(c. 14\), s. 137\(1\)](#)

Changes to legislation:

There are outstanding changes not yet made by the legislation.gov.uk editorial team to Income Tax (Earnings and Pensions) Act 2003. Any changes that have already been made by the team appear in the content and are referenced with annotations.

[View outstanding changes](#)

Changes and effects yet to be applied to the whole Act associated Parts and Chapters:

Whole provisions yet to be inserted into this Act (including any effects on those provisions):

- s. 48(4)(5) inserted by [2020 c. 14 Sch. 1 para. 3\(3\)](#)
- s. 50(1)(za) inserted by [2020 c. 14 Sch. 1 para. 4\(2\)](#)
- s. 50(5)(6) inserted by [2020 c. 14 Sch. 1 para. 4\(3\)](#)
- s. 60A-60I and cross-headings inserted by [2020 c. 14 Sch. 1 para. 5](#)
- s. 60I applied by 2004 c. 12, s. 60(3C) (as inserted) by [2020 c. 14 Sch. 1 para. 20](#)
- s. 60K applied by 2004 c. 12, s. 60(3C) (as inserted) by [2020 c. 14 Sch. 1 para. 20](#)
- s. 60L applied by 2004 c. 12, s. 60(3C) (as inserted) by [2020 c. 14 Sch. 1 para. 20](#)
- s. 61D(4A)-(4C) substituted for s. 61D(4A) by [2020 c. 14 Sch. 1 para. 18](#)
- s. 61K(3)(4) inserted by [2020 c. 14 Sch. 1 para. 9\(3\)](#)
- s. 61L(1)(g) and word inserted by [2020 c. 14 Sch. 1 para. 10\(c\)](#)
- s. 61L(1)(aa) inserted by [2020 c. 14 Sch. 1 para. 10\(a\)](#)
- s. 61M(1)(ca) inserted by [2020 c. 14 Sch. 1 para. 11\(2\)\(c\)](#)
- s. 61M(1A) inserted by [2020 c. 14 Sch. 1 para. 11\(3\)](#)
- s. 61N(5)(5A) substituted for s. 61N(5) by [2020 c. 14 Sch. 1 para. 12\(3\)](#)
- s. 61N(8)(za) inserted by [2020 c. 14 Sch. 1 para. 12\(4\)](#)
- s. 61N(8A) inserted by [2020 c. 14 Sch. 1 para. 12\(5\)](#)
- s. 61T61TA substituted for s. 61T by [2020 c. 14 Sch. 1 para. 16](#)
- s. 61NA inserted by [2020 c. 14 Sch. 1 para. 13](#)
- s. 452(2)(aa) inserted by [2013 c. 29 Sch. 23 para. 11](#)

ภาคผนวก ค

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อ และอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย
(ฉบับที่ 3) พ.ศ.2563 ราชกิจจานุเบกษา 2563

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง ชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๓

โดยที่เป็นการสมควรให้มีการประกาศให้โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) เป็นโรคติดต่ออันตรายตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ เพื่อประโยชน์ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคติดต่ออันตราย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. ๒๕๕๘ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการโรคติดต่อแห่งชาติ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๓”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๔) ของข้อ ๑ แห่งประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง ชื่อและอาการสำคัญของโรคติดต่ออันตราย พ.ศ. ๒๕๕๘

“(๑๔) โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 (Coronavirus Disease 2019 (COVID-19)) มีอาการไข้ ไอ เจ็บคอ หอบเหนื่อย หรือมีอาการของโรคปอดอักเสบ ในรายที่มีอาการรุนแรง จะมีอาการระบบทางเดินหายใจล้มเหลว และอาจถึงขั้นเสียชีวิต”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓

อนุทิน ชาญวีรกูล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ภาคผนวก ง

ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร 25 มีนาคม พ.ศ.2563.

ราชกิจจานุเบกษา. 2563

ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร

โดยที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโรคโควิด 19 ซึ่งเป็นโรคที่ติดต่อได้ง่ายและเป็นอันตรายอย่างมากต่อชีวิตของผู้ได้รับเชื้อ ประกอบกับในขณะนี้ยังไม่มีวัคซีนป้องกันโรค ทั้งยังไม่มียารักษาโรคโดยตรง จึงมีผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตจากโรคดังกล่าวเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมากทั่วโลก จนองค์การอนามัยโลกต้องประกาศให้การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 เป็นการระบาดใหญ่ และขอให้ประเทศในกลุ่มอาเซียนบังคับใช้มาตรการที่เข้มงวดเด็ดขาดยิ่งขึ้น การระบาดของโรคดังกล่าว จึงเป็นสถานการณ์อันกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและความปลอดภัยของประชาชนซึ่งต้องใช้มาตรการ เข้มงวดและเร่งด่วนเพื่อควบคุมมิให้โรคแพร่ระบาดออกไปในวงกว้าง ประกอบกับมีการกักตุนสินค้า จำเป็นต่อการเฝ้าระวังและควบคุมติดตามการระบาด การป้องกัน และการรักษาโรค ตลอดจน การกักตุนเครื่องอุปโภคบริโภคและสิ่งจำเป็นต่อการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชน ซึ่งต้องป้องกัน มิให้เกิดภาวะขาดแคลนอันจะเป็นการซ้ำเติมความเดือดร้อนของประชาชน กรณีจึงจำเป็นต้องใช้ มาตรการเร่งด่วนเพื่อรักษาไว้ซึ่งความปลอดภัยของประชาชน และการดำรงชีวิตโดยปกติสุข ของประชาชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๔๘ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงให้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน ในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร สำหรับประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินที่มีความร้ายแรงในเขตท้องที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ยังคงมีผลบังคับใช้ต่อไปควบคู่กัน

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๒๖ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ จนถึงวันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๓

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี